

30 let samostojne in neodvisne Slovenije

KAZALO

- 3** UVODNIK ŽUPANA
- 5** 30 LET SAMOSTOJNOSTI SLOVENIJE
- 8** OD VRAT DO ŠRANGE
PROJEKT OSKRBA S PITNO VODO
OSKRBA S PITNO VODO
OBNOVA GRAŠČINE KIENHOFEN
DVORANA GORTINA
GLASBENI DOM BISTRIŠKI JAREK
SANACIJA GASILSKEGA MUZEJA
ŠOLSKI OKOLIŠ – VRTEC
ZBIRNI CENTER
POKOPALIŠČE MUTA-VUZENICA
PROMENADNA POT
KOLESARSKA POVEZAVA TC TUŠ-IC MUTA
OBNOVA STRELIŠČA
SANACIJA CESTE PREVOLOV JAREK
ASFALTIRANJE CESTE GUMPAT-BREZNIK
PARKIRIŠČE SP. MUTA
PEŠPOT NEMEC-ZG. MUTA
- 16** IZ DELA NAŠIH SLUŽB
PLAN PRORAČUNA 2021-22
NAKUP ZEMLJIŠČ
TRŠKA JEDRA – OKOLICA VODNEGA
STOLPA
EKOLOŠKI OTOKI
ODSTRANITEV STARE ČN ABRASIV
ŠIROKOPASOVNO OMREŽJE
NASVETI KMETOVALCEM IN OBČANOM
- 21** NAGRAJENCI OBČINE MUTA

- 23** IZ DELA JAVNIH ZAVODOV
VRTEC MUTA
OSNOVNA ŠOLA MUTA
OŠPP MUTA
NOVINARSKI KROŽEK
ŠC SG SREDNJA ŠOLA MUTA
KNJIŽNICA MUTA
KOROŠKI POKRAJINSKI MUZEJ
- 41** SOCIALNA AKTIVACIJA
ZAVOD SLOKVA
- 42** DRUŠTVA
KMEČKA GODBA PERNICE
ŠPORTNO IN MLADINSKO DRUŠTVO GORTINA
TURISTIČNO DRUŠTVO MUTA
PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO MUTA
- 48** MUČANI
ŠTEFAN ZLATKO ŠOŠTAREC
VINKO DAVČBAHER
- 50** POVEJMO PO NAŠE
MAJPAM
- 50** ZDRAVJE
- 52** POTOPIS
- 54** KOTIČEK ZA NAJMLAJŠE
- 55** KRIŽANKA

BESEDA ODGOVORNE UREDNICE

Iskrena hvala za vse prejete prispevke. Že sedaj vas vabim, da v uredništvo do 15. 11. 2021 pošljete svoje prispevke, da jih bomo lahko objavili v naslednji številki glasila. Sprejemamo tudi odprta pisma, replike, mnenja idr. o trenutnem dogajanju, ki bodo objavljeni v naslednji številki. Gradivo nam pošljite po elektronski pošti glasilo.mucan@gmail.com s pripisom »Mučan«. Seveda pa lahko svoje prispevke prinesete na Občino Muta. Zaželeno je, da so opremljeni s fotografijami primerne kakovosti. S tem prispevate k dvigu kakovosti oz. prepoznavnosti našega glasila. Vašega sodelovanja smo zelo veseli.

Sonja REPNIK

!MUČAN je javno glasilo Občine Muta! Izdajatelj: Občina Muta! Odgovorna urednica: Sonja REPNIK, univ. dipl. ekon. | Uredniški odbor: Marija OMULEC, Ernest PREGĽAV in Lucija TOPĽER | Lektoriranje: Lucija TOPĽER, prof. slov. | Oblikovanje in priprava na tisk, tisk: SIJ ZIP CENTER, d. o. o. | Naklada: 1350 izvodov | Glasilo je vpisano v razvid medijev Ministrstva za kulturo | Javno glasilo Občine Muta prejmejo brezplačno vsa gospodinjstva in javne institucije ter zavodi na območju občine Muta. Zakonsko določeno število izvodov se dostavi Narodni in univerzitetni knjižnici, Turjaška 1, 1000 Ljubljana | Uredništvo si pridruŹuje pravico do pregleda, izbire, krajšanja prispevkov, sprememb naslovov in razporejanja prispevkov glede na aktualnost vsebin | Slika na naslovnici in zadnji strani: Video Verdnik | ISSN: CP05-0871 | Opomba uredništva: Zapisa Zgornja in Spodnja Muta se nanašata na lastno poimenovanje dveh občinskih jeder oz. naselij. |

Spoštovane občanke in cenjeni občani občine Muta!

Pred nami je 27. občinski praznik Občine Muta in hkrati 30. obletnica samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije. Občina Muta je verjetno edina občina v Sloveniji, ki si je za svoj občinski praznik izbrala ravno 25. junij, to je dan, ko je bila v Državnem zboru RS sprejeta Temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije. Dan kasneje, 26. junija 1991, je na Trgu republike potekala svečana proslava ob razglasitvi samostojne in neodvisne Slovenije, prvič se je v nebo dvignila slovenska zastava, zadonela je Prešernova Zdravljica, videli smo postroj slovenske vojske in poslušali slavnostni govor takratnega predsednika države. Vsi tisti, ki smo spremljali ta dogodek, ga imamo zagotovo v lepem spominu. Zakaj tudi ne, saj je bila samostojna in neodvisna država želja in sanje številnih generacij pred nami, nam pa so se te sanje končno tudi uresničile. Še več, bili smo priča dogodku, ki se v zgodovini naroda ne zgodi pogosto, takratna generacija Slovencev in Slovenk pa je imela to čast, da je prisostvovala neponovljivemu zgodovinskemu dogodku.

Vendar veselje ni trajalo dolgo. Že naslednji dan, 27. junija 1991, so zgodaj zjutraj zahrumeli prvi tanki in oklepna vozila JLA, zapustili so vojašnice in se usmerili proti centru Ljubljane, večjim slovenskim mestom, predvsem pa so

želeli zavzeti vse pomembne in strateške položaje v državi. Cilj takratne JLA, ki ni spoštovala plebiscitarne odločitve Slovencev o samostojnosti Slovenije, izglasovane na referendumu o neodvisnosti dne 23. decembra 1990, je bil zasesti mejne prehode, še posebej tiste na meji z Avstrijo in Italijo. Tako sta bila cilj zavzetja tudi dva strateška mejna prehoda na Koroškem, in sicer Vič in Holmec. Tem dogodkom smo bili priča tudi na Muti, ko se je oklepna kolona vojaških vozil iz vojašnice Varaždin vila po Dravski dolini proti obema mejnima prehodoma. Na tej poti je naletela na večje in manjše ovire, ki so zaustavljale njeno pot. Ena izmed najbolj spontanov ovir, ki ni bila postavljena s t. i. španskimi jezdec, podrtimi drevesi ali drugimi ovirami na cesti, je bila ovira oz. blokada ceste na križišču proti Zg. Muti, kjer je več deset občanov Mute, pa tudi sosednje Vuzenice, obkolila vojake ter jih nekaj ur zadrževala pred napredovanjem proti mejnima prehodoma Vič in Holmec. Kolona vozil se je po nekaj urah uspela nekako prebiti po stranskih poteh naprej proti Dravogradu, ki pa je tik pred vstopom v kraj, ravno nasproti vojašnice v Bukovju, naletela na nepremostljive ovire in tam tudi dokončno obtičala vse do kasnejše razglasitve premirja in umika vseh vojaških sil JLA v kasarne.

Dogodku o zaustavitvi kolone vojaških oklepnih vozil pred Muto in pogajanjih civilistov, predvsem pa predstavnikov TO z vojniki oz. oficirji JLA, smo na tem zgodovinskem mestu pri križišču za Zg. Muto leta 2017 postavili spominsko obeležje v obliki tetraedra, na katerem smo zabeležili nekaj dogodkov tistega časa. Ponosen sem, da smo skupaj z nekaj posamezniki, ki so aktivno sodelovali ob dogodku zaustavitve vojaške kolone vozil, vsebinsko sooblikovali to obeležje, postavili prvi in do sedaj edini tovrstni spomenik v počastitev dogodkov vojaške osamosvojitve v Dravski dolini, s čimer smo se želeli pokloniti, predvsem pa zahvaliti, vsem tistim domačinom, kot tudi takratnim miličnikom, starešinam in vojakom TO, ki so izpostavili svoja živiljenja za ubranitev samostojne in neodvisne Slovenije.

Žal pa tudi letošnje praznovanje občinskega praznika in njegov praznični utrip zaznamuje epidemija covid-19, ki se nekoliko vendarle umirja, živiljenje pa se počasi vrača v normalnejše okvire. Še

vedno smo priča številnim omejitvam, zlasti združevanju večjega števila oseb, zato smo se na Občini Muta z zadržanostjo odločili, da organiziramo le nekaj manjših dogodkov in prireditev, saj želimo ravnati odgovorno in predvsem v največji možni meri spoštovati zdravstvene ukrepe ter priporočila za ohranjanje zdravja naših občanov in občanov. Osrednja prireditev bo svečana seja Občinskega sveta Občine Muta, na kateri se bo poleg podelitev posebnih priznanj, naziv častnega občana Mute podelil nekdanjemu županu Občine Muta Borisu Kralju, ki je s kar dvanajstletnim županovanjem zaznamoval razvoj in siceršnji utrip naše občine. Poleg tega v tem letu zaznamujemo 30 let delovanja Društva upokojencev Muta in Ansambla Diaton. Ob tej priložnosti izrekam svojo osebno zahvalo in čestitke vsem prejemnikom občinskih priznanj, saj so s svojim delom prispevali pomemben delež k razvoju naše občine.

Seveda pa se moram ob tej praznični priložnosti dotakniti tudi aktualnih zadev, zlasti tistih, ki zaznamujejo naše vsakdanje živiljenje. Med njimi naj posebej izpostavim tudi naše ključne razvojne projekte, ki se bodo odvijali v tem letu. Daleč najpomembnejši je projekt izgradnje in v tem letu tudi dokončanje novega vodovodnega sistema, s katerim bomo imeli v naslednjih desetletjih zagotovljeno varno, predvsem pa količinsko zadostno oskrbo pitne vode. V okviru tega projekta bomo, poleg izgradnje kar 20 kilometrov vodovodnega omrežja in izgradnje petih novih prečrpališč ter treh novih vodohranov na Sv. Muti in Sv. Primožu, v celoti obnovili še štiristo kubičnih metrov velik vodohran nad Gortino in preko 90 let star Vodni stolp v centru Zg. Mute. Morda najpomembnejša pridobitev na področju izgradnje novega vodovodnega sistema pa je ohranitev petih ključnih gravitacijskih vodnih virov na Sv. Primožu, Pernicah in Mlakah ter kot dodatni gravitacijski vodni vir Laaken na avstrijski strani, ki je v celoti že izgrajen. V tem letu načrtujemo tudi dokončanje gasilskega muzeja ob občinski stavbi Kienhofen, položili bomo nov asfaltni odcep na Sv. Primožu, celostno uredili cestišče, parkirišče in sprehajalno pot pred banko na Zg. Muti, uredili pešpot na klancu proti Zg. Muti, načrtujemo notranjo ureditev strelišča, v sklepni fazi je pridobivanje gradbenega dovoljenja za

UVODNIK ŽUPANA

večnamensko dvorano Gortina, načrtujemo še razširitev skupnega pokopališča Muta-Vuzenica ter začetek nujno potrebne ureditve novega zbirnega centra na Karavaningu. Posebej pa izpostavljam še pričetek ene največjih investicij v tem letu, in sicer izgradnjo večnamenske dvorane in spremljajočih prostorov v mansardi občinske stavbe Kienhofen.

Seveda pa tudi v tem letu načrtujemo obnovo niza občinskih stanovanj, izgradnjo dveh novih kotlovnice v bloku na Zg. in Sp. Muti ter obnovo ostrešja na Mariborski 2. V kolikor bo DRSC izpolnila svoj del obveznosti, bomo še v tem letu začeli z izgradnjo dela zahtevne kolesarske poti nad HE Vuzenico do IC Muta, s čimer bomo premostili še edini oviran del kolesarske poti skozi celotno občino Muta. V fazi pridobivanja projektne dokumentacije pa je izredno zahtevna in kompleksno načrtovana

izgradnja novega vrtca, izgradnja celovite komunalne infrastrukture v naselju SE3, pešpot med Sp. Muto in križiščem z glavno cesto G 1-1, meteorni kanal na Sp. Muti ter dopolnitev projekta kolesarske poti na Gortini.

Spoštovane Mučanke, cenjeni Mučani.

Ob 27. občinskem prazniku Občine Muta se želim na tem mestu zahvaliti vsem vam, ki ste z veliko mero razumevanja in požrtvovalnosti ob izrednih epidemioloških razmerah nesebično pomoč izkazali vsem tistim, ki so takšno pomoč potrebovali. Naj še posebej izpostavim društvo upokojencev, društvo invalidov, učitelje in vzgojiteljice, pa članice in člane Karitasa in Rdečega križa, naše zdravstvene in socialne delavke, gasilce in številne druge prostovoljce, ki ste sooblikovali prijaznejši utrip in delo v naši občini. Hvala vam!

Ob prihajajočem prazniku občine in 30. obletnici samostojne in neodvisne Slovenije čestitam vsem občankam in občanom, predvsem pa vsem in vsakemu posebej želim obilo pozitivne energije in volje pri sooblikovanju naše lokalne skupnosti. Bodimo ponosni na našo lepo domovino in jo spoštujemo, saj je bila ustvarjena z veliko srčnosti in poguma vseh generacij pred nami. Kljub temu da s kakšno stvarjo ne moremo biti povsem zadovoljni in bi lahko bilo kaj tudi bolje ali drugače, bi bile vse predhodne generacije izredno ponosne na to, kar nam je skupaj uspelo zgraditi v treh desetletjih z veliko pozitivne energije, volje, poguma in odrekanj.

Kljub situaciji ob covidu-19 z optimizmom zrimo v prihodnost!

Vaš župan
Mirko VOŠNER

*Iskrene čestitke ob dnevu državnosti
in 30. obletnici samostojne
in neodvisne Slovenije!*

Mirko VOŠNER,
župan Občine Muta

Leta 1990 je na prvih demokratičnih volitvah po drugi svetovni vojni zmagal DEMOS s programom samostojne in demokratične slovenske države. Iz stoletnih sanj, deklaracij in pričakovanj smo leto kasneje prestopili v dostojanstvo naroda s suvereno državnostjo. Uspeli smo, ker smo bili pripravljeni tudi na najtežjo preizkušnjo. Zmagali smo vojno za Slovenijo, dosegli mednarodno priznanje, uvedli svoj denar in izvedli demokratične reforme. Vesel sem, da smo doživeli nasmeh zgodovine, in hvaležen vsem, ki so delali za skupne cilje, najbolj pa tistim, ki so dali življenja za svobodo Slovenije.

Lojze PETERLE,
predsednik osamosvojitvene vlade

Proti koncu 80. let prejšnjega stoletja se je na političnem prizorišču v Evropi veliko dogajalo – Gorbačovove spremembe, Solidarnost na Poljskem, demokratični upor v NDR.

Silvestrovo leta 1988 sem preživel na naši domačiji na Muti, po silvestrskem televizijskem programu in mnogih pogovorih s krajanji iz te regije sem rekel svoji ženi, da Jugoslavija

razpada, Slovenci se hočejo osamosvojiti. Ob moji vrnitvi v Bonn sem svoje vtise opisal takratnemu zveznemu kanclerju dr. Helmutu Kohlu. Nato sem se podal na krožno potovanje skozi takratna glavna mesta jugoslovanskih republik in opravljal politične pogovore. V Beogradu sem prejel klic zveznega kanclerja z namigom, da me želi v zvezni vladi imenovati za parlamentarnega državnega sekretarja.

Razvoj v Jugoslaviji je tedaj potekal v pospešenem tempu. Pogumni Slovenci so si priborili neodvisnost, kar smo lahko aktivno diplomatsko spremljali. Kljub nasprotovanju mnogih je Nemčija, poleg Vatikana, kot prva država priznala slovensko neodvisnost.

Gegen Ende der 1980er Jahre kam viel Bewegung in der politischen Landschaft in Europa auf. Gorbatschows' Aufbruch in Polen, demokratischer Widerstand in der DDR. Silvester 1988 verbrachte ich auf unserem Hof Muta nach dem Silvesterprogramm im Fernsehen und nach vielen Gesprächen mit Bürgern aus dieser Region sagte ich meiner Frau, Jugoslawien bricht auseinander, die Slowenen wollen selbständig werden. Bei meiner Rückkehr nach Bonn schilderte ich meine Eindrücke dem damaligen Bundeskanzler Dr. Helmut Kohl. Daraufhin machte ich eine Rundreise durch die damaligen Hauptstädte der Jugoslawischen Republiken und führte politische Gespräche. In Belgrad erreichte mich der Anruf des Bundeskanzlers mit dem Hinweis, dass er mich in die Bundesregierung als Parlamentarischer Staatssekretär berufen wolle.

Die Entwicklung in Jugoslawien verlief nun im Zeitraffer. Die mutigen Slowenen erkämpften sich die Unabhängigkeit, wir konnten das aktiv diplomatisch begleiten. Gegen viele Widerstände in anderen Hauptstädten hat Deutschland, neben dem Vatikan, als erstes Land die Unabhängigkeit Sloweniens anerkannt; diesem Beispiel folgten dann viele andere Länder. Dafür, dass der slowenische Präsident

Temu primeru je nato sledilo mnogo drugih držav. Hvaležen sem za to, da sta me slovenski predsednik in Občina Muta odlikovala za mojo podporo pri tem procesu.

Razvoj te dežele je pokazal, kakšne moči so se sprostile pri ljudeh zaradi neodvisnosti in svobode. Nastala je pluralna družba. Uspešen gospodarski srednji sloj, cvetoča mesta in občine. Slovenija je spoštovan in sestavni del Evropske unije. Sedaj je prišel čas, da se s tem poglavjem ukvarjajo zgodovinarji, politika pa mora usmeriti svoj pogled naprej, v prihodnost.

Razvoj naše Občine Muta je bil čudovit, kar je zgled, kaj lahko storijo svoboda, pogum in energija.

Čestitam ob jubileju. Vsem občanom na Muti želim lepo prihodnost, Sloveniji pa dober razvoj v mirni Evropi.

Hans-Peter REPNIK,
nekdanji poslanec nemškega parlamenta
in nemške zvezne vlade

und die Gemeinde Muta mich für meine Unterstützung bei diesem Prozeß ausgezeichnet haben, bin ich dankbar.

Die Entwicklung dieses Landes hat gezeigt, welche Kräfte die Unabhängigkeit und Freiheit bei den Menschen freigesetzt hat. Eine plurale Gesellschaft hat sich gebildet. Ein erfolgreicher wirtschaftlicher Mittelstand, blühende Städte und Gemeinden. Slowenien ist geachteter und integraler Bestandteil der europäischen Union. Es ist nun an der Zeit, dass die Historiker dieses Kapitel aufarbeiten, die Politik jedoch, muss den Blick nach vorne richten.

Unsere Gemeinde Muta hat sich prächtig entwickelt, auch dies ein Beispiel was Freiheit, Mut und Tatkraft bewirken kann.

Ich gratuliere zum Jubiläum und wünsche allen Bürgern in Muta eine gute Zukunft und Slowenien eine gute Entwicklung in einem friedlichen Europa.

Hans-Peter REPNIK,
Ehemaliges Mitglied des Deutschen Bundestages
und der Bundesregierung

24. maj 2021

30 LET SAMOSTOJNOSTI SLOVENIJE

Slovinci smo 23. 12. 1990 izvedli plebiscit za samostojno in neodvisno Slovenijo. 26. 12. 1990 so bili razglašeni rezultati in ob kar 95 % udeležbi, se je ZA samostojno Slovenijo odločilo 88,5 % vprašanih.

Slovenski parlament 25. 6. 1991 sprejme ustavni zakon za uresničitev Temeljne listine o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije. Enote Teritorialne obrambe (TO) in Milice so v pripravljenosti, da zaščitijo sprejete odločitve slovenskega naroda tako na plebiscitu kot v parlamentu. Zato je bil 24. 6. 1991 mobiliziran 62. koroški odred TO. 2. četa 62. koroškega odreda TO se je po izvedeni mobilizaciji 25. 6. 1991 premaknila v rajon Karavaninga, kjer je izvajala naloge varovanja in nadzora. 27. 6. 1991 se je ob 9. uri iz Maribora na Koroško odpravila oklepno motorizirana enota JLA. Njeni nalogi sta bili preboj na mejna prehoda VIČ in HOLMEC in preprečiti prevzem mejnih prehodov enotam Teritorialne obrambe. Po prehodu Ruš so imeli prosto pot na Koroško, vendar so na prvo blokado naleteli na Sp. Vižingi, ki jo je postavil 158. protidiverzantski vod Ribnica pod poveljstvom Dušana Tkalca. Druga blokada je bila postavljena v Radljah na klancu, ki so jo organizirali miličniki s prebivalci Radelj. Oklepno motorizirana enota JLA se je morala ponovno zaustaviti pri novi blokadi na Karavaningu, ki jo je postavila 2. četa 62. koroškega odreda pod poveljstvom Vladimirja Lorencija. Poveljnik TO za Koroško je na Karavaning poslal še 2. četo odreda EPN pod poveljstvom Jožefa Petriča in poveljnika 62. koroškega odreda Branka Kakerja. Po zaustavitvi oklepno motorizirane enote JLA pred blokado se je zvrstilo veliko dejanj. Za najbolj izstopajoče pa se je pokazala enotnost in odločenost prebivalstva Vuzenice in Mute, da skupaj z enotami TO branijo domovino Slovenijo. Množično so obkolili začelje enote JLA ter jim tako nazorno dokazali, da so na svoji zemlji in da je enota JLA agresor. Enako se je zgodilo na Zg. Muti. Po povelju komandanta TO za Koroško Viktorja Jeromla je bilo potrebno z nasprotno kolono navezati stik in jih pozvati k predaji. Formirala se je pogajalska skupina, ki so jo sestavljali Branko Kaker, Boris Plevnik in Gvido Lužnik. Pred samim vstopom pogajalske skupine v oklepno motorizirano enoto JLA so bili ob zajetju prvih ujetnikov, dveh teritorialcev 2. čete EPN, izstreljeni prvi streli iz pušk nasprotnika. Pogajalska skupina je najprej uspela izpogajati izpustitev obeh ujetnikov, v tem času pa se je vršil velik pritisk civilnega prebivalstva občin Muta in Vuzenica na pripadnike nasprotnika. Napetost v enoti JLA je rasla, zato so pričeli s pripravo dimnih min in posameznimi strelji v zrak. Pogajalska skupina je ponudila posredovanje pri odmiku civilnega prebivalstva, da prepreči nepotrebne žrtve. Pripadniki oklepno motorizirane enote JLA so uporabili plinske bombe.

Pogajanja s poveljstvom so po tem dogodku potekala na križišču cest Zg. Muta–Dravograd (pri tetraedru) in so se iz kolone predstavila na poveljniško mesto 2. čete 62. koroškega odreda v Srednji šoli Muta. Med pogajaji se je poslabšalo vreme, začelo je močno deževati. Preko položajev razporeda 2. čete 62. koroškega odreda so bile mobilizirane enote iz spodnje Dravske doline.

Po spletu okoliščin je enota JLA zvečer okrog 23. ure zaobšla barikado in izmučena nadaljevala pot proti Dravogradu. Vendar ovir še ni bilo konec, na novo oviro, ki so jo postavili prebivalci,

so naleteli na Gortini. Do Dravograda je enota JLA čakalo še več manjših ovir, ki jih je pripravila 2. četa 62. koroškega odreda. Oklepno motorizirana enota JLA je prišla do dokončne blokade pred Dravogradom dne 28. 6. 1991, ob 2. uri. Tam je ostala do konca bojev na Koroškem. Na tem mestu bi želel izpostaviti poseben doprinos občana Mute Kristla Valtla, ki je na poti na Koroško vseskozi spremljal dogajanje ob oklepno motorizirani enoti JLA in o tem obveščal prebivalce Koroške in Slovenije.

Pomembno je, da se iz tistih časov kaj naučimo. Državljeni Slovenije smo se leta 1990 in 1991 na plebiscitu odločili za samostojnost. K uresnitvi cilja smo takrat pridodali vsak svoj delež. Tisti delež, ki ga je v takratnih razmerah država Slovenija od nas zahtevala. Eni so v tej vojni dali tisto največ, kar so lahko dali – svoje življenje. Slava in čast vsem padlim. Eni smo v vojno šli z orožjem v roki bodisi kot Teritorialna obramba ali kot takratna Milica, spet drugi kot občani, ki so skrbeli za naše domove in družine. Tudi politika ni storila nič več kot je zahteval in dovoljeval njihov položaj v družbi. Tudi oni sami ne bi dosegli samostojnosti Slovenije, če ne bi mi kot Teritorialna obramba in Milica z orožjem v rokah šli v gozdove, na okope, v blokade komunikacij, objektov ... z veliko podporo prebivalstva na območjih, kjer so se odvijali posamezni bojni dogodki. Od Vasi, Radelj, Mute, Dravograda, do zajetja zvezne policije v Dravogradu, blokade vojašnice Bukovje, karavle Holmec, Vič, Terča, Strojna, Sonjak, Koprivna, Reht in Libeliče. Vse te lokacije in vsi ti bojni dogodki so bili med seboj povezani in so imeli medsebojni vpliv.

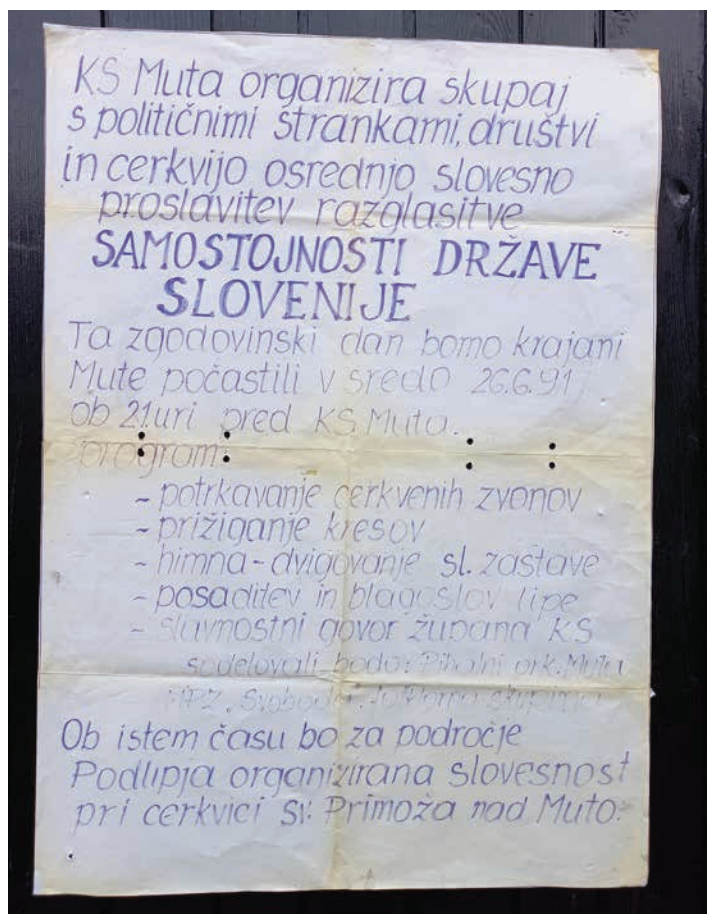
Ko smo se pred 30 leti odzvali klicu države Slovenije, smo imeli v mislih državo Slovenijo, ki obeta boljše življenje za vse nas in naše zanamce. Državo Slovenijo, v kateri bo vladala blaginja, enakopravnost, poštenost in enotnost, kjer bo vladala sloga in solidarnost med državljani. Vendar ugotavljam, da se od tega cilja oddaljujemo z velikimi koraki. Država Slovenija še vedno potrebuje pomoč vseh dobro mislečih in vseh tistih, ki jim ni vseeno, kako živimo, in kjer stremimo k temu, da bodo pogoji za življenje enaki za vse, brez posebnih privilegijancev. Naša dolžnost je, da zanamcem povemo, kako smo dosegli zgodovinske sanje Slovencev o samostojni in suvereni državi Sloveniji. Da našim otrokom zagotovimo varno okolje za njihov razvoj.

Država Slovenija je samo ena in edina, ki jo imamo. Zavedati se moramo, da vsi ne morejo v tujino za »boljšim« kruhom, to pa pomeni, da se moramo za to državo Slovenijo boriti, da bomo v njej lahko živeli človeka dostojno življenje – sedaj in v prihodnje.

Čestitam vam ob dnevu državnosti!

Eden od mnogih udeležencev dogodkov leta 1990 in 1991 na območju Koroške.

Branko KAKER

Zadnja leta pred osamosvojitvijo Slovenije sem opravljal delo predsednika Krajevne konference Socialistične zveze delovnega ljudstva (SZDL) na Muti. Da se bodo zgodile daljnosežne spremembe, sem spoznal že zgodaj pred letom 1990. Republiška konferenca SZDL Slovenije je junija 1989 sprejela Temeljno listino Slovenije, ki je v treh točkah sporočala, da hočemo živeti v demokratični državi suverena slovenskega naroda in vseh državljanov Slovenije, politični pluralizem, demokratične volitve ...

V tem času smo se veliko ukoarjali z nameravano izgradnjo Hidroelektrarne Golica na avstrijski strani in pripravo volitev. Volitve po novem za delegate Skupščine občine Radlje ob Dravi smo imeli 4. aprila 1990. Novost je bila kandidiranje kandidatov novonastalih strank. Te so imele svoje »volilne štabe«, ki so vodili kandidacijske postopke in posredovali svoje volilne programe volivcem. Na bolj slabo obiskanih zborih občanov pred volitvami so stranke predstavile svoje predvolilne programe in svoje kandidate. Predvolilna kampanja je bila na višku, povsod polno plakatov in govorov. Kandidirale so naslednje stranke: Slovenska kmečka zveza, Zeleni Slovenije, Socialdemokratska zveza Slovenije (DEMOS – združena opozicija), Stranka demokratične preno, Slovenski krščanski demokrati.

V nedeljo, 23. decembra 1990, smo se odpravili na volitve – na plebiscit o samostojni in neodvisni Sloveniji in na volitve v novo vodstvo Krajevne skupnosti Muta. Plebiscit je uspel in presegel vsa pričakovanja. Dobili smo tudi novo vodstvo Krajevne skupnosti Muta. V skupščino KS je bilo izvoljenih 16 stalnih delegatov, v svet KS pa 12 članov. Skupščina Republike Slovenije je 25. junija

1991 sprejela tri temeljne osamosvojitvene akte – Temeljno ustavno listino o samostojni in neodvisni Republiki Sloveniji, Ustavni zakon (za izvedbo Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije) in Deklaracijo o neodvisnosti. Spomin na ta dan praznujemo kot dan državnosti. V tistih dneh so po Sloveniji zasadili lipe osamosvojitve.

Na Muti smo pred sedanjo občinsko stavbo zasadili lipo na večer 26. 6. 1991. Zbralo se je veliko ljudi; igrala je godba, pevci so peli, vrstili so se govori, župnik je blagoslovil kakšnih 5 cm debelo lipo, ki se je danes, po 30 letih, odebela na skoraj 50 cm premera. Takrat sem bil uradni fotograf, ki sem pomagal Foto Preglavu pri snemanju prireditve. Mnogo kasneje, leta 2006, sem na predlog župana Borisa Kralja izdelal spominsko obeležje na ta dogodek, ki stoji ob lipi in ima na bronasti plošči naslednji napis: LIPA OSAMOSVOJITVE, ZASAJENA 26. 6. 1991, OB RAZGLASITVI SLOVENSKE DRŽAVNOSTI. OBČINA MUTA, 23. 6. 2006.

Ludvik JERČIČ

Kolone vozil na križišču cest Zg. Muta–Dravograd

Križišče Dravograd-Zg. Muta-Vuzenica

Cesta na Zg. Muto

PROJEKT OSKRBA S PITNO VODO V POREČJU DRAVE – 3. SKLOP SE BLIŽA ZAKLJUČKU

OBČINA
DRAVOGRAD

OBČINA
MUTA

OBČINA
VUZENICA

OBČINA RADLJE
OB DRAVI

OBČINA
PODVELKA

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

V mesecu avgustu se zaključuje najobsežnejši skupni projekt petih koroških občin Dravograd, Muta, Vuzenica, Radlje ob Dravi in Podvelka, s katerim bo zagotovljena kvalitetna pitna voda za okoli 18.000 gospodinjstev. Na novo bo na sistem priključenih okoli 5000 gospodinjstev.

Kvalitetna pitna voda je eden izmed temeljev in gradnikov zdravja posameznika. Spričo podnebnih sprememb lahko po študijah in projekcijah strokovnjakov pričakujemo, da bo v naslednjih desetletjih oskrba s pitno vodo postala globalni problem. Čeprav je Slovenija vodnata, pa tudi v naši državi opažamo trend usihanja vodnih virov in njihovo onesnaženje. Zato je eden primarnih ciljev vsake lokalne skupnosti poskrbeti za to, da bo v prihodnosti zagotovljena zadostna oskrba s to življenjsko pomembno tekočino, ne le za našo, temveč tudi za prihodnje generacije. Tako je v uvodu srečanja konec meseca maja dejal župan Občine Muta Mirko Vošner.

Župani občin zgornje Dravske doline so prepoznali nujnost reševanja tega kompleksnega vprašanja, se povezali, kandidirali na razpisu Kohezijskega sklada EU in uspešno pridobili projekt Oskrba s pitno vodo v porečju Drave – 3. sklop. Vsi so si bili edini, da je to enkratna priložnost, da izgradijo sistem, ki ga sicer same občine finančno ne bi bile sposobne izpeljati. Struktura financiranja pa je omogočila, da so s sorazmerno majhnimi sredstvi uspeli izgraditi sodoben vodni sistem, ki je hidravlično izboljšan in zagotavlja zadostno količino vodnih virov za napajanje prebivalcev vzdolž reke Drave od Dravograda do Vurmata v občini Podvelka.

Projekt, za izvedbo katerega so pogodbo z izvajalcem del podpisali 29. marca 2016, je vreden nekaj manj kot 50 milijonov EUR. 86,21 % investicije je sofinancirano (razdeljeno na 85 % sredstev, ki jih prispeva EU iz Kohezijskega sklada in 15 % sredstev iz proračuna RS iz finančne perspektive 2016–2020), 13,79 % pa gre iz občinskega proračuna. Če to pretvorimo v finančno vrednost za Občino Muta, gre okoli 4.300.000 EUR iz kohezijskih sredstev, okoli 700.000 EUR iz državnega proračuna, iz lastnega proračuna pa je občina prispevala okoli 800.000 EUR. Temu je treba dodati še okoli 2.100.000 EUR stroška DDV. Po besedah župana Vošnerja so obveznosti lastnega deleža poravnali sproti in s tem niso imeli večjih težav.

Z izgradnjo sistema, za katerega je bilo kot upravljalec izbrano JKP Radlje ob Dravi, so občine pridobile nekaj več kot 111 km cevododov, 17 vodohranov, 5 črpališč, 17 prečrpališč, 9 hidroloških postaj in nadzorni center, ki je lociran v industrijski coni v Radljah ob Dravi.

Mirko Vošner izpostavi, da je ta vodni sistem neprecenljivo dvignil tudi zanesljivost zagotavljanja vode za vse občine. Izgrajen je tako, da je možnost pretoka vode in polnjenja vodohranov v obe smeri. Kar pomeni, da se lahko – v primeru pomanjkanja vode v občini – voda pretoči iz zajetij občine Radlje ob Dravi ali Dravograda.

Po besedah župana je tudi Muta s projektom veliko pridobila. V sklopu naložbe so namreč nadgradili obstoječe vodne sisteme z izgradnjo novih cevododov in novih objektov, neustrezne cevodode so hidravlično izboljšali, povezali sisteme na dolinskem območju in nadgradili obstoječe objekte vodovodne infrastrukture. Tako so izgradili okoli 20 km povezovalnega vodovodnega sistema, pet novih črpališč in pridobili tri obnovljene oz. na novo izgrajene vodohrane, na črpališču Abrasiv pa so vzpostavili novo vrtino, ki jo že leto dni testirajo. »To je dodatna vrtina, ki bo prišla prav, če bo potrebno črpanje iz podtalnice zaradi morebitnega pomanjkanja gravitacijskih voda. Sicer pa na Muti zagotavljamo kvalitetno vodo iz petih gravitacijskih virov, ker je kakovost vode na višini 1000–1100 m neprimerno boljša kot podtalnica na Karavaningu, ki je stara več kot 90 let,« pravi Vošner.

Poleg izgradnje naštetega so ponosni na to, da so v okviru projekta obnovili tudi vodohran v centru Mute, nasproti občinske stavbe Kienhofen. V celoti ga bodo obnovili in opremili s strojno opremo. Gre za enega od spomenikov kulturne dediščine, ki ima svojevrstno arhitekturo. Župan se veseli, da bodo uspeli tudi ta arhitekturni biser obnoviti in ga vključiti v vodovodni sistem.

Občina Muta večjega števila novih priključkov ne bo pridobila, saj je bilo že do sedaj na javno vodno omrežje priključenih okoli 63 % občanov. Tako sistem pokriva celotno območje Zg. in Sp. Mute, Gortine in Sv. Primoža. Ta sicer ni strnjeno naselje, je pa tam veliko kmetij in znanih kmečkih turizmov. Župan Vošner z veseljem pove, da na območju občine nastajata tudi dve naselji z večjim številom stanovanjskih hiš, ki jim bodo prav tako zagotovili kvalitetno pitno vodo. Muti namreč demografska slika kaže ugodno – pozitivno stanje in s tem se povečuje tudi potreba po pitni vodi.

Želja Občine Muta in njenega župana je bila v vseh letih tudi, da se kot eden izmed kvalitetnih gravitacijskih vodnih virov vključi vir iz Mlak na avstrijski strani. To je bilo nekaj časa jabolko spora med soudeleženi župani. Trenutno je vloga za odobritev spremembe projekta v pripravi. Kakor koli, na avstrijski strani je že izgrajeno celotno zajetje in povezovalni vod, ki že prečka državno mejo. Na slovenski strani pa je treba dokončati še okoli 850 m voda, vezanih z dodatnimi vodnimi viri na Pernicah.

Kar se tiče priklapljanja na nov sistem, je kar nekaj priklopov že izvedenih. Delo poteka postopno in z zavedanjem, da se priklaplja močan in stabilen sistem na ponekod že zelo dotrajan sekundarni

vod, ki je v nekaterih predelih star tudi 50 let in ga bo potrebno v doglednem času posodobiti.

Za obstoječe uporabnike sistema ne bo posebnega stroška, za nove priklope pa bo potrebno odšteti med 1500 in 2000 EUR. Komunalni prispevek bodo lahko posamezniki poravnali tudi obročno. Je pa res, da bo v prihodnje strošek in oskrba z vodo za vse dražja kot sedaj. Pričakujejo, da bodo občani to sprejeli z razumevanjem.

Tik pred koncem projekta župan Mirko Vošner pravi takole: »Nad razumevanjem in strpnostjo občanov sem bil pozitivno presenečen. Tudi pridobivanje soglasij in služnosti smo v veliki večini s sodelavkami občinske uprave uspeli rešiti hitro in brez težav. Ljudje so razumeli, da je voda v dobro vseh občanov. Bil pa bi neiskren, če ne bi rekel tudi tega, da smo ponekod naleteli na resen problem. Zato smo morali popolnoma na novo projektirati del trase na Sv. Primožu. Ob koncu smo seveda veseli, da smo v sklepni fazi enega največjih investicijskih projektov, ne le v občini Muta, ampak v celotni zgornji Dravski dolini ... S tem imamo dolgoročno zagotovljene osnovne pogoje za gospodarsko rast in razvoj podjetništva, za zdrav način življenja, zmanjševanje absentizma, za zdravje naših otrok, delavcev, upokojencev, še posebno v času covid-19, ko je odpornost vsakega od nas še kako

pomembna. Zdravje ljudi pomembno vpliva tudi na gospodarstvo, ki je v končni fazi tisto, ki zagotavlja vire financiranja. Moja sklepna misel je, da se veselim zaključka tega projekta, zavedam pa se, da s tem nismo končali vodooskrbe. Zagotoviti bomo morali kar veliko vlaganja v sekundarno omrežje ... Projekt je v celoti izpolnil naša pričakovanja. Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem sodelavkam v občinski upravi, vsem strokovnim sodelavcem na projektu, izvajalcu Riko, d. o. o., ter poslovnemu partnerju podjetju Slemenšek, d. o. o., ki je izvajal dela na našem območju in seveda vsem njihovim delavcem!«

Županu Občine Muta Mirku Vošnerju, sodelavcem občinske uprave ter vsem občanom se za sodelovanje in razumevanje v vseh teh letih izvajanja projekta zahvaljuje tudi županja Občine Dravograd Marijana Cigala s sodelavci, ki so vodili investicijo. Dravograd je namreč vodilna občina projekta, ki je bil izjemno zahteven in obsežen. Veseli so, da se kljub nekaterim podaljšanjem investicija bliža koncu in bodo tudi občani Občine Muta deležni sodobne in varne oskrbe s pitno vodo.

Anita STEPIŠNIK,
KTV Dravograd, d. o. o.

OSKRBA S PITNO VODO V POREČJU DRAVE – 3. SKLOP

Projekt, v okviru katerega se povezuje 111 km vodovodnega sistema, 17 vodohranov, 5 črpališč in 17 prečrpališč v skupni nadzorni center upravljalca JKP Radlje ob Dravi, bo po 5 letih letos zaključen in predan v upravljanje.

Med samo gradnjo se je projekt v nekaterih občinah racionaliziral, kar je privedlo do ostanka sredstev v teh občinah; za Občino Muta je to pomenilo prihranek v višini cca. 1 milijon EUR. Želja Občin Muta, Vuzenica in Podvelka, ki smo imele takšne prihranke, je bila, da se iz ostanka sredstev sanirajo stari, za sistem pomembni vodovodni objekti – v smislu ureditve strojnih instalacij, vgradnje infrastrukture za telemetrijo in gradbeno obrtniške sanacije objektov, kar je tudi Ministrstvo za okolje in prostor kot sofinancer prepoznalo kot smiselno in potrebno dopolnitev projekta ter odobrilo sofinanciranje teh del.

Kljub ostanku sredstev in večletnemu usklajevanju ter številnim obrazložitvam pa še vedno ni odobreno sofinanciranje projekta Vodovod Mlake, kjer se za ponovno in dokončno presojo Ministrstva za okolje in prostor glede upravičenosti pripravlja sprememba osnovne vloge za projekt, v

Sanacija VH Pernice

katerega pa bodo sočasno s projektom Vodovod Mlake vključene tudi vse ostale spremembe na projektu, iz vseh petih občin.

Operativno na območju občine Muta poteka sanacija VH Pernice, kjer se je zaključila zunanja sanacija objekta, dela se nadaljujejo s sanacijo obeh vodnih celic ter notranjih inštalacij. Sočasno potekajo dela na VS Muta, ki je kulturni spomenik in s tega vidika terja številna usklajevanja s predstavniki Zavoda za varstvo kulturne dediščine. Kot sklepno dejanje aktivnosti se v naslednjih tednih

Sanacija VS Muta

začne še sanacija dveh razbremenilnih jaškov, lociranih na vodovodni liniji od domačije Herman (Mlake) do VH Pernice, ter predaja posameznih odsekov in objektov v upravljanje JKP Radlje ob Dravi, d. o. o. Rok izvedbe vseh del je 31. 8. 2021.

Vrednost projekta v letu 2021: 3.426.800 EUR (sofinanciranje EU in RS: 2.985.200 EUR; lastna sredstva: 440.000 EUR).

Dr. Brigita ALTENBAHER,
podsekretarka za pripravo projektov

OBNOVA GRAŠČINE KIENHOFEN – UREDITEV VEČNAMENSKE DVORANE

Občina Muta je na 3. javni poziv EKS RP za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja na območju lokalne akcijske skupine Mislinjske in Dravske doline LAS MDD (2014–2020) prijavila projekt »Obnova graščine Kienhofen – ureditev večnamenske dvorane«. Po potrditvi projekta na ravni LAS MDD je bil le-ta poslan v dokončno odobritev na Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, s strani katere je bila 4. marca 2021 izdana Odločba o pravici do sredstev, ki potrjuje sofinanciranje projekta v višini 136.717,98 EUR. Nepovratna sofinancirana sredstva bodo zagotovljena iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Organ upravljanja, pristojen za izvajanje pomoči iz EKS RP, je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP).

Osnovni koncept dvorane je zasnovan tako, da bo podprta z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, da bo omogočen dostop tudi osebam z omejeno funkcijo gibanja in da bo vključevala večjo avlo pred glavnim prizoriščem, ki bo omogočala druženje pred in po izvedbi glavnega dogodka v dvorani. Del ureditve

Prostor za ureditev večnamenske dvorane

večnamenske dvorane so tudi pomožni prostori (npr. sanitarije, garderobe) in izvedba pomičnega odra za namene nastopov. Načrtovana uporaba dvorane bo ob splošni uporabi vključevala tudi ciljno občinstvo z namenom večjega ozaveščanja o pomembnosti medgeneracijskega druženja in kulturnih prireditev ter dviga kulturnega nivoja kot takega.

Dvorana bo omogočala kvalitetne storitve in pestro paleto dogodkov, kot so glasbene, filmske, plesne in gledališke predstave, seminarji, simpoziji in različne razvedrilne

prireditve, med katerimi bodo ciljne skupine oz. uporabniki (občani Občine Muta in okoliških občin) lahko izbirali zanje ustrezen dogodek in si spremenili oz. popestrili življenjski slog.

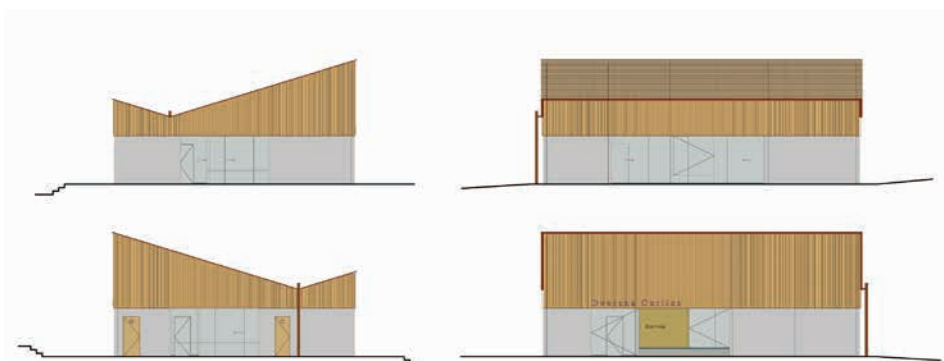
Projektantska vrednost projekta je ocenjena na cca. 430.000 EUR, rok dokončanja: marec 2022.

Dr. Brigita ALTENBAHER,
podsekretarka za pripravo projektov

DVORANA GORTINA

Občina Muta v sodelovanju z aktivnimi posamezniki že dlje časa načrtuje investicijsko namero za izboljšanje stanja pomembnejšega športnega območja ter v zvezi s tem izboljšanje kakovosti življenja prebivalcev.

Projekt Dvorana Gortina je prejel gradbeno dovoljenje, na podlagi katerega se pripravljajo projekt za izvedbo in popisi del, ki bodo temeljni za postavitev časovnice izvajanja samega objekta.

Dvorana Gortina je stavba za šport. V pritličju so splošni programi dvorane s servisnimi funkcijami v vogalih, v mansardi je prostor izključno za shrambo. Glavni dostop v objekt je predviden s severne strani, od koder se preko vetrolova dostopa v osrednji prostor, na katerega se navezujejo servisni prostori. Prehod na prosto je možen preko več drsnih vrat – oken na preostalih treh stranicah objekta. Vertikalne komunikacije do mansarde

bodo izvedene na način izvolečnih stropnih stopnic oz. lestve. Štirje osnovni volumni znotraj objekta predstavljajo zidano konstrukcijo – jedro stavbe, ki jo pokriva lahka lesena strešna kapa.

Zunanja ureditev bo enostavna. Rahla poglobitev s klančino pri glavnem dostopu predstavlja vstopni prostor. Na južni strani se pokrita terasa razširi v enostavno teraso, ki se preko stopnic izteče v zelene

površine. Dovoz se izvede preko parcele 382/3, parkiranje (4 PM) in obračanje pa s soglasjem na sosednji parceli 383/4, kjer že obstajajo parkirna mesta za potrebe športnega parka. Štiri parkirna mesta za kolesa se uredijo ob glavnem vhodu v stavbo.

Vesna NOVAK TEMNIKER,
podsekretarka za razvojne naloge

GLASBENI DOM BISTRIŠKI JAREK

Po nekajletnih prizadevanjih in željah mladincev in krajanov po obnovi Glasbenega doma Bistriški jarek so se zaključila dela v prostoru kuhinje, kjer so ometali in zbelili stene. Ob obnovi stropa so vgradili LED-sijalke. Prostor je opremljen z elementi kuhinje in gospodinjskimi aparati. Uredilo se je ogrevanje prostora.

Dvorana v Glasbenem domu Bistriški jarek je tako izpopolnjena za oddajo v dnevni najem občanom ob raznih priložnostih.

Vesna NOVAK TEMNIKER,
podsekretarka za razvojne naloge

Nova kuhinja v glasbenem domu v Bistriškem jarku

SANACIJA GASILSKEGA MUZEJA

Občina Muta je že od leta 2002 soustanoviteljica Koroškega pokrajinskega muzeja. Dokončna ureditev graščine Kienhofen s sanacijo muzeja za gasilstvo bo omogočila razširitev poslovanja Koroškega pokrajinskega muzeja in tudi kakovostno predstavitev vseh muzealij in drugih vsebin Koroškega pokrajinskega muzeja.

Gasilska zbirka, ki šteje kar 139 eksponatov, je bila vse do leta 2020 postavljena v prizidku graščine Kienhofen, ki je bil odstranjen. V istem letu se je zagotovil nov prizidek na identičnem mestu z modernejšo in funkcionalnejšo zasnovo.

Trenutno so eksponati deponirani. Večino jih je prispevalo Gasilsko društvo Muta. Najstarejša je prevozna ročna batna črpalka z vetrnikom iz leta 1876, ki je bila izdelana v Leipzigu. Poleg črpalk so v zbirki še druga gasilska oprema, uniforme in arhivsko gradivo PGD Dravske doline.

V današnjem obsegu muzej vključuje prizidek gasilskega muzeja kot zasnove sodobnega objekta, katerega gradnja se je zaključila v mesecu oktobru 2020. Z deli bi se nadaljevalo v juniju 2021, in sicer bo objekt opremljen s stavbnim pohištvom (okna, vrata), z izvedbo ravne pohodne terase ter zunanjo podobo fasade. Tako se bo lahko uredila zbirka dragocenih gasilskih eksponatov (namensko vozilo z gasilsko lestvijo, gasilske črpalke, uniforme ...). Predvideva se ureditev okolice s postavitvijo razstavnih eksponatov na prostem v neposredni bližini muzeja.

Ravna pohodna terasa nad muzejem bo zagotavljala možnost večfunkcionalne izrabe prostora in obogatitev kulturne ponudbe dogodkov bodoče večnamenske dvorane Kienhofen v Občini Muta.

Z izpolnitvijo najpomembnejših faktorjev, ki smo si jih zastavili kot izhodišče v projektu, ne zasledujemo le cilja po izboljšanju prostorskih pogojev za muzejsko dejavnost gasilstva, temveč tudi po revitalizaciji kulturne dediščine ter njihovo oživiljanje s pomočjo kulturne ponudbe in dogodkov, celostno ohranjanje in razvoj kulturne dediščine ter njeno povezovanje s sodobnim življenjem in ustvarjanjem, uveljavitev kulturne dediščine kot nosilke identitete

Prizidek gasilskega muzeja

in kakovosti življenja na nacionalni, regionalni in lokalni ravni (celo večja prepoznavnost kulturne dediščine v mednarodnem prostoru). Z obnovo gasilskega muzeja bomo prispevali k razvoju turizma, k splošnemu razvoju občine Muta in regije Podravje zaradi povečanja obiska in podjetniške iniciative.

S predvidenim posegom bodo občani in PGD Muta pridobili kvaliteten prostor, ki se navezuje na obstoječi muzej kovaštva in livarstva. Tako menimo, da bo investicija prinesla številne družbene koristi.

Občina Muta se je za namen izgradnje novega gasilskega muzeja v maju prijavila na javni razpis za sofinanciranje; na ugoden razplet razpisa še čakamo.

Vesna NOVAK TEMNIKER,
podsekretarka za razvojne naloge

ŠOLSKI OKOLIŠ – VRTEC MUTA

S pripravo projektne naloge Revitalizacija šolskega okoliša, ki se navezuje na funkcionalno zemljišče v neposredni okolici s pripadajočimi gospodarskimi objekti in stanovanjsko hišo, smo pričeli v začetku leta 2020.

Temeljni razlogi za investicijsko namero so v nakupu kmetije Špegelj (z dolgoletno vloženimi napori), kar predstavlja potencial razširitve ob revitalizaciji in tako izboljšanje stanja pomembnejšega območja Zgornje Mute ter posledično izboljšanje kakovosti obstoječega šolskega okoliša.

V okviru projekta rešujemo namembnost in širšo uporabnost prostora, potrebo po širši javni obravnavi z vizijo ravnanja s prostorom kot z objekti, večnamembnost koriščenja urbanega prostora in obstoječih objektov, kakovost objektov in njihovo morebitno uporabnost (predvsem določeni gospodarski objekti in stanovanjska stavba kmetije Špegelj), dinamiko morebitnega odstranjevanja nefunkcionalnih objektov, prioriteta vlaganja v obstoječel/ ohranjene objekte, kratkotrajno/začasno ureditev okolice, celovito parkovno ureditev – obnovo parka graščine Kienhofen, prometno ureditev dovoznih in kolesarskih poti s poudarkom na parkirnih površinah in šolski pešpoti do vrta oz. osnovne šole ter seveda številne druge, še kako pomembne vidike, zlasti iskanje virov sofinanciranja, ki jih je potrebno z interdisciplinarnim, zlasti pa celovitim pristopom pričeti nemudoma razreševati.

V letu 2021 se zagotavlja zaključek razvoja projektne naloge in priprava projekta, ki se predstavi Občinskemu svetu Občine Muta. V letu 2022 bi se pričela gradbena dela za morebitna rušenja – odstranitve nepomembnih in dotrajanih konstrukcij.

LEGENDA

- ODSTRANITEV OBJEKTA - HLEV
- ODSTRANITEV VRTCA
- POVEZOVALNI HODNIK VKLJUČITI V NOVO ZASNOVO
- OHRANITEV/ OBNOVITEV OBSTOJEČIH OBJEKTOV

Načrt ureditve šolskega okoliša

Vesna NOVAK TEMNIKER,
podsekretarka za razvojne naloge

ZBIRNI CENTER MUTA

JKP Radlje ob Dravi, d. o. o., v imenu Občine Muta in Občine Vuzenica kot organizacijski vodja pridobiva projektno dokumentacijo za prenovo obstoječega zbirnega centra komunalnih odpadkov. Predmet idejne zasnove je dvonivojski zbirni center za odpadke, nadkrit z dvema nadstrešnicama v velikosti cca. 41,5 m x 8,0 m in višine 6,0 m ter 20,0 m x 9,9 m in višine 6,0 m; obsega prostor za zaposlene, pokrit prostor za nevarne odpadke, kontrolo pristopa, nadstrešnico za sortiranje odpadkov ter prekladalno rampo s stiskalnico za odpadke.

Predvideno območje za zbirni center obsega 4.500 m².

Zbirni center je prostor, urejen in opremljen za ločeno zbiranje in začasno hranjenje vseh vrst ločenih frakcij, kjer povzročitelji komunalnih odpadkov iz širše okolice izvajalcu javne službe prepuščajo te frakcije in kosovne odpadke. Zbirni center je urejen tudi kot zbiralnica nevarnih frakcij komunalnih odpadkov.

Idejna zasnova Zbirnega centra Muta

Vesna NOVAK TEMNIKER,
podsekretarka za razvojne naloge

POKOPALIŠČE MUTA-VUZENICA

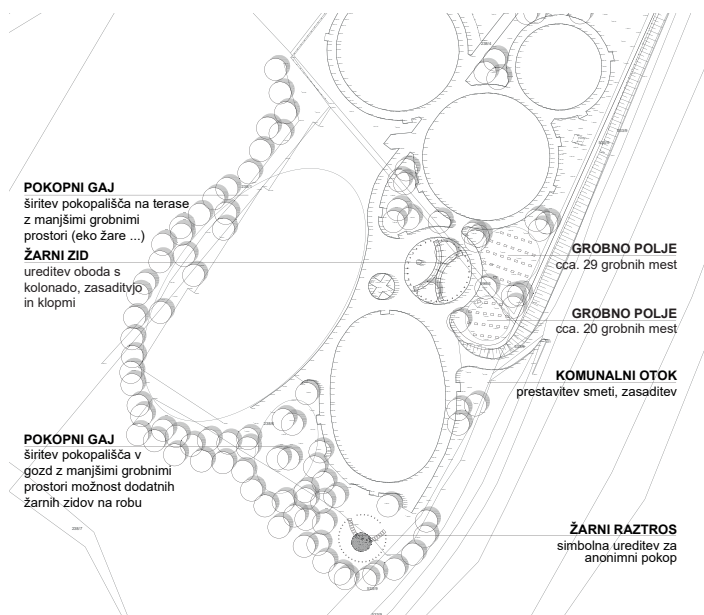
Občini Muta in Vuzenica si prizadevata za širitev obstoječe zasnove pokopališča Muta-Vuzenica ter čimprejšnjo zagotovitev anonimnega raztrosa, ki je določen s Zakonom o pogrebnih in pokopališki dejavnosti.

Trenutno je prostih še zgolj 8 grobnih mest za klasičen pokop in 6 grobnih mest za žare. Nujno je zagotoviti nova grobna polja tako za klasične in žarne pokope ter ureditev preostalega dela obstoječega žarnega zidu.

Na leto je namreč izkazana potreba po desetih novih grobovih.

Po variantnih predlogih idejne zasnove ureditve pokopališča, ki so bili predstavljeni s strani projektanta Roberta Gostinčarja (PLAN-KA) in arhitekta pokopališča mag. Stareta na sestanku januarja 2020, se predlagajo naslednji elementi ureditve:

- Žarni zid ostane v jedru nespremenjen, dopolni se le obod z elementi urbane opreme (leseni stebri, klopi, zasaditev) za povečanje bolj intimnega prostora.
- Ob vzhodnem robu nastaneta skladno z originalno zasnovo dve polji za cca. 50 novih grobnih mest in delno se spremeni potek žive meje.
- Ekološki otok se prestavi na južni rob sekundarnega vhoda.
- Raztrosni prostor se premakne na jugovzhodni rob in ustvari drevesni gaj.
- Dodatna mesta za pokope in možnost žarnih zidov se zagotovijo z ureditvijo jugozahodnega in južnega roba pokopališča (definiranje osnovnih elips in gozdnih poti ...).

Načrt pokopališča Muta-Vuzenica

Vesna NOVAK TEMNIKER,
podsekretarka za razvojne naloge

PROMENADNA POT – UREDITEV PLATOJA GLAVNI TRG 2-4

Občina Muta tudi v letošnjem letu nadaljuje s strategijo urejanja trških jeder, v okviru katere se bo v letu 2021 na območju Zg. Mute uredil plato na zahodni strani večstanovanjskih objektov Glavni trg 2-4, in sicer vzdolž državne ceste. Nadaljevanje prenoje se po zasnovi navezuje na že prenovljeno parkirišče pred večstanovanjskima objektoma Glavni trg 6 in 8 ter na novo avtobusno postajajo in cestni priključek Gasilske ulice. Glavni namen ureditve je vzpostavitev promenadne pešpoti med Gasilsko ulico in ulico proti cerkvi sv. Marjete, ki bo Glavni trg Mute povezala tudi na vzhodni strani. Sama zasnova ureditve je sestavljena iz treh funkcionalno in oblikovno povezanih enot oz. delov, in sicer južnega dela in severnega dela, ki vzpostavlja novo komunikacijsko os nasproti graščine Kienhofen, ter srednjega dela, ki južni in severni del povezuje v enotno promenade.

Predlog izvedbe poleg izgradnje povozne tlakovane površine vključuje tudi izgradnjo pohodnih površin z odvodnjavanjem, vertikalno in horizontalno prometno signalizacijo ter postavitev urbane opreme (klopi, koši ...).

Vrednost projekta: 63.000 EUR.

Dr. Brigita ALTENBAHER,
podsekretarka za razvojne naloge

KOLESARSKA POVEZAVA TC TUŠ-IC MUTA IN PROJEKT NAŠA DRAVA

Začetek projekta ureditve Dravske kolesarske poti sega v leto 2002, ko so se začeli urejati prvi odseki in postavljati prva počivališča, ki po vseh teh letih več ne sledijo trendu in potrebam kolesarjem. Njihova naloga v preteklosti je bila predvsem zaščita pred dežjem, zato so bila zasnovana kot avtobusna postajališča. Postavljenih je bilo 12 počivališč ob takratni trasi kolesarske povezave. Večina teh počivališč, ki so odražala lokalne značilnosti, še vedno stoji, vendar so nekatera v slabem stanju oz. niso več na trasi aktualne kolesarske povezave.

Z razvojem ideje o novi Dravski kolesarski poti leta 2012 se je razvila tudi nova grafična podoba, kar je povod, da se je Občina Muta v konzorciju z nekaterimi koroškimi občinami odločila pristopiti k projektu ureditve kolesarskih poti s spremljajočo infrastrukturo ter uspela pridobiti sredstva v okviru javnega razpisa Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja. Nova grafična podoba Dravske kolesarske poti bazira na logotipu »Drava Bike«. Na podlagi tega smo razvili tudi nov koncept počivališča za kolesarje, ki na ključnih mestih izpostavlja ta logotip. Spremenjen je tudi sam koncept počivališča, ki je

namenjen relaksaciji, počitku in uživanju v naravi. To je tudi namen nove kolesarske poti. S kombinacijo lesa oz. desk smo želeli prikazati povezavo s splavarjenjem in splavi, ki so bili na Dravi v preteklosti glavni prepoznavni element.

Ob posodobitvi in vzpostavitvi spremljajoče infrastrukture na že zgrajeni kolesarski stezi pa primarni cilj Občine Muta ostaja izgradnja celotne kolesarske poti v občini, tj. od meje z občino Dravograd do meje z občino Radlje. V sled tega tudi v letu 2021 in letu 2022 skupaj z DRSI nadaljujemo izgradnjo. V tokratni fazi se načrtuje gradnja od pokopališča Muta do Industrijske cone Muta v skupni dolžini 1.790 m ter v projektantski oceni vrednosti 930.000 EUR, od tega je strošek Občine Muta 39.300 EUR. Prav tako se v letošnjem letu načrtuje nadaljevanje projektiranja zadnjega odseka na Muti, in sicer del trase Ribičje–Gortina, ki je zadnji manjkajoči odsek v občini.

Dr. Brigita ALTENBAHER,
podsekretarka za razvojne naloge

Zaključek odseka v IC Muta

Začetek odseka ceste na pokopališče

OBNOVA STRELIŠČA

Sanacija fasade na strelišču

Želja po ponovni oživitvi športnega strelskega udejstvovanja s strani Društva upokojencev Muta ter strelskega društva Kovinar Muta je bila osnova za odločitev Občine Muta k pristopu sanacije dotrajanega objekta. V letu 2020 se je tako na strelišču zamenjalo stavbno zemljišče in streha. Sanacijo v letošnjem letu nadaljujemo s sanacijo fasade, katere projektantska vrednost je 13.000 EUR.

Dr. Brigita ALTENBAHER,
podsekretarka za razvojne naloge

SANACIJA CESTE PREVOLOV JAREK

Neurje v mesecu avgustu 2019 je na območju občine Muta povzročilo številne poškodbe; le-te se v skladu z načrtom sofinanciranja s strani Ministrstva za okolje in prostor postopoma lahko sanirajo. V letu 2020 smo tako lahko prijavi in dobili sofinancirano sanacijo Matijevega plazu, v letošnjem letu pa pričakujemo sofinanciranje sanacije ceste v Prevolovem jarku.

Občina Muta je izvedla razpis za izvajalca del in bo z deli pričela takoj po prejemu odločbe o sofinanciranju s strani MOP.

Vrednost gradbenih del je 164.000 EUR.

Dr. Brigita ALTENBAHER,
podsekretarka za razvojne naloge

Prevolov jarek

ASFALTIRANJE CESTE GUMPAT-BREZNIK

Občina Muta v okviru investicijsko vzdrževalnih del asfaltira odseke cest, ki so bodisi v makadamski izvedbi, bodisi je asfaltna prevleka že dotrajana in potrebna sanacije. Za ustrezno obravnavo in razvrstitev so se v preteklem letu določila podrobnejša merila za točkovanje posameznega odseka; izvedlo se je točkovanje ter se, v skladu s tem, oblikoval prioriteten seznam odsekov za sanacijo. V sled navedenega se je v proračun Občine Muta za leto 2021 uvrstila cesta Gumpat-Breznik v dolžini 330 m, kjer so se dela začela v mesecu maju.

Vrednost investicije: 65.000 EUR.

Dr. Brigita ALTENBAHER,
podsekretarka za razvojne naloge

Pripravljalna dela

PARKIRIŠČE SP. MUTA

Občina Muta tudi na Sp. Muti nadaljuje z urejanjem trškega jedra, kjer je v letošnjem letu v načrtu asfaltiranje parkirišča pred večnamenskimi objekti Kovaške ulice in vrtca na Sp. Muti.

Vrednost investicije je cca. 15.000 EUR.

Dr. Brigita ALTENBAHER,
podsekretarka za pripravo projektov

Predvideno asfaltiranje parkirišča

PEŠPOT NEMEC-ZG. MUTA

Na Muti so številne bolj ali manj urejene pešpoti in ena izmed njih vodi tudi po klancu mimo cerkve sv. Marjete. Najstrmejši del le-te bo v letošnjem letu urejen v tlakovani izvedbi, nameščena pa bo tudi ograja.

Vrednost projekta je cca. 7.000 EUR.

Dr. Brigita ALTENBAHER,
podsekretarka za pripravo projektov

Lokacija predvidene ureditve

PLAN PRORAČUNA ZA LETO 2021 IN 2022

Občine so pri oblikovanju proračuna z vidika njegove oblike povsem avtonomne, pri čemer pa so obvezane, da upoštevajo veljavne predpise s področja javnih financ, ki jih lahko združimo v tri ključne odgovore na vprašanja: **kdo** porablja proračunska sredstva (katere institucije), **kako** jih porablja oz. kaj se plačuje iz javnih sredstev in **za kaj** se porabljajo javna sredstva.

Občina sprejme proračun za eno leto, lahko pa tudi za dve leti (določbe 13. a-člena Zakona o javnih financah), ampak le znotraj mandatnega obdobja, za katero je bil izvoljen občinski svet. V primeru sprejemanja proračuna za dve leti občinski svet sprejme dva proračuna, za vsako leto posebej. To možnost je Občina Muta prvič uporabila v postopku sprejemanja proračuna za leto 2021 in 2022.

Predlog dvoletnega proračuna je bil oblikovan na pobudo župana Občine Muta in izveden v skladu s postopki, ki jih poleg zakonskih predpisov opredeljujejo tudi Statut in Poslovník Občine Muta. Tako je Občinski svet Občine Muta na svoji 14. redni seji dne 21. 1. 2021 sprejel Odlok o proračunu Občine Muta za leto 2021 in Odlok o proračunu Občine Muta za leto 2022.

Milena URNAUT,
računovodja

Pomembnejši podatki iz sprejetih odlokov o proračunu občine za leto 2021 in 2022 v EUR:

Vrsta priliva	2021	2022
Prihodki od davkov na dohodke in promet s premoženjem	2.638.551	2.601.787
Prihodki od najemnin koncesij in kom. prispevkov	782.799	777.908
Prihodki od prodaje premoženja	46.100	22.154
Prejete donacije	14.000	14.000
Sofinanciranje investicij in stroškov skupnih služb	3.836.256	401.612
Najem dolgoročnega kredita	398.323	32.550
Začetno stanje den. sredstev	50.000	0,00
Skupaj razpoložljiva sredstva	7.766.029	3.850.011

Vrsta odliva	2021	2022
Plačila tekočih stroškov (plače, sejnine, material in storitve za tekoče delovanje, obresti in sredstva rezerv)	695.33	668.930
Plačila za sofinanciranje (gospodinjstvom, posameznikom, društvom, zavodom) ter vzdrževanje cest in javnih površin	1.618.419	1.630.271
Plačila za investicijske storitve in nakupe nepremičnin	5.074.004	1.188.092
Plačila za investicijske storitve javnih zavodov	175.543	159.643
Plačila obrokov dolgoročnih kreditov	202.732	203.075
Skupaj porabljena sredstva	7.766.029	3.850.011

Subvencije gospodinjstvom in posameznikom	2021	2022
Sofinanciranje predšolske vzgoje (odstotek po odločbah CSD)	459.751	454.585
Sofinanciranje glasbenega izobraževanja	30.049	31.049
Pomoč v osnovnem šolstvu (šole v naravi, prevoz otrok)	77.909	79.817
Pomoč v srednjem šolstvu	4.000	4.000
Nagrada za novorojenca in veliko družino	8.400	8.400
Sofinanciranje oskrbe starejših občanov	157.722	157.722
Enkratna denarna pomoč	25.000	25.000
Subvencije stanovanjskih najemnin	24.000	24.000
Subvencije za male čistilne naprave	5.000	5.000
Subvencije v kmetijstvu	36.500	36.500
Subvencije k omrežini komunalnih storitev	55.250	37.750
Skupaj	883.581	863.823

Podpora društvom za delovanje	2021	2022
Kultura	26.450	26.450
Šport	33.560	33.560
Druga društva	14.770	14.770
Rdeči križ	6.861	6.861
Skupaj	81.641	81.641

NAKUP ZEMLJIŠČ

V samih središčih strnjenih naselij Zg. in Sp. Mute se nahaja kar nekaj starejših in dotrajanih stavb, ki kot take predstavljajo oviro pri razvoju kraja in ureditvi samega trškega jedra. Zaradi tega je Občina Muta že pred leti sprejela odločitev, da pristopi k pridobitvi tovrstnih objektov, v kolikor se v skladu z razvojnimi načrti in dolgoročno strategijo izkaže potreba po razpolaganju s predmetnimi lokacijami. Tako je bila v letu 2018 odkupljena stara Filipijeva hiša na Sp. Muti, v letu 2020 območje Špegljeve kmetije na Zg. Muti, v letu 2021 oz. 2022 pa se namerava odkupiti še stavba na Glavnem trgu v strogem centru Zg. Mute. Poleg te stavbe se v kraju nahaja še več tovrstnih objektov, ki jih bo potrebno revitalizirati in smiselno prilagoditi glede na potrebe po zagotavljanju družbene in druge gospodarske javne infrastrukture (ceste, parkirišča, sprehajalne poti, zelene površine ipd.).

S tovrstnim pristopom vsekakor izboljšujemo razvojne možnosti za kakovostnejše bivanje občanov ter stremimo k napredku in tehnoloških prilagoditvam današnjega časa.

Stanovanjska stavba na Glavnem trgu

Ksenija DITINGER,
direktorica občinske uprave

Zemljišče pri gasilskem domu

Zemljišče v SE3-območju

Zemljišča pri vrtcu

Kot vsa leta do sedaj se tudi v letošnjem in proračunu za naslednje leto namenja precej sredstev za nakup zemljišč za potrebe gradnje gospodarske javne infrastrukture, kot so ceste, komunalna infrastruktura, kolesarske poti in parkirišča.

Poleg omenjenih pa občina v letih 2020–2022 velik del sredstev namenja za nakup nove lokacije v središču naselja Zg. Mute za potrebe širitve šolskega okolja, in sicer za zagotavljanje dodatnih prostorov in zunanjih površin za izvajanje predšolske in šolske dejavnosti, ter tudi na področju socialnovarstvenih storitev.

Vrednost projekta: 318.000 EUR.

Ksenija DITINGER,
direktorica občinske uprave

TRŠKA JEDRA – OKOLICA VODNEGA STOLPA

V samem centru Zg. Mute se nahaja kulturni spomenik, 90 let star Vodni stolp, ki še danes opravlja svojo funkcijo na področju oskrbe s pitno vodo. Stolp je bil nazadnje obnovljen pred več kot 30 leti, v naslednjem letu pa se načrtuje tudi večja obnova v okviru projekta Oskrba s pitno vodo v porečju Drave – 3. sklop. Mimo objekta vodita dve makadamski uvozni cesti do večstanovanjskih objektov, ki nikakor nista v ponos kraju oz. sta eni zadnjih neurejenih v strogem centru naselja. Ker pa je potrebno preveriti in sanirati tudi celotno podzemno infrastrukturo, je potrebno najprej izdelati tehnično rešitev ter šele nato izvesti samo sanacijo. Za ta projekt namenjamo skupno **25.000 EUR**, pričakujemo pa, da se bodo v izvedbo vključili tudi na tej lokaciji živeči etažni lastniki.

Ksenija DITINGER,
direktorica občinske uprave

Okolica Vodnega stolpa

EKOLOŠKI OTOKI

Občina Muta bo v letu 2021 izvedla postavitev (dveh) ekoloških otokov.

V primeru Flisove ulice se bo uredilo obstoječe stanje. Trenutno sta na lokaciji dva zabojnika, in sicer eden za papir ter drugi za steklo. Na zemljišču FLISOVO se tako že izvaja postavitev ekološkega otoka z dvema posodama za steklo in dvema za zbiranje papirja.

Ureja se tudi novo lokacijo Sv. Primož nad Muto – PIHLER, s katero se med drugimi možnostmi najbolj približamo zahtevam Uredbe o obvezni občinski gospodarski službi zbiranja komunalnih odpadkov (Uradni list RS št. 33/2017), Odloku o ravnanju s

komunalnimi odpadki v občinah koroške regije (Uradni list RS št. 173/2020) ter tehničnemu pravilniku.

Prav tako je potrebno pri praznjenju zabojnikov omogočiti obračanje smetarskega vozila. Zabojniki pa morajo imeti tudi utrjene podlage. Na tej lokaciji se bosta zagotovila posledično zgolj dva zabojnika (eden za papir, eden za steklo).

Vesna NOVAK TEMNIKER,
podsekretarka za razvojne naloge

Lokacija eko otokov na Flisovi ulici

Lokacija eko otokov pri Pihlerju

Eko otok na Flisovi ulici

Eko otok pri Pihlerju

SEZNANITEV Z ODSTRANITVIJO STARE INDUSTRIJSKE BIOLOŠKE ČISTILNE NAPRAVE ABRASIV

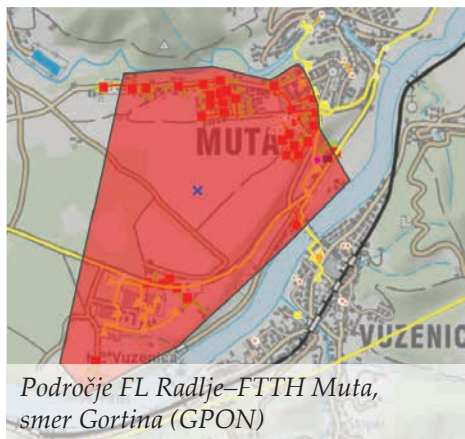
Odstranitev Čistilne naprave Muta-Vuzenica

V mesecu marcu 2021 smo odstranili objekt industrijske biološke čistilne naprave Abrasiv, ki je bila locirana na zemljišču parc. št. 108/2 k. o. 810 – Sp. Gortina.

Objekt je bil odstranjen zaradi izgradnje novega kanalizacijskega sistema s črpališčem in povezovalnim vodom na skupno čistilno napravo Muta-Vuzenica.

Vesna NOVAK TEMNIKER,
podsekretarka za razvojne naloge

ŠIROKOPASOVNO OPTIČNO OMREŽJE

Področje FL Radlje-FTTH Muta, smer Gortina (GPON)

Pred nekaj več kot 10 leti smo uspeli s podjetjem GVO zagotoviti dobršen del optične pokritosti hribovitega dela občine Muta. Deloma ta območja z lastnimi vlaganji opremljamo še danes. V centru naselij Zg. Mute, Sp. Mute in Gortine pa bo za tovrstno opremljanje poskrbelo podjetje Telekom, d. d., ki bo v juniju 2021 pričelo z izgradnjo širokopasovnega optičnega omrežja na projektnem področju FL (funkcijski lokaciji) Radlje-FTTH (optično omrežje) Muta, smer Gortina.

Projektno področje Sp. Muta je trenutno v statusu potrditve naročila.

Pri projektnem področju Gortina je izvajalec pričel z deli; trenutno kaže, da bi z deli na področju Gortine lahko pričeli tudi v letu 2021.

Vesna NOVAK TEMNIKER,
podsekretarka za razvojne naloge

NASVETI KMETOVALCEM IN OBČANOM

Že v prejšnji izdaji glasila smo podali priporočilo v zvezi s problematiko odlaganja silažnih bal, ki jih je sicer dovoljeno odlagati na kmetijskih zemljiščih. Vse kmetovalce ponovno naprošamo za shranjevanje na primernih mestih – izognite se odlaganju bal v neposredni bližini **stanovanjskih hiš oz. strnjenege naselja.**

Vse lastnike psov ponovno pozivamo k vestnemu ravnanju, in sicer da počistijo iztrebke ter jih odvržejo v zato namenjene koše, postavljene na frekventnih sprehajalnih poteh. Vedno

več kmetovalcev nas opozarja na velike količine iztrebkov na obdelovalnih površinah ob teh poteh. V primeru, da živina s krmo, pridelano na teh površinah, zaužije iztrebke, je to zanj lahko usodno. Z vestnim ravnanjem se lahko izognemo škodi, ki jo posredno utrpijo kmetovalci, hkrati pa skrbimo za čisto okolje.

Angelca MRAK,
koordinatorka za družbene dejavnosti

PROSTOFER – BREZPLAČNI PREVOZI ZA STAROSTNIKE TUDI V OBČINI MUTA

Zavod Zlata mreža, humanitarni zavod za boljšo kakovost življenja starejših, je problematiko mobilnosti starejših prepoznal kot širši problem in sodeluje pri pomoči in oskrbi starejših ter jih povezuje s posamezniki in organizacijami, ki nudijo pomoč in storitve.

Že v letu 2018 smo z Zavodom Zlata mreža izvedli prve razgovore in prepoznali skupni interes za sodelovanje pri izvedbi projekta »Izboljšanje trajnostne mobilnosti na socialnem področju v občini Muta«, kar predstavlja podporo samostojnemu bivanju

starejših v domačem okolju, aktivnemu in zdravemu preživljanju starosti in razvoju novih trajnostnih in socialnih dejavnosti v občini.

Projekt **PROSTOFER** ali »prostovoljni šofer« je trajnostni vseslovenski prostovoljski projekt, ki v okviru Zlate mreže nudi prostovoljno pomoč starejšim v obliki prevozov po nujnih opravkih in omogoča lažjo dostopnost do zdravniške oskrbe, lekarne, brezplačne prevoze do javnih ustanov, trgovinskih centrov ipd.

S pomočjo Društva upokojencev in invalidov Muta se je za prostovoljstvo odločilo 10 občanov. V mesecu maju je za območje občine Muta pričel delovati klicni center, opravljeni pa so bili tudi prvi prevozi občanov.

Uporabniki, ki potrebujejo prevoz, lahko pokličejo klicni center na brezplačno številko 080 10 10 vsak delovnik med 8. in 18. uro. Rezervacijo prevoza pa je potrebno najaviti vsaj **3 dni** pred izvedbo storitve. Vozniki prostovoljci prevoze opravljajo od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro, izjemoma pa se lahko dnevi in ure tudi prilagodijo potrebam.

Prostovoljni šoferji – prostoferji so ljudje z velikim srcem, ki jemljejo svojo humanost za samoumevno in častno dejanje. Voznice in vozniki, ki želite postati prostoferji v občini Muta, to sporočite Angelci Mrak na tel. 041 434 283 ali na e-naslov: angelca.mrak@muta.si. Veseli bomo vašega odziva.

Angelca MRAK,
koordinatorka za družbene dejavnosti

NAGRAJENCI OBČINE MUTA 2021

LETOŠNJI PREJEMNIKI OBČINSKIH PRIZNANJ

ČASTNI OBČAN

BORIS KRALJ

priznanje za
življenjsko delo v
občini Muta

BRONASTI GRB

BERTA PROJE

za dolgoletno
humanitarno delo v
Župnijski Karitas
Muta

PISNO PRIZNANJE OBČINE

KMETIJA PIHLER

za uspešno delo na področju dopolnilne
dejavnosti na kmetiji

PISNO PRIZNANJE OBČINE

**MARKO
FORNECI**

za aktivno društveno
delo v občini

PISNA ZAHVALA OBČINE

**CUDV ČRNA NA KOROŠKEM,
VARSTVENO-DELOVNI CENTER
MUTA**

zahvala za dolgoletno delo
Varstveno-delovnega
centra v občini Muta

PISNA ZAHVALA OBČINE

**BLIZU ZAHODA, d. o. o., ALAN
KOVAČIČ**

zahvala za donacijo zaščitnih sredstev ob
epidemiji covid-19

NAGRAJENCI OBČINE MUTA

PISNO PRIZNANJE ŽUPANA

JELKA FURMAN

za dolgoletno predano
delo na področju
preventive in vzgoje
v cestnem prometu
in osnovnošolskem
izobraževanju

PISNO PRIZNANJE ŽUPANA

**ZAVOD ZA VARSTVO KULTURNE
DEDIŠČINE, OBMOČNA ENOTA
MARIBOR**

za strokovno delo varovanja
kulture dediščine ter
sodelovanje z
Občino Muta

Zavod za varstvo
kulture dediščine Slovenije

PISNO PRIZNANJE ŽUPANA

VERMA, VOJKO VERDINEK, s. p.

za uspešno delo na področju gospodarstva in
razvoja podjetništva

PISNO PRIZNANJE ŽUPANA

**JUBILEJNO PRIZNANJE OBČINE
DRUŠTVO UPOKOJENCEV MUTA**
ob 30. jubileju delovanja

PISNO PRIZNANJE ŽUPANA

**JUBILEJNO PRIZNANJE OBČINE
ANSAMBEL DIATON
MUTA-VUZENICA**

ob 30. jubileju
delovanja

**VSEM
NAGRAJENCEM
ISKRENE
ČESTITKE!**

VRTEC MUTA

NAŠA USTVARJALNOST NIMA MEJA – NATEČAJ ZA NAJBOLJŠI STRIP

Otroško radovednost lahko spodbujamo z različnimi izzivi, nalogami, dejavnostmi, igrami. V Vrtcu pri OŠ Muta se trudimo otroško domišljijo razvijati na različne načine, najlažje pa jo spodbujamo z umetniškimi dejavnostmi. Otroci so vedno pripravljeni na izzive, če pa so za to še nagrajeni, je to zanje še dodatna motivacija. V šolskem letu 2020/21 smo sodelovali na raznih natečajih in smo še posebej ponosni, da smo prejeli nagrado za najboljši strip, ki so se je otroci zelo razveselili ter bili na to ponosni. Nosilec razpisa je bila Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika na Ravnah na Koroškem. Na razpolago sta bili dve temi – Zimska zabava ter Daj mi mir!

Otroci so preko stripa prikazali **zimsko zabavo**. Stripe smo si najprej ogledali, jih brali ter se ob njih pogovarjali, nato pa so ideje prenesli na list. Pri tem so bili zelo ustvarjalni in domiselni – kot pravi stripovski mojstri. Izdelki bodo do konca poletja razstavljeni v knjižnici, kjer si jih lahko otroci ogledajo tudi skupaj s starši. Čestitke našim malim ustvarjalcem!

Suzana ERŠTE, dipl. vzg.

Na natečaju so sodelovali tudi otroci iz skupine 5 do 6 let, ki so ustvarjali na temo **Daj mi mir!** Večina otrok stripa še ni poznala, zato sva jih mentorici najprej seznanili z njim in jim nekaj stripov tudi prebrali.

GIBALNO-RAJALNE IGRE V VRTCU MUTA

V vrtcu dajemo velik poudarek gibanju, zato ni naključje, da veliko pozornosti posvečamo tudi gibalno-rajalnim igram. To so igre, ki se prenašajo in ohranjajo iz roda v rod. Igrali so se jih naši dedki, babice, mame in očetje. Sedaj se jih igramo mi in naši otroci. Njihov namen je predvsem druženje in zabava. Večinoma se izvajajo v krogu, lahko pa tudi z vijuganjem ali v paru. Vsebujejo različna pravila, ki jih morajo otroci upoštevati.

Otroci se ob rajalnih igrah zabavajo, smeji, sprostiti, učijo pa se tudi sodelovanja s prijatelji. Vzgojiteljice že najmlajše otroke seznanjamo z njimi in

Mali stripovski mojstri

Po pogovoru o temi in o njihovih doživljajih v zvezi z njo smo se lotili risanja stripov. Otroci so črpali ideje iz vsakdanjega življenja. Nekoga je motil pes, drugega bratec, tretji je sam motil sestro ... Idej je bilo precej in najboljše narisane stripe sva opremili še z oblaki z napisano vsebino in lepo oblikovali okvirčke. Poslali smo jih na razpis in čakali na rezultat. Že čez nekaj dni smo prejeli klic, da smo prejemniki ene od nagrad za najboljši strip.

Mentorice smo se udeležile podelitve nagrad v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika na Ravnah na Koroškem, kjer smo si lahko ogledale razstavo vseh stripov. Ti so bili na ogled na razstavnih panojih, najboljši pa v vitrinah. Bila sem zelo ponosna, da je bil naš strip v vitrini in se je kosal s stripi osnovošolcev. Tudi otroci so bili navdušeni, ko sem jim naslednji dan prinesla prejeto nagrado. Nekateri so si šli s starši tudi ogledat razstavo.

Suzana ZNAJDEN, pom. vzg.

Radi rajamo

IZ DELA JAVNIH ZAVODOV

tudi na ta način vplivamo na dobro voljo v vrtcu. Velikokrat jih uporabimo za jutranje razgibanje, kar nam vsem polepša dan. Kaj je lepšega kot videti nasmejene otroške obraze in poslušati njihove vesele vzklike? Poslužujemo se jih tudi na prostem, kjer nas večkrat opazite domačini. Veseli smo, ko tudi na vaših obrazih narišemo nasmehe.

Gibalno-rajalne igre kot npr. bela lilija, zajček v travi, črni muc, Abraham 'ma sedem sinov ... otroke spodbujajo k

sodelovanju ter jih med seboj povežejo. Ob njih se umirijo in razvijajo pozitivno samopodobo, prav tako se krepi njihova samozavest. Za mlajše otroke je na začetku velik dosežek, da uspejo tvoriti krog. Samo predstavljajte si, kako ponosni so, ko jim uspe, da samostojno zaplešejo eno izmed rajalnih iger. Starejšim otrokom igre pogosto priredimo. Dodamo jim težje oz. dodatne naloge.

Najraje plešejo rajalno igro zajček v travi, kjer hodijo v krogu, na sredini pa plešeta zajček in lepa deklica. Na fotografiji so otroci, stari 2 do 3 leta.

Gibalno-rajalne igre so otrokom zanimive, preproste za izvajanje v vrtčevski skupini in predvsem zabavne. Obenem pa predstavljajo čudovit pripomoček za vzgojo in učenje.

Saša PODSTENŠEK, dipl. vzg.

POMLADNI PALČKI

Nasmejani pomladni palčki

V pričakovanju novega letnega časa, prebujanju pomladi in opazovanju sprememb smo se s pestrimi dejavnostmi v naši skupini pripravljali na nastop, ki smo ga nato izvedli na prostem. Vse smo strnili v skupek prijetnih dejavnosti in doživetij v odkrivanju in pričakovanju prvega pomladnega dne. Opazovali smo naravo v njenem spreminjanju, odkrivali znanilce pomladi, se o njih pogovarjali, jih spoznavali in likovno ustvarjali. Poskrbeli smo za razstavo likovnih izdelkov, izdelovali darila za dan žena in z njimi razveseljevali žene v našem bližnjem okolju, doma in v vrtcu.

Otroci so se neizmerno veselili nastopa ob prihodu pomladi, ki smo ga pripravili za cel vrtec. Naučili smo se pesmi, deklamacijo in

Pomladni palčki smo ustvarjali

ples pomladnih palčkov. Sami smo izdelali rekvizite, se spremenili v pomladne cvetlice in štiri pomladne palčke (palček Marec, palček Aprilček, palček Maj in palček Junij). Vsem otrokom in sodelavkam so ob koncu nastopa pomladni palčki poklonili pomladno cvetlico. Z nastopom smo se predstavili tudi staršem v mesecu marcu (mesecu družine) preko poslanega videoposnetka.

Anita KLUG, dipl. vzg.

MOJA MAMA

Mi kosilo skuha,
uu, danes bo juha,
mi posteljo pospravi
in obleke pripravi.

Me naslednji dan zbudi
in zajtrk naredi,
opravičilo napiše
in me pošlje od hiše.

Rada skrbi zame
in pazi name.
Ampak zaradi hrupa v razredu
zadnja kitica ni najbolj v redu.

Anika VRHNJAK, 3. b

OSNOVNA ŠOLA MUTA

»PO STAREM«, PA VENDARLE PESTRO

»Kaj vemo o času? Da gre in mineva.
Je zdajšnji, pretekli, prihodnji in večni.
Nam gleda na ure, ne mara zamude
in teče prehitro, ko skupaj smo srečni.

Najboljši od časov so časi svobodni,
najlepši pa čas, ki porabiš ga zase.
/.../«

Feri LAINŠČEK

Kar težko je verjeti, da gre šolsko leto h koncu, ko pa se je šele pričelo. Na »nov« način življenja smo se že privadili in se prilagodili »novim« razmeram. Kljub marsikaterim (neljubim) spremembam smo tudi v tem šolskem letu dosegli marsikaj. Tako v šoli kot tudi v času pouka na daljavo smo sodelovali na **literarnih in likovnih natečajih, plesnem festivalu**, izvedli veliko **medpredmetnih povezav** ter zanimive, igrive in poučne **dneve dejavnosti** v šoli in njeni okolici – namesto obiska gledališča in muzejev se je za nekatere učence kar šolska knjižnica »prelevila« v SNG Maribor in Kobariški muzej 1. svetovne vojne.

Priznanja potrjujejo naše aktivno sodelovanje na natečajih Pišem/rišem za prijatelja, Bodi pisatelj, Naravne in druge nesreče, Festival Pranger, Rima raja, Osnovnošolski haiku natečaj 2021 – Gremo v hribe nabirat haikuje, Pedagoška akcija Zveza delovnih invalidov Slovenije, »Moja domovina – pridelam in jem domače« idr. S svojo zgodbo na 28 straneh z naslovom Fontana želja je **Tjaša Verhnjak** dosegla priznanje za sodelovanje na natečaju Bodi pisatelj (in številnih drugih) ter prejela tudi priznanje medobčinskega društva invalidov Dravograd. Med najboljših 20 (med 109 prispevki) pa se je uvrstila **Lana Lorenci** s pesmijo Častni znak svobode in tako prejela posebno priznanje in Zbornik najboljših izbranih del.

Zelo uspešni smo bili tudi na likovnem natečaju Moja igra, ki ga je razpisala Narodna galerija. Med 490 prispelimi likovnimi deli jih je bilo izbranih 30, ki bodo septembra predstavljena na razstavi v Narodni galeriji. Za najboljšo delo je bila izbrana risba **Aline**

Risba Aline Verhnjak (1. mesto na natečaju Moja igra)

Vrhnjak (8. b), v ožji izbor pa so se uvrstile še **Sabina Salcman** (8. b), **Neli Čeh** (7. a) ter **Naja Pavlič** in **Maja Pošek** (7. b). Na mednarodnem likovnem natečaju PICASSO ART CONTEST – ULTIMATE EXPRESSION 2021 sta se med najboljša likovna dela uvrstila avtorja **Sabina Salcman** (8. b) in **Tai Črešnik** (6. a). Čestitke vsem mladim umetnikom!

Leto je bilo res ustvarjalno. Veliko smo risali in pisali. Tako je – pisali smo **pisma prijateljem** (in tako sodelovali na razpisu Teden pisanja z roko) ter stanovalcem Doma Hmelina Radlje ob Dravi (v okviru vseslovenske prostovoljske akcije Dan za spremembe) ter, kot prejšnja leta, pisali **apele in spodbudna pisma** za pravice ljudi ali skupnosti, ki so jim dolgotrajno kršene človekove pravice. Ponosni smo na **prireditve** »v živo« in tiste, ki smo jih najprej posneli v času pouka na daljavo, ter snemanje ohranili tudi po vrnitvi v šolo; kljub omejitvam nam je uspelo izvesti tri **bralne maratone** v živo, petošolcem pa celo **pižama party** na daljavo.

Kar nekaj naših učencev se je udeležilo tudi področnega festivala **Šolski plesni festival**, ki je potekal 26. maja (v organizaciji Plesne zveze Slovenije) preko aplikacije Zoom. Drugo triado so pod mentorstvom Martine Logar Šumah zastopale **Julija Pongrac** (hip-hop), **Ivana Pečoler** (pop) in **Julija Visković** (latino). S skupnimi močmi so Osnovni šoli Muta priplešale **2. mesto**. Pod mentorstvom Natalije Eršte Stražišnik so za tretjo triado nastopale **Lana Lorenci** (hip-hop), **Nuša Ladinek** (pop) in **Tjaša Verhnjak** (latino). Vse so dosegle **1. mesto** in s tem tudi **ekipno 1. mesto** za Osnovno šolo Muta. Na področnem tekmovanju je naša šola sodelovala tudi z razrednim izzivom, kjer so se predstavili učenci 9. a, in s skupinskim izzivom (skupino so sestavljale Lana Lorenci, Nuša Pongrac, Tjaša Verhnjak, Nuša Ladinek, Nuša Pečoler in Vita Pečoler). Vsi učenci, ki so zastopali tretjo triado, so se zaradi odličnih rezultatov uvrstili naprej na **državno tekmovanje**, ki je prav tako potekalo preko Zooma, in sicer 1. junija. Tudi tu so naši učenci dosegli odlične rezultate – **Lana Lorenci 5. mesto**, **Nuša Ladinek 2. mesto** in **Tjaša Verhnjak 3. mesto**; skupno so bile **tretje**. S skupinskim izzivom smo dosegli **6. mesto**, **9. a** pa je zasedel **2. mesto**.

Učenci naše šole so dokazali, da znajo čas zase, ki je – kot pravi Feri Lainšček – najboljši, dobro izkoristiti tudi za branje in dodatno izobraževanje. V tem šolskem letu imamo namreč kar **12 zlatih bralcev** (**Enej Stražišnik**, **Tilen Štifter**, **Mel Črešnik**, **Tjaša Verhnjak**, **Manca Pavlič**, **Nuša Pongrac**, **Nina Gracej**, **Zala Kresnik**, **Lana Lorenci**, **Eva Vitrih**, **Maša Špegelj**, **Zoja Altbauer**) in veliko učencev, ki se jim je uspelo uvrstiti celo na **državna tekmovanja** (**Tilen Štifter** – državno tekmovanje iz nemškega jezika, kemije, fizike, matematike, kjer je dosegel **srebrno priznanje**, ter slovenskega jezika, kjer je dosegel **ZLATO Cankarjevo priznanje**), **Žana Lorenci** – državno tekmovanje iz slovenskega jezika, zgodovine (**pri obeh osvojila srebrno priznanje**) in Vesele šole, kjer je dosegla **ZLATO priznanje**, **Lana Lorenci** – državno tekmovanje iz Vesele šole, kjer je dosegla **srebrno priznanje**, **Enej Stražišnik** – državno tekmovanje iz nemškega jezika in šaha, **Jan Korat** – državno tekmovanje iz fizike in šaha, **Tjaša Vodušek** – državno tekmovanje iz fizike, **Tine**

IZ DELA JAVNIH ZAVODOV

Srebrna zmaga Tineta Špegelja

Podgoršek – državno tekmovanje iz šaha, **Aljaž Brezovnik** – državno tekmovanje iz šaha, **Lara Mesner** – državno tekmovanje iz matematike, kjer je dosegla srebrno priznanje, **Zala Kresnik** – državno tekmovanje iz nemškega jezika, **Patricija Preglav** –

državno tekmovanje iz nemškega jezika ter **Jaka Solero** – državno tekmovanje iz matematike, kjer je dosegel srebrno priznanje.

Tine Špegelj je perspektiven smučar, ki trenira v Smučarskem klubu Vuzenica. Vsa leta dosega zavidljive rezultate. Kljub letošnjim razmeram je na mednarodnem tekmovanju v Zagrebu (Slijeme) februarja osvojil 2. mesto v veleslalomu. Uvrstil se je tudi na državno tekmovanje iz fizike, kjer je dosegel srebrno priznanje.

Ponosni smo na vse učence in njihove dosežke, saj so dosegli tudi ogromno bronastih priznanj in nagrad na natečajih. Če bi želeli omeniti vse, nam bi enostavno zmanjkalo prostora.

Iskrene čestitke vsem učencem in njihovim mentorjem! Kmalu pa le veselo na počitnice!

Lucija TOPLER, prof.

PRIREDITEV OB PREŠERNOVEM DNEVU

Letos smo tudi prireditev ob kulturnem dnevu praznovali drugače, saj ga nismo obeležili skupaj v šoli, temveč vsak za svojim računalnikom, tablico ali telefonom. Šolsko proslavo smo posneli. Nekaj sošolcev je svoje recitacije Prešernovih pesmi posnelo kar doma. Intervju s Francetom Prešernom pa smo lahko posneli v šoli. Jaz sem igral Prešerna. Bil sem vesel, ker sem po dolgem času spet stopil skozi šolska vrata in videl nekaj prijateljev. V vlogi Prešerna sem se počutil zelo dobro in imel sem občutek, da bomo celo prireditev izpeljali popolno. Med pripravami sem bil živčen, ker sem imel kar nekaj besedila in malo časa, da sem se ga naučil. A ta živčnost je hitro minila, saj smo se že pri pouku pogovarjali o Prešernu in tako sem bolj razumel nekatere dele svojega besedila.

Prešeren je zame eden najboljših slovenskih pesnikov, njegova 7. kitica Zdravljice je naša himna. Bil je velik človek, otrokom je dajal fige, bil je nesrečen v ljubezni z Julijo Primic, na koncu pa je imel otroke z Ano Jelovšek.

Kultura zame pomeni, da se nekdo obnaša kulturno in da spoštuje pesnike, kot je Prešeren. Brez naših pesnikov in drugih umetnikov mogoče Slovenija še vedno ne bi bila samostojna država, kajti ravno oni so dokazali, da je slovenščina enakovredna ostalim jezikom.

Enej STRAŽIŠNIK, 9. a

PRIREDITEV OB DNEVU ZEMLJE

NAD OBLAKI

Nad oblaki so živele kapljice, ki so hodile v šolo in s tem premagovale strah pred padcem na zemljo. Mala kapljica Pika pa ni mogla premagati strahu. Druge kapljice je gledala, kako skačejo na zemljo in se potem spet pojavijo nad oblaki. »Kaj pa, če se jaz ne bom več pojavila? Kaj če bom ostala na zemlji?« se je spraševala. Mama in oče sta ji govorila, da se to ne more zgoditi. A kaj je pomagalo, če pa Pika ni verjela. Velikokrat so jo poskusili potisniti z oblaka, a se je vedno izmuznila. Pika je nato obupala in zbirala pogum, da bi padla na zemljo. Potem so ji pomagali še starši in prijatelji. Pa je le skočila. Padla je na tla in se spet pojavila nad oblaki. Od takrat se ni več bala skakati na zemljo. Celó zabavno se ji je zdelo. Najraje je skakala s prijatelji in nihče ni zavrnil njene ponudbe. Skakali so, se zabavali in vriskali. Tako je potekalo Pikino življenje. Poleg tega pa se je naučila, kako pomembna je vsaka kapljica vode za ljudi, živali in rastline in da brez vode nihče ne more živeti.

Kaja ERŠTE, 6. a

ČAROBNA REKA

Nekoč, že davno nazaj, je po zeleni dolini tekla čarobna reka. Če si si ob reki kaj zaželel, ti je izpolnila željo. Nekega dne pa je ob nevihti iz zraka priletela drobna kapljica. Ker je ta reka žuborela sredi džungle, se je kapljica zaletavala v zelene liste in veje, šele potem je padla v reko in ta jo je odnesla v čarobni kraj. Tam so bile na kupu vse izgubljene kapljice in našla je celo svojo izgubljeno družino.

Nekoč pa je gozdni zmaj našel kapljice in jih nekaj popil. Ostale so bile žalostne, čeprav so upale, da se bodo še kdaj srečale. Nato je zmaj odletel v zmajsko deželo. Medtem pa je posijalo sonce in kapljice so postajale vedno manjše in vrnile so se nazaj med oblake. Od tedaj naprej skorajda nobena kapljica ni več ostala na zemlji. Ugotovile so, da je reka čarobna, saj lahko z njo potujejo po zelenih dolinah, obiščejo svoj dom v čarobnem kraju ali pa se veselo igrajo z oblaki nad zemljo. Tako srečno živijo še danes, kamorkoli jih pošlje čarobna reka.

Pia DRAJZINGER, 6. a

VODA

Voda je ena sama,
je nenadomestljiva –
kot naša mama.
Vsi jo potrebujemo,
a pomena njenega
se ne zavedamo.

Pazimo, varčujmo z vodo!
Kaj bo, ko je enkrat več ne bo –
takrat tudi mi odidemo
skupaj z njo.

Žan ŠTIFTER, 6. a

Voda je najpogostejša in najpomembnejša življenjska spojina, saj je od nje odvisno celotno življenje na Zemlji. Nihče ne ve, od kod in kako se je pojavila, le to vemo, da je danes na Zemlji prav toliko vode kot takrat, ko se je vse začelo. Prav zavedanje o tem, da je voda nenadomestljivo in dragocen vir življenja, nas je vodilo, da smo letošnji dan Zemlje 22. aprila namenili prav vodi.

Učenci OŠ Muta so nekaj ur pouka izkoristili za pogovore o vodi, razmišljanje o posledicah prekomernega onesnaževanja vodnih virov in ogled dokumentarnih oddaj o sušnih pokrajinah, kjer je otroštvo zaznamovano z vsakodnevno borbo za nekaj veder vode. Ob teh pretresljivih prizorih so naši učenci spoznavali, v kakšnem vodnem izobilju pravzaprav še živimo. Svoja razmišljanja so likovno in literarno izrazili v sliki in besedi.

Učenci prve triade so slikali prizore, ki prikazujejo, za kaj jo potrebujemo, učenci druge triade pa so z likovnimi izdelki želeli povedati, da je vsaka kapljica vode dragocena za naša življenja in kakšna prihodnost nas čaka, če ne bomo že sedaj poskrbeli za ohranjanje čistejšega življenjskega okolja. Izpod otroških prstov je nastalo tudi veliko razmišljujočih spisov, zgodbic in pesmi.

Nastale likovne in literarne izdelke naših učencev smo razstavili v avli ter jih vključili tudi v prireditev pred proomajskimi počitnicami, del katere je ob obeležitvi dneva boja proti okupatorju in praznika dela bil namenjen tudi dnevu Zemlje.

Milena REPNIK,
mentorica eko krožka

OHRANIMO NAŠ SVET ZA PRIHODNJE GENERACIJE

V sklopu evropskega dneva jezikov, ki ga praznujemo 26. septembra, smo jezikoslovke na Osnovni šoli Muta izvedle različne dejavnosti v slovenskem, angleškem in nemškem jeziku.

V okviru nemškega jezika smo se udeležili mednarodnega tekmovanja v izdelavi stripov, ki so lahko izdelani v poljubni tehniki risanja, opremljeni pa morajo biti z besedilom v nemškem jeziku. To tekmovanje je potekalo v izvedbi Društva nemških učiteljev iz Litve v sodelovanju z inštitutom Goethe iz Litve.

Učenci tretje triade so se tako pod vodstvom mentorice Natalije Eršte Stražišnik in Denise Boschitz preizkusili v izdelavi stripa na temo Trajnost in pri tem razmišljali, kako lahko ohranimo naš svet za prihodnje generacije. Vse izdelke smo morali do 15. novembra poslati v Litvo, kjer jih je ocenila strokovna komisija.

Četrtega decembra je potekal digitalni festival nemških pesmi, kjer so bili razglašeni zmagovalci. Stripi so bili poslani iz različnih koncev sveta (Gruzije, Litve, Tajske, Indonezije, Moldavije, Finske, Romunije, Italije). V kategoriji učencev v starosti 14 in 15 let sta dva stripa naših učenek zasedla drugo mesto. To je bil izdelek **Patricije Preglav** z naslovom Konec svobode in skupni

izdelek **Kristine Šlebnik Mak** in **Eve Vitrih** z naslovom Naša prihodnost. **Zala Kresnik** in **Maša Špegelj** pa sta za strip z naslovom Rešite morje prejeli nagrado za simpatičnost. Vsem sodelujočim iskreno čestitamo!

Natalija ERŠTE STRAŽIŠNIK, prof.

PROJEKT PASAVČEK

Učenci in učiteljice 1. triade smo sodelovali v projektu Pasavček, katerega osnovni namen je spodbujanje pravilne in varne vožnje otrok z dosledno uporabo otroških varnostnih sedežev in varnostnih pasov. Slogan tega projekta je »Red je vedno pas pripet«. Pri vseh naših aktivnostih nas je spremljala maskota Pasavček, ki je v resnici tudi žival, ki spada med sesalce in živi v Južni Ameriki. Zanj je značilno, da je velik lenivec in da kar 18 do 20 ur na dan prespi. Maskota pa ni postal zaradi svoje zaspanosti, ampak zaradi tega, ker ima v svojem imenu tudi besedico pas. Projekt se v Sloveniji izvaja že od leta 2005. Takrat je bila povprečna pripetost otrok v avtomobilu le 53,7 %. Leta 2018 pa je narasla kar na 94 %. Veseli smo, da smo postali del te uspešne zgodbe.

In kaj vse smo počeli?

V prvem razredu so učenci spoznavali varne prometne poti v okolici šole, kamor so se odpravili skupaj s policajem, opazovali so prometne znake, različna prevozna sredstva, pogovarjali so se o vedenju med vožnjo, o uporabi avtosedežev in pravilnem pripenjanju z varnostnim pasom. Naučili so se varne hoje po pločniku in pravilnega prečkanja prehoda za pešce. Reševali so različne naloge, povezane s prometom, slikali pasavčka in sebe v avtosedežu, s kredo risali promet v okolici šole, narisali križišče in se po njem zapeljali z avtomobilčki.

Drugošolci so prav tako spoznavali varne prometne poti v okolici šole in širše spoznali pomen različnih prometnih znakov ter kako pomembno je, da si v prometu dobro

viden. S pomočjo spleta so spoznali različne avtosedeže, kako dolgo jih morajo uporabljati in kako pomembno je, da so med vožnjo varno pripeti. Ker želijo najboljše tudi svojim plišastim prijateljem, so zanje naredili avtosedeže iz odpadnih škotel. S pomočjo kartončkov so beležili, ali so bili v avtu vsi potniki varno pripeti, pripovedovali so o svojih izkušnjah med vožnjo, ali se pripnejo z varnostnim pasom v avtu sami ali jih morajo na to opozoriti starši. Za nagrado so na kartonček prejeli štampiljko pasavčka. Urili so se tudi v spretnem računanju in pri tem jim je pomagal prijazen fantič, pravilno pripet v avtu, da so bili vsi rezultati pravilni.

V tretjem razredu so učenci na učnem sprehodu pridno reševali delovni list in veliko izvedeli o prometu in prometni varnosti. Spoznali so različna prevozna sredstva, ki so jih pravilno razvrščali, in ugotavljali pozitivne in negativne učinke prometa na okolje. S pomočjo slike, ki je prikazovala promet, so dodobra ponovili prometna pravila, prometne znake, pravilno hojo ob cesti in prečkanje ceste in še mnogo več. V času dela na daljavo so s pomočjo pasavčka iskali asociacije na temo promet in tako ponavljali svoje znanje, ki so ga ob prihodu v šolo preverili ob kvizu. V razredu so zgradili model okolice šole in na njem simulirali promet in prometne situacije. V tabelo so označevali, ali so bili med vožnjo pravilno pripeti, in dobili štampiljko. Ko so napolnili celo tabelo, so za nagrado dobili tatu pasavčka.

Skrbimo tudi za svoje igrače

Učiteljice in učenci smo zadovoljni z izpeljavo projekta, kljub temu da nam zaradi posebnih razmer ni uspelo izvesti vsega načrtovanega. Pomembno pa je, da smo se naučili, da je dobro upoštevati varnostna pravila in priporočila tako na cesti kot v avtu, ker s tem poskrbimo za svojo varnost in za varnost drugih.

Polonca DOBNIK, prof.

ZASEDANJE 31. NACIONALNEGA OTROŠKEGA PARLAMENTA

21. aprila 2021 je pod okriljem Zveze prijateljev mladine Slovenije potekal nacionalni Otroški parlament na temo Moja poklicna prihodnost. Zaradi epidemioloških razmer v državi je zasedanje potekalo preko spletne aplikacije Zoom. Na videokonferenco smo se delegati, novinarji in spremljevalci prijavili ob 9. uri. Jaz sem skupaj še s štirimi delegati predstavljala koroško regijo.

Najprej so nas pozdravili ga. Darja Groznik – predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije, g. Jure Šimonka – predsednik delovnega predsedstva, predsednik države g. Borut Pahor ter ostali organizatorji dogodka. Nadaljevali smo z delom v manjših skupinah. Vsaka skupina je imela eno uro časa, da skupaj z moderatorjem ali moderatorko debatira o danih podtemah. Podteme so bile: Vpliv covida-19 na izbiro poklica; Slovenija, Evropa, svet;

Poklici sedanjosti in poklici prihodnosti ter Poti do mojega poklica. Jaz sem si izbrala temo Vpliv covida-19 na izbiro poklica. Sledil je krajši odmor, nato pa poročanje o delu v skupinah.

Kasneje so se predstavili predstavniki določenih strank in poslanci. Dajali so nam nasvete o izražanju svojega mnenja ter življenju nasploh. Najbolj sem si zapomnila nasvet, naj se ne bojimo izgubiti. Odkrito smo debatirali o šolanju na daljavo, trenutnih razmerah v državi in seveda o dani temi. Sledil je še zaključek, kjer smo si zaploskali ter se poslovili. Celoten dogodek pa so spremljali tudi razni mediji. Nacionalni parlament je bila zame predvsem nova izkušnja, seveda pa bi bilo bolje, če bi lahko debatirali v živo v parlamentu v Ljubljani.

Zala SKUTNIK, 9. a

BRALNI MARATON

Prijetno druženje ob knjigah

V zadnjem tednu pred prvomajskimi počitnicami se je za devetošolce odvijal bralni maraton. Letošnji je bil zaradi covida drugačen od prejšnjih, saj se nismo smeli družiti z učenci iz drugih oddelkov. V petek, 23. 4. 2021, smo se ob 16. uri zbrali v šoli in se razdelili v dve skupini,

A in B-razred ločeno (tako smo ohranjali »mehurček«), ter si izbrali knjige za branje. Učenke 9. b smo si za prvo branje izbrale knjigo z naslovom Virtualni posnetek. Bila je zelo zanimiva in napeta. Govori o spletnem nasilju, ljubezni in samomoru, a na srečo se ne zaključuje žalostno, ampak je

zaključek dvoumen, tako da si ga zamisliš oz. razlagaš po svoje.

Med branjem knjige smo imele tudi odmore; takrat smo pile čaj ali sok ter jedle kekse, čokolado in sadje. Ker smo bile tako pridne in hitre, smo si lahko izbrale še eno knjigo – Ne puli si las. To je knjiga o bolezni (raku) in tudi o ljubezni, kar pa je najpomembnejše, ima srečen konec. Okoli sedme ure smo imeli prav posebno malico, saj smo jedli pico. Nato pa smo pridno in hitro nadaljevale z branjem druge knjige. Proti koncu smo postale že malo utrujene in zaspane, a nismo zaspale, saj je bila zgodba zelo napeta, sošolka pa je tako zavzeto, glasno in doživeto brala, da nas je že s svojim branjem ohranjala budne. Bralni maraton se je končal ob 22. uri. Zelo sem vesela, da nam je v teh težkih časih, ko nam je druženje prepovedano, uspel čudovit in nepozaben skupni dogodek.

Maša ŠPEGLJ, 9. b

NARAVOSLOVNI DAN – MODELIRANJE CELIC IZ ODPADNEGA MATERIALA

V torek, 4. maja, smo imeli učenci sedmih razredov naravoslovni dan, katerega tema je bila Model celice. Tega dne smo se učenci zelo veselili, saj je bil to naš prvi naravoslovni dan v tem šolskem letu, ki smo ga izvedli v šoli. Odločali smo se lahko med izdelavo 3D-modela živalske, rastlinske, bakterijske in glivne celice. Sama sem se odločila za izdelavo rastlinske celice. Potrebovali smo prazne posodice, lepilo, plastelin, modelirno maso, tempera barve, flumastre, škarje, škatle, stiropor, volno, balone in poljubne odpadne materiale.

Nekaj od teh materialov in potrebščin smo prinesli sami od doma, za nekaj materialov pa je poskrbela učiteljica Jakica Mravljak. Najprej smo si ogledali kratke filme o celici in s tem ponovili naše že pridobljeno znanje. Nato smo začeli z izdelavo 3D-modelov. Pripravili smo si podlage in nadaljevali z izdelavo posameznih delov celic. Ob koncu naravoslovnega dne smo pripravili tudi razstavo. Bili smo zelo ponosni na svoje izdelke.

Lara MESNER, 7. b

Spretno oblikovani modeli celic

ZLATI BRALCI

Ponosni zlati bralci z mentorico go. Jožico Lauko

Vsi učenci, ki smo v vseh devetih letih osnovnega šolanja osvojili bralno značko, smo dobili naziv zlati bralci. Lahko se pohvalimo, saj nas je kar dvanajst. Prav dvanajst let na OŠ Muta ni bilo toliko zlatih bralcev kot to leto. Za nagrado smo bili povabljeni

na slovesnost ob 60-letnici Bralne značke na Prevaljah. Potekala je preko Zooma, vendar to ni vplivalo na kvaliteto prireditve in naših doživetij ob njej. Bila je krasna, nastopali so pevci, ki so v preteklosti hodili na OŠ Prevalje ter prav tako osvojili naziv zlati bralci. To sta bila pevca skupine BQL (Anej in Rok Piletič) ter Ditka. Prireditve so se udeležili tudi predsednik Slovenije Borut Pahor, župan Prevalj dr. Matic Tasič, pesnik in pisatelj Marko Kravos, sin pisatelja Leopolda Suhodolčana Primož Suhodolčan ter mnogi drugi gosti. Vsak izmed njih je imel govor, v katerem so predstavili razvoj bralne značke v Sloveniji in njen potek ne le znotraj naših meja, temveč tudi zunaj Slovenije v slovenskih narodnih manjšinah.

Prireditve se je vsem zdela odlična in poučna, saj so povedali marsikaj, česar nismo vedeli. Vem in sem prepričana, da ni nikomur žal, da je ob prostem času v roke vzel dobro knjigo ter jo prebral.

Lana LORENCI, 9. b

PROGRAM SLOVESNE OBLJUBE O NEKAJENJU

Plakat o preprečevanju zasvojenosti z uživanjem cigaret

Slovesna obluba o nekajenju sodi med programe preprečevanja zasvojenosti s promocijo zdravega življenjskega sloga med otroki in mladostniki v osnovni šoli. Program je namenjen učencem od 5. do 9. razreda. Poteka skupaj z Zavodom RS za šolstvo že več kot 20 let. Podpisovanje slovesne oblube o nekajenju vsako leto učencem prinese nove cilje in motivacijo (zdrav način življenja in preprečevanje zasvojenosti med mladimi).

V tem šolskem letu so učenci oblubo podpisali na razredni uri ob prisotnosti razredničark in svetovalne delavke, ki so se z njimi pogovorile o nevarnosti kajenja in o zdravem življenjskem slogu. Devetošolci so se na razredno uro predhodno pripravili, in sicer tako, da so v sodelovanju s svetovalno delavko pripravili igrice, v kateri so jasno uprizorili, »da ni frajer tisti, ki kadi, temveč tisti, ki zna reči NE, HVALA, NE BOM PRIŽGAL CIGARETE!« Igrico so posneli in si jo ogledali na razredni uri.

V nadaljevanju so izdelali plakat o preprečevanju zasvojenosti z uživanjem cigaret, prejeli pa so tudi zgibanko z naslovom Življenje je lepo – skrbim za svoje zdravje, v kateri so nasveti za zdravje, med drugim tudi misel: »Poslušamo svoje telo. V mladosti je rak izjemno redka bolezen. Prav pa je, da že danes spoznaš znake, ki lahko pomenijo njen začetek.«

Vsi, ki so podpisali slovesno oblubo, so lahko odgovorili na zastavljena vprašanja v zgibanki in odgovore poslali na zvezo. Izžrebani bodo nagrajenci, ki bodo prejeli posebno nagrado. Menim, da s takimi in podobnimi projekti pomagamo mladostnikom, da že v času odrasčanja razvijajo zdrave vrednote in odgovornost do zdravega načina življenja brez zasvojenosti tobačnega dima.

Marija LISEC, mag. soc. dela

KULTURNI DAN NA OŠPP MUTA

Ustvarjamo z Jankom in Metko

V četrtek, 6. 5. 2021, je na osnovni šoli s prilagojenim programom potekal kulturni dan. Z učenci smo se najprej pogovorili o tem, kaj sploh je kultura. Ožbej je povedal: »Kultura je naša himna. Kultura je to, da se lepo obnašamo.« Ugotovili smo, da so del kulture tudi gledališče in gledališke predstave, kjer moramo upoštevati pravila lepega vedenja. Učencem smo povedali, da tokrat gledališka predstava »pride kar na šolo«. Ponovili smo vsa pravila obnašanja in se podali v računalniško učilnico, kjer so nas na platnu že čakali igralci SNG Maribor. Ogledali smo si predstavo Andreja Rozmana Roze z naslovom Janko in Metka. Učenci so uživali v igri, petju in plesu igralcev, ki so nam v učilnici pričarali pravo gledališko in pravljico vzdušje.

In kaj jim je bilo pri predstavi najbolj všeč?

Tilen: »Najbolj všeč mi je bila hiša iz sladkarij. In kako je Metka plesala in se razgibavala.«

Ožbej: »Najbolj mi je bilo všeč, ko je Metka čarovnico potisnila v peč.«

Grega: »Najbolj mi je bilo všeč petje.«

Nejc: »Najbolj mi je bila všeč čarovnica. Bila je zabavna.«

Po končani predstavi smo se odločili, da z učenci posebnega programa izdelamo sladkorno hiško iz predstave. Zbrali smo različno odpadno embalažo, pripravili tempera barve, škarje, lepilo in ostale pripomočke, si nadeli predpasnike ter se lotili dela. In kaj je nastalo?

Učenca nižjega izobrazbenega standarda pa sta se o predstavi pogovorila, nato pa sta si pogledala še drugo predstavo z naslovom Elvis Škorc – generalni štor.

O kulturnem dnevu sta povedala naslednje:

Nina: »V celem dnevu mi je bilo najbolj všeč, da mi ni bilo treba ničesar pisati in da smo si ogledali dve predstavi. Najbolj zabavna je bila čarovnica, ker ni vedela, da ji Janko tišči palico in ne svoj prst.«

Žan: »Meni je bilo najbolj všeč, da nismo nič pisali. Najbolj smešna je bila čarovnica, ker je smešno govorila. Še bi imel tak dan, saj je bilo fajn.«

V celotnem kulturnem so vsi učenci zelo uživali in si želijo še več podobnih dni.

Tjaša CVETKO

DRUŽENJE Z RIBIČI

Lep majski dan so učenci OŠPP Muta izkoristili za druženje z ribiči Ribiške družine Radlje ob Dravi. Dan smo skrbno načrtovali in sonce je pripomoglo, da je bilo ob ribniku res lepo. Z Mute smo se do Radelj odpravili kar peš po lepi kolesarski poti ob reki Dravi. Spremljal nas je ribiški čuvaj g. Tone, ki nam je že po poti povedal marsikaj zanimivega o ribah. Ko pa smo prispeli do Ribiškega doma, sta nam predstavila ribiško družino še g. Branko in Tomo. Nato smo prijeli za ribiške palice, mreže, črve in lov na ribe se je pričel. Iz vode smo potegnili kar nekaj rib, a smo vse po vrsti tja tudi vrnili. Učenci so se vsake ulovljene ribe zelo razveselili, zato so v dar od ribičev prejeli prave medalje. Ribičem smo zapeli nekaj pesmic, malo skupaj zaplesali, nato pa se nasmejani vrnili nazaj v šolo. Tudi naslednje leto lahko pridemo, so nam obljubili prijazni ribiči. Hvala jim za sodelovanje.

Skupinska fotografija z druženja

Tanja ŠTEFL,
specialna pedagoginja

NOVINARSKI KROŽEK

DEAMO PO NAJSTAREJŠIH RECEPTIH, KAR SMO JIH NAŠLI

Sproščen pogovor z gospodom Pihlerjem

Odločila sem se, da se odpravim na kmetijo Pihler in z g. Pihlerjem opravim intervjue o delovanju te kmetije, njenih začetkih, ponudbi in še več. Moram poudariti gostoljubnost in prijaznost, ki ju je bilo čutiti ob obisku, med katerim sem se lahko prepračala, da gospa Pihler poleg domačega rženega kruha odlično pripravi tudi jabolčni zavitek.

Kako to, da se sploh ukvarjate s kmetijstvom? Kakšni so bili Vaši začetki?

Ja, s kmetijstvom se na tej kmetiji, ki sem jo podedovali po stricu Pihlerju, ker ni imel otrok, ukvarjam že skoraj 35 let. Na kmetijo sem prišel z dvajsetimi leti. Oba z ženo pa tudi sicer izvirava s kmetije. Oba sva delala približno 25 let v službah, po osamosvojitvi pa so se razvili pogoji, da smo lahko to dejavnost registrirali. Najprej smo se ukvarjali samo s predelavo mesa, nato pa še s peko kruha. No, sedaj sva oba zaposlena na kmetiji.

Kot ste omenili, za prodajo pečete tudi kruh v krušni peči. Kako je prišlo do tega? Kakšen kruh ponujate?

Od vsega začetka smo pripravljali mesne narezke iz domačih dobrot, pa nekaj let nismo imeli svojega kruha. Prišlo je tako

daleč, da je žena začela peči kruh in nato smo dejavnost le stopnjevali glede na povpraševanje. Sedaj pečemo domači kruh za prodajo. Pečemo mešan kruh iz ržene in pšenične moke, seveda v krušni peči – kurjeni z dromi.

Kako pa je bilo med trenutno epidemijo? Ste se spopadali s kakšnimi težavami, da bi npr. upadlo število strank ali kaj podobnega?

Seveda je število upadlo, tudi zaradi zaprtja občin. Kar nekaj navad in ljudi se je »menjalo«. Število je manjše, a smo vseeno zelo zadovoljni.

Imate tudi dva salamomata. Kako to, da ste se odločili tudi za takšen način prodaje svojih izdelkov? Kje oz. kako jih sploh prodajate?

Ker sva z ženo na kmetiji sama, zmanjkuje časa za prodajo. Ob sobotah sicer poteka prodaja izdelkov na tržnem mestu, pri bencinski črpalki. Nekaj kupcev seveda pride tudi na dom in pa potem ta dva salamomata, s katerima smo kupcem približali izdelke v Radljah ob Dravi in v Vuzenici. Na Muti salamomata ni, ker naša kmetija ni tako oddaljena. Če želimo biti konkurenčni, moramo prodajati tudi na takšen način.

Imate tudi svojo živino, kako izdelujete mesne izdelke? Kot ste povedali, ponujate mesne narezke, kaj še?

Imamo govejo živino, tudi telice in seveda svinje. To vse predelujemo v mesne izdelke. Ponujamo tako suhe kot poltrajne klobase, meso v masti, ocvirke, paštete, zaseke ...

Ali pri izdelavi jedi spoštujete tradicijo?

Vsekakor! Delamo po najstarejših receptih, kar smo jih našli in podedovali od naših dedov, brez nitrátov – samo z morskó soljo in poprom.

Zakaj menite, da so Vaši izdelki vredni nakupa?

Ker so narejeni po tradicionalnih receptih, brez aditivov in pa seveda razdalja do kupca je zelo kratka. Imamo pa tudi vedno svežo ponudbo.

Kako izdelke sprejemajo domačini? Ali imate tudi kaj kupcev od daleč?

Največ kupcev imamo tukaj, iz okolice – domačinov. To je za nas potrditev, da delamo prav. Iščejo pa nas tudi po celotni Sloveniji in tudi čez mejo. Naše meso iz masti je prišlo celo do Švedske.

Ali Vam kdo pomaga pri delu na kmetiji?

Jaz pomagam ženi (smeh). Drugače pa ne, večinoma delo opravljava sama, z ženo.

Kaj bi za konec povedali občanom Mute?

Veseli smo, da ste nas sprejeli z našimi izdelki, ker če ne bi imeli tako dobrih strank, ne bi bili tako dobri. Tako da hvala za sodelovanje ter nakupe naših dobrot.

G. Pihler, najlepša hvala za vaše odgovore, veliko uspeha še naprej.

Zala SKUTNIK, 9. a

SREDNJA ŠOLA SLOVENJ GRADEC IN MUTA

Letošnje šolsko leto zaključujemo ... Dijaki zaključnih letnikov imajo pred seboj zrelostni izpit. Nekateri opravljajo praktično usposabljanje z delom pri delodajalcih. V času vašega branja je na šoli le še peščica dijakov ... Pogumno in uspešno zaključujemo še eno t. i. korona šolsko leto. Za nami so ure, dnevi, tedni, meseci nenehnega prilagajanja, izzivov in preizkušenj tako v šoli kot sicer v osebnem življenju. Težko rečemo, da je bilo lahko, sploh ne, fleksibilnega načina dela, ki ga je klicalo življenje, je bilo veliko. Recimo temu, spoznali in naučili smo se mnogo. Za naprej. Za življenje. Za prihodnost. A tudi to šolsko leto je v zadnji polovici prineslo nekaj zanimivosti izven klasičnih in virtualnih učilnic. Tudi športni dnevi so bili, virtualni ogled gledališke predstave MGL (Mestno gledališče ljubljansko), veliko medpredmetnega povezovanja ... Poglejmo.

PRAKTIČNI DEL POKLICNE MATURE V PROGRAMU GASTRONOMSKI TEHNIK

Letošnja generacija kuharjev z mentoricami in ravnateljem

Dijaki v programu gostinski tehnik so 6. 5. 2021 opravljali praktični del poklicne mature. Vsi so se odločili, da ga opravljajo iz kuharstva pod budnim očesom mojstrice profesorice Bernarde Klančnik. Njihova letošnja tema je bila **BABICA PRIPOVEDUJE**. Dijaki so sicer imeli na izbiri več tem, a so se odločili za to, ker jih spominja na njihovo otroštvo.

Vsak dijak je moral najprej narediti izbor jedi, ki jih spominjajo na njihove babice. To so tiste jedi, s katerimi znajo svoje vnuke razvajati samo njihove babice. Ko je bil izbor narejen, so si izbrali vsak po eno njihovo najljubšo jed, torej tisto, ki jim jo je pripravljala njihova babica. Tako je nastal meni z naslovom **BABICA PRIPOVEDUJE**. In kaj je ponujal?

Telečje ruladice z mlado špinačo in grahovim pirejem

Zmagovalni krožnik in mojster Grega

IZ DELA JAVNIH ZAVODOV

- velikonočna šunka s hrenom in čemaževim kruhom
- dvojna krepka divjačinska juha z jurčkovim žličnikom in oljno infuzijo lipovega listja
- njoki z jabolčno čežano, ocvirki in parmezanom
- dunajski zrezek s curry rižem
- telečje ruladice z mlado špinačo in grahovim pirejem
- dedkovo pecivo (tortica s čokoladnim ganašem in borovničevim želejem)

Eden od dijakov je za nalogo skuhal ZMAGOVALNI KROŽNIK (tartufov raviol z jurčkovom omako, za sladico čokoladni bravni z lešnikovo peno in orehovim sladoledom), jed, ki je prinesla zlato medaljo na tekmovanju GTZ v šolskem letu 2019/20.

Naloga naših maturantov pa je bila precej zahtevna. Najprej so morali napisati recept z upoštevanjem vseh pravil in normativov ter izračunati energijsko vrednost

izbranega obroka. Izbrano jed so morali nadgraditi s sodobnimi in modernimi tehnikami mehanske in toplotne obdelave, pri serviranju pa so morali pokazati veliko strokovnosti in inovativnosti.

Tako so iz preprostih jedi naših babic naredili pravo kulinarično presenečenje.

Že ob branju se nam cedijo sline, kajne?

PEDAGOŠKA AKCIJA

Krik tesnobe – Teodor Sebastjan Pirnat

Knjižna nagrada Nini Črep (PV2) in Teodorju Sebastjanu Pirnatu (OT3) za njuna prispevka v Pedagoški akciji Zveze delovnih invalidov Slovenije

Namen pedagoške akcije je, da mladi spoznavajo potrebe invalidnih in nemočnih državljanov, da razumejo pravice invalidov pri njihovem enakopravnem vključevanju v družbeno življenje, da delajo ter se obnašajo varno, kar naj bi zmanjšalo število nesreč in invalidnih oseb. Dijaki Nina Črep, Tea Pori, Nika Kumar, Mineja Husić in Teodor Sebastjan Pirnat so v tej akciji ZDIS sodelovali pod mentorstvom profesorice Andreje Breznik.

Ninin spis in Teodorjevo likovno delo na temo *Moje izkušnje z delom na daljavo* sta bila nagrajena s knjižno nagrado in sta tudi objavljena v Zborniku prispevkov Zveze delovnih invalidov Slovenije.

Alenka HELBL,
prof.

KO SPRVA NEPREDSTAVLJIVO POSTANE DEL NAŠEGA ŽIVLJENJA

Koronavirus nam je vsem obrnil način življenja in dela na glavo. Nekateri so se z njim spopadali tako, drugi drugače, moje izkušnje pa lahko spoznate kar tukaj.

Moram priznati, da sem bila sprva kar vesela, da bom štirinajst dni doma. Mislila sem, da delo na daljavo ne bo prav nič naporno, kar je sprva že držalo. Morala sem se navaditi na oddajanje nalog preko različnih načinov na računalniku, a mi to kmalu ni več predstavljalo težav. Prva dva tedna sta se podaljšala v tri, nato štiri in pet tednov. Z vsakim tednom se je nabralo več nalog in bolj natančno delo, spoznala sem, da kar lahko narediš danes, ne prelagaj na jutri. Pomembno je bilo, da je moje delo potekalo organizirano in da sem si čas razporedila. Seveda je bilo veliko lažje, saj sem lahko spala skoraj štiri ure dlje kot po navadi in vseeno opravila delo. Najbolj od vsega sem pogrešala skupna druženja s sošolci in konec koncev tudi profesorje ter njihovo razlago. Če tega ne bi doživela, verjetno nikoli ne bi razmišljala o tem, da pogrešam sedenje v šolskih klopih. Na neki način je bilo lažje delati od doma, ker sem si pouk organizirala sama in pridobila ocene brez

tolikšnega pritiska, a vseeno s trudom. Z mano sta bila doma tudi moj brat in sestra, ki obiskujeta 6. razred osnovne šole. Všeč mi je bilo, da smo popoldneve preživljali skupaj, da sem jima lahko pomagala pri nalogah, kar je v današnjem času, predvsem pa v času pouka, veliko težje. Vsi smo zaposleni tudi s treningom, česar v času karantene ni bilo, zato smo našli čas zase in družino. Bili so dnevi, ko nisem bila pri volji, dnevi, ko sploh nisem imela dela, in pa tudi dnevi, ko sem za šolo delala cel dan. Res je, da je bila ta izkušnja popolnoma nepričakovana in smo se vanjo tako dijaki kot profesorji podali tako rekoč nepripravljeni, a smo s skupnimi močmi in spodbujanjem zmogli.

Verjamem, da če se situacija ponovi, bi o novem dogajanju pisala s popolnoma drugačnega vidika kot danes, z več izkušnjami. Spoznala sem, da kakor koli bo nanese, ni nemogoče in da zmorem, a vseeno upam in si želim, da ostanemo kar v šolskih klopih.

Nina ČREP, PV2

REZULTATI 22. DRŽAVNEGA TEKMOVANJA »ZDRAV DIH ZA NAVDIH« ZA UČENCE OSNOVNIH IN DIJAKE SREDNJIH ŠOL

Tema letošnjega tekmovanja »Zdrav dih za navdih« je bila **Nalezljive bolezni dihal nekoč in danes**. Dijakinje so pod mentorstvom profesorice Simone Hudrap lahko izbirale med razpisanimi temami (Nalezljive bolezni dihal, Nalezljive bolezni dihal in naš imunski sistem, Cepljenje, Koronavirus in njegovi

vplivi na naš vsakdanjik, Kajenje in (nalezljive) bolezni dihal) ter med različnimi izdelki (poezija, risba, dramski prizor ...).

- Ji Jiexian ter Zala Viltušnik in Lotyy Ajtnik so prejele zlato priznanje (zlata trstika).
- Ostale dijakinje pa srebrno priznanje (srebrna trstika).

Risba Ji Jiexian – Ajša

Risba Tamare Zavrtnik – Koronavirus

15. MEDNARODNI SEJEM UČNIH PODJETIJ

V marcu je potekal 15. mednarodni sejem učnih podjetij, tokrat virtualno, na katerem je istočasno potekalo tudi državno tekmovanje učnih podjetij. Sejem je edinstvena priložnost za dijake, da se preizkusijo v poslovnem komuniciranju, domačem in tujem. Na njem je sodelovalo 24 domačih in 17 tujih učnih podjetij iz

Indonezije, Kanade, Švice, Bolgarije, Srbije, Črne Gore in Hrvaške, med njimi tudi naše podjetje **Moj ceker, d. o. o.**, ki posluje kot trgovina brez plastične embalaže.

Obiskovalci so se lahko »sprehodili« med stojnicami, ki so bile opremljene z online klepetalnicami, kjer so lahko

opravili »nakup« ali pa zgolj poklepetati z zaposlenimi, pregledali njihovo ponudbo, kataloge, poslovni načrt, reklame in druga interaktivna gradiva. V času sejma je potekalo državno tekmovanje učnih podjetij, na katerem so poleg interaktivnih promocijskih gradiv ocenjevali poslovni načrt, izvirnost poslovne ideje, komunikativnost osebja ... UP **Moj ceker** se je uvrstilo **med 10 najboljših učnih podjetij in zasedlo odlično 8. mesto**.

V sklopu sejma so potekala tudi poslovna srečanja, na katerih je imelo naše **UP Mladostik** stacionarno omizje. Poslovne sestanke so imeli z dvanajstimi domačimi in tujimi podjetji. Tudi oni so s sklenjenimi posli zelo zadovoljni. Vsi so pridobili veliko izkušenj, ki jim bodo v življenju prišla zelo prav. Izkazali so se kot odlični, samozavestni poslovneži in zelo dobri retoriki, ki se znajdejo v vsaki situaciji.

Alenka HELBL,
prof.

Virtualno tekmovanje učnih podjetij

MEDNARODNI PROJEKTI

Vključevanje v raznolike mednarodne projekte prinaša mnogo koristi, tako za dijake, učitelje in šolo kot celoto, ki je pomembna institucija v koroški regiji. Socialno okolje naše regije in gospodarska slika kažeta na velike potrebe po znanju in ustrezni uporabi podjetniških idej in zmožnostih oz. veščinah praktičnih znanj, kar pomeni tudi hkratno usvajanje digitalnih veščin v povezovanju s cilji za trajnostni in zeleni razvoj družbe. Tako bi mladi s pridobivanjem ustreznih tovrstnih kompetenc dobili oz.

našli svoje priložnosti na trgu dela, in sicer v lokalnem okolju ali širše v državi in tudi tujini. Usmerjeni smo v izboljšave učiteljevih kompetenc na področju usvajanja metod poučevanja in učenja, ki bi omogočile doseganje večje kvalitete in aplikativnost pridobljenih znanj. S sodobnimi metodami poučevanja in IKT-opremo želimo ustvarjati znanje, potrebno mladim v svetu sprememb, s premišljenim in učinkovitim razvijanjem odgovornosti do okolja.

VIRTUALNO IZOBRAŽEVALNO SREČANJE V OKVIRU MEDNARODNEGA PROJEKTA ERASMUS+ TURIZEM, INOVACIJE IN TRAJNOST

Tridnevno srečanje (9. 2.–11. 2. 2021) bi moralo potekati na Siciliji, vendar smo ga zaradi ukrepov, ki spremljajo pandemijo, izvedli preko Zooma, na daljavo. Udeležili smo se ga učitelji vseh sodelujočih šol, in sicer IISS Galilei iz Italije, ki je glavna koordinatorica, poleg te pa še IES el Astillero iz Španije, Ortakoy Zubeyde Hanim Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi iz Turčije, OGEC Lycée Privé Professionnel Saint Louis iz Francije in Srednje Šole Slovenj Gradec in Muta iz Slovenije.

Kateri so glavni cilji projekta?

- Dijake podrobneje seznaniti s turistično, kulturno in naravno dediščino njihovih držav, da bodo lahko le-to predstavili svojim vrstnikom iz drugih držav med aktivnostmi v času mednarodnih srečanj.

- Ozvestiti dijake in jim približati vprašanja s področja trajnosti, s posebnim poudarkom na turističnem sektorju, in jim predstaviti potencial tehnologije in inovacij za povečanje dejavnosti promocije turizma v svetu interneta in globalizacije.
- Predvsem pa dijake usmeriti k razumevanju, da je tudi v svetu, ki se globalizira, mogoče spoštovati in zaščititi ozemlje, tradicije in prebivalstvo.

Učitelji strokovnih predmetov italijanske šole so med srečanjem predstavili ostalim učiteljem naprave in spletna orodja, ki jih bodo dijaki in učitelji uporabljali pri ustvarjanju rezultatov projekta, in sicer: osnove uporabe drona in 360-stopinjske kamere, kakor tudi aplikacije za urejanje fotografij, videa, izdelavo spletnih strani in virtualnega vodnika.

DIJAKI IN UČITELJIH PETIH ŠOL SMO SE SREČALI V OKVIRU MEDNARODNEGA ERASMUS+ PROJEKTA Z NASLOVOM ENERGIJA JE PRIHODNOST SVETA

V petek, 29. 1. 2021, smo se dijaki in učitelji petih evropskih šol preko aplikacije Zoom srečali v okviru Erasmus+ projekta z naslovom Energija je prihodnost sveta. Pri projektu – poleg Srednje šole Slovenj Gradec in Muta – sodelujejo srednje šole iz Košic na Slovaškem, Lucere v Italiji, Roanneja v Franciji in Adane v Turčiji.

Kot že naslov projekta pove, bo eden izmed glavnih ciljev spodbujanje in oblikovanje ekološkega odnosa do narave, ob čemer ne more ostati prezrta odgovornost do prihodnjih generacij. Vsak izmed partnerjev bo raziskal obnovljive vire energije v svoji regiji in jih predstavil ostalim projektnim partnerjem. V času projekta bo nastajal interaktivni zemljevid obnovljivih virov energije na območjih, od koder so partnerske šole.

Na naši šoli imamo program okoljevarstveni tehnik, katerega vsebine projekta še posebej naslavlja. Dijaki in strokovni učitelji tega programa bodo imeli pri projektu še prav posebno vlogo, saj bodo lahko vrstnikom, kakor tudi kolegom, iz vseh sodelujočih šol predstavili svoje bogate izkušnje in znanja, povezane s temami in cilji projekta.

V okviru dvoletnega projekta so predvidena enotedenska srečanja na vseh šolah. Seveda v času pandemije ne moremo potovati, vendar si vsi partnerji želimo, da se bomo v času projekta vendarle uspeli srečati tudi v živo, in ne samo preko spleta.

Fotografija z začetka virtualnega srečanja (11. 2. 2021)

MATURANTI TURISTIČNE USMERITVE SO SVOJE PRODUKTE PREDSTAVILI NA STOJNICAH

Kulinarična ponudba mladih turističnih delavcev

Sredi aprila so dijaki 4. letnika turističnega programa popestrili strogi učni vsakdan. V skladu z epidemiološkimi priporočili so organizirali interno turistično tržnico maturitetnih produktov, ki so nastajali skozi šolsko leto 2020/21 v okviru 4. predmeta poklicne mature.

Polni energije so se lotili postavitve rekvizitov, animacij, kulinaričnih produktov, da bi čim bolj pričarali vzdušje svojim potencialnim gostom. Zelo smo bili zadovoljni s strokovno komunikacijo in povratnim vtisom obiskovalcev. Za dijake je organizacija prireditve s trženjem na stojnicah edinstvena izkušnja, ki je še niso doživeli. Veselje je bilo veliko, da nam je

Ponudba kolesarskih avantur

kljub »korona situaciji« uspelo izvesti ta projekt, saj pomaga pri pridobivanju praktičnih veščin v poklicu.

Alenka HELBL,
prof.

DIJAKI TURISTIČNE USMERITVE IZVEDLI TURISTIČNO VODENJE PO MESTNIH ZNAMENITOSTIH SLOVENJ GRADCA

V ponedeljek, 3. 5. 2021, so se dijaki GTT3 preizkusili v vlogi lokalnega turističnega vodnika. Z veliko vnemo so razlagali in prikazovali bistvene turistične točke obiskovalcem (svojim sošolcem). S to igro vlog so pridobivali samozavest in strokovne veščine pri predstavitvah na terenu. Mentorici profesorici Vandica Bertonec in Olga Jeznik sta bili z izvedbo zelo zadovoljni.

V vlogi turističnih vodnikov

Vodenje po Slovenj Gradcu

OKOLJEVARSTVENIKI PRI ŠOLI POSADILI HRUŠKO IN ČREMSO

13. generacija programa okoljevarstveni tehnik z gosti ob posaditvi hruške

V šolskem letu 2020/21 zaključuje šolanje na Srednji šoli Slovenj Gradec in Muta že 13. generacija OKOLJEVARSTVENIH TEHNIKOV. Pri predmetu gospodarjenje s prostorom in kakovost tal so poleg teoretičnih znanj iz strokovnih tem (prst, kmetijstvo, gozdarstvo in rudarstvo, urbanizem ...) uspeli opraviti tudi nekaj terenskih vaj.

Kot simboličen zaključek tega strokovnega modula sta v ponedeljek, 10. 5. 2021, tako 12. kot 13. generacija OT posadili svoje drevo in ga prepustili v negovanje naslednikom. 12. generacija, ki zaradi razmer v lanskem letu ni uspela saditi drevesa, je posadila čremso, letošnji 4. letniki pa so posadili divjo hruško. S tem želijo prispevati k zmanjšanju toplogrednih plinov in k boljši mikroklimi za naše zanamce.

Dijaki so pripravili kratek kulturni program, na katerega so povabili našega zvestega donatorja drevesnice Omoriko, zaradi katere lahko nadaljujemo našo tradicijo, povabili smo tudi župana Občine Muta gospoda Mirka Vošnerja, direktorico Šolskega

centra Slovenj Gradec gospo Gabrijelo Kotnik, gospoda ravnatelja Bernarda Kresnika, razredničarko Marinko Dretnik in profesorico modula Jano Sterže.

Dijaki pravijo: »Čeprav smo 13. generacija, nam to število nikakor ne prinaša nesreče. Pred nami je sicer težak mesec, mesec mature, ampak tudi to nam bo uspelo, kot nam je uspelo rešiti vse probleme do sedaj. Smo ena velika srečna družina, ker si med seboj pomagamo, se veselimo in skupaj s profesorji naredimo pouk zabaven in tudi poučen. Kot okoljevarstveniki se zavedamo, da je k temu pripomogla tudi super klima mogočnega gozda okolice šole. Tako kot smo za drevesa in okolje skrbeli v naših srednješolskih letih, bomo za okolje skrbeli tudi naprej še povsod tam, kamor nas bodo v prihodnosti zanesle poti.«

In še njihova zaključna misel: »Pogovarjajte se z drevesom, ko nas več ne bo, da bo rastlo, kot je rastlo naše znanje.«

Alenka HELBL,
prof.

»MOJ KRAJ MOJ CHEF«

V okviru vsakoletnega festivala Turistične zveze Slovenije Več znanja za več turizma smo na temo »Moj kraj moj chef« na šoli izvedli projekt Wolfova pletenica. Hugo Wolf je, tako trdijo obveščeni krogi, oboževal slovensko potico. Naš projekt zajema tri sklope: projektno nalogo na to temo, filmček in postavitev stojnice na Glavnem trgu 10. 5. 2021. Kar nekaj časa smo razmišljali, s kom in kako naj se tega lotimo. Po razmišljanju smo sklenili, da se raje naslonimo na lastne moči, saj imamo spretno gastronomo tudi na naši šoli. Hkrati smo hoteli prispevati nekaj skromnega tudi k 160-letnici rojstva izjemnega skladatelja samospevov Huga Wolfa. Tako je prvi del naloge posvečen temu izjemnemu avtorju, njegovi rojstni hiši in razmerah, v katerih je živel in delal.

In kakšna naj bi ta potica bila? To je bil povod za našo ustvarjalnost, ki se je prav razživila. Razvili smo svojo Wolfovo potico – Wolfovo pletenico, ki je sestavljena iz tradicionalnih sestavin domačega okolja. Realizacijo samega projekta vidimo v sodelovanju z Mestno kavarno, ki že ponuja Wolfovo kavo. Tako bi s pletenico lahko dopolnili ponudbo samega mesta. Mestna kavarna ima namreč izjemno lego v starem delu Slovenj Gradca, v njeni bližini so Pokrajinski muzej, Likovna galerija, Wolfova hiša in Venetski konj Oskarja Kogoja, doprsni kip slikarja Jožeta Tisnikarja idr.

Alenka HELBL,
prof.

Navdih za podjetniško idejo – Hugo Wolf

KNJIŽNICA MUTA

10 LET BRALNO-POGOVORNIH SREČANJ

Letošnje leto je bilo za našo skupino bralno-pogovornih srečanj še posebej slovesno, 1. marca smo namreč praznovali 10 let naših druženj. Zahvala gre vsem sodelujočim v vseh teh letih za njihovo aktivno vključevanje in druženje, za vso pozitivno energijo, ki se pretaka in oživlja že pozabljene knjige in običaje. Skozi vsa ta leta smo postali res dobri bralci, poslušalci in komentatorji pisane besede.

Prvo srečanje je potekalo v prostorih društva upokojencev, zadnja leta pa se srečujemo v prostorih knjižnice na Muti. Srečujemo se vsak prvi četrtek v mesecu, izmenjujemo svoje poglede na prebrane knjige, se seznanjamo z novostmi in aktualnimi temami. Poleg branja in pogovora se izobražujemo s strokovnimi ekskurzijami, ogledi kulturnih ustanov ter muzejev in z literarnimi večeri.

Epidemija je naš bralno-pogovorni ritem prestavila na bralno-pogovorne ure na daljavo. Mesečno so člani prejeli na dom predloge za branje, novosti na knjižnem trgu in sodelovanje za bralne izzive. Predloge za branje vsa leta izbiramo s seznama za bralno značko za odrasle »Korošci pa bukve beremo«. Tako se bomo tudi v prihodnje trudili, da bodo naši bralci ostali v dobri bralni

Izmenjava mnenj o prebranih knjigah

kondiciji in nadaljevali z branjem ter morda navdušili še koga, saj branje človeka izpopolnjuje, razpravljanje ga pripravi in pisanje mu da natančnost.

Aleksandra HLADNIK PUŠNIK,
višja bibliotekarska sodelavka

DOMOZNANSKA DEJAVNOST V KNJIŽNICI

Poleg nabave in izposoje knjižničnega gradiva, ki sta uporabnikom najbolj poznani, ima knjižnica še druge naloge, pomembne za lokalno skupnost. Ena izmed teh je domoznanska dejavnost, v okviru katere se trudimo zbrati in ohraniti čim več gradiva z našega območja. Opažamo, da številna društva in ustanove ob različnih jubilejih izdajajo glasila, ki pa ne najdejo poti do knjižnice, kar iskreno obžalujemo. Glede na to, da je v pripravo zbornika vloženo ogromno truda, bi bilo res škoda, da se to gradivo ne bi ohranilo za daljši čas, za kar skrbimo v knjižnici. Zato se na vas obračamo s prošnjo, da izdane publikacije prinesete tudi v knjižnico, kjer jih bomo ustrezno hranili in bodo na voljo našim uporabnikom.

Vse izdajatelje opozarjamo tudi na obvezni izvod, ki predvideva pošiljanje štirih izvodov vsake izdane publikacije Narodni

in univerzitetni knjižnici v Ljubljani. Namen obveznega izvoda je zagotoviti ohranjanje in dostopnost pisne nacionalne kulturne dediščine. Zavezanec za obvezni izvod publikacij je vsaka pravna ali fizična oseba, ki izdaja publikacije – založnik, izdajatelj, distributer, samozaložnik.

Pomembna pridobitev za Korošce je v zadnjem času tudi Koroški biografski leksikon, ki se je junija 2020 pridružil portalu *Obrazi slovenskih pokrajin* – to je spletni biografski leksikon znanih osebnosti slovenskih pokrajin ter Slovencev v zamejstvu in po svetu, ki ga upravlja Mestna knjižnica Kranj v sodelovanju z osrednjimi območnimi knjižnicami. Vanj so združili biografije, objavljene v regijskih leksikonih: *Celjskozasavski.si*, *Dolenjski biografski leksikon*, *Gorenjski.si*, *Koroški biografski leksikon*, *Pomurci.si*, *Primorci.si*, *Spodnjepodravci.si* in *Štajerci.si*.

Vsebine lahko prispevajo tudi uporabniki portala, in sicer tako, da svoj predlog posredujejo skrbnikom portala s pomočjo spletnega obrazca s kratkim življenjepisom in podatki o osebi, ki se jim zdi pomembna za lokalno ali širšo slovensko skupnost.

Koroški biografski leksikon vsebuje podatke o osebnostih, ki so rojene na Koroškem, so tukaj živele in/ali se šolale, predvsem pa so s svojim delom zaznamovale razvoj pokrajine v zgodovini in sedanjosti. Ne glede na zgodovinske meje Koroške so v leksikon zajete osebnosti s širšega območja regije in zamejstva. Spletno stran upravlja Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne, ki bo podatke redno dopolnjevala. Veseli bodo tudi vaših predlogov.

Tanja REPNIK,
višja bibliotekarka

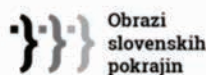
Portali z domoznansko vsebino

Kamra

Digitalna knjižnica Slovenije

Obrazi slovenskih pokrajin

KOROŠKI POKRAJINSKI MUZEJ

NAŠA DRAVA – ZBIRANJE SPOMINOV, POVABILO K SODELOVANJU

Projekt Naša Drava je projekt desetih lokalnih akcijskih skupin z območja reke Drave. Na našem območju projekt izvaja LAS Mislinjske in Dravske doline. Prispevek našega Koroškega pokrajinskega muzeja bo zbiranje spominov in kulturnozgodovinskega gradiva v Občinah Dravograd, Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi in Vuzenica.

Reka Drava je že dolga stoletja vir življenja za ljudi ob njenih bregovih. Tudi v današnjem času je živo prisotna v spominih ljudi, ki živijo ob reki in z njo. V okviru projekta Naša Drava želimo zabeležiti osebne spomine ljudi na to veličastno in hkrati nemirno reko, ob kateri živimo. Na podlagi zbranega gradiva bomo pripravili razstavo, katere osrednji del bo vizualna projekcija.

Glede na omejitve, ki veljajo zaradi koronavirusa, na žalost ne moremo izvesti delavnic in terenskega dela, zato vas vabimo k sodelovanju. Prosimo vas, da nas pokličete na telefonsko številko 041 412 855 in nam zaupate vašo zgodbo, utrinek ali doživljaj, povezan z reko Dravo, ki se vam je vtisnil v spomin in ste ga pripravljali deliti z nami, mi pa ga bomo zapisali. Prepričani smo, da je veliko zanimivih zgodb, ki jih bomo s tem ohranili. In vsaka zgodba je pomembna, saj odstira vašo osebno izkušnjo. Spomnite

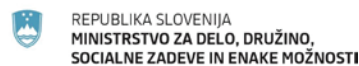
se, kako je ob reki Dravi potekalo življenje v vaši mladosti – od otroških iger na obrežju, poletnega kopanja, zimskega drsanja, vožnje s čolni, ribolova, potem gradnja mostov in hidroelektrarn, ki so spremenili podobo krajev – in kako poteka življenje danes. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da ima reka Drava več obrazov, je umirjena in spokojna, hkrati pa tudi uničujoča, ko poplavlja in jemlje ter se na njej dogajajo nesreče. Zgodbo lahko zapišete tudi sami in nam jo pošljete na naslov alenka.verdinek@kpm.si ali Koroški pokrajinski muzej, Muzej Radlje ob Dravi, Koroška cesta 68, 2360 Radlje ob Dravi. K sodelovanju vabimo ne samo starejše, ampak tudi srednje in mlajše generacije, saj želimo zbrati spomine iz različnih časovnih obdobj.

Grški filozof Heraklit je dejal, da nihče ne stopi dvakrat v isto reko, ker to ni več ista reka, pa tudi sam ni več isti človek. Zato je toliko bolj pomembno, da v tem trenutku zabeležimo naše spomine, ker so najbolj podvrženi minevanju in pozabi. Zelo veseli bomo vašega odziva.

Alenka VERDINEK,
Koroški pokrajinski muzej

Pred drugo svetovno vojno je del mostu podrl splav, zato so znova usposobili brod, ki je povezal levi in desni breg reke Drave, Muta in Vuzenico

DAJMO TOKRAT ZA SPREMEMBO POHVALITI »DELO NA DALJAVO« ...

Je že res, da sreča leži v SREČAnju, vendar srečanje kot tako ni pogojeno z možnostjo dotika. Tisto pravo srečanje, iz katerega se napaja odnos, temelji na vzajemni odprtosti za doživljanje, strahove in realnost drugega. Podobno kot otrok čuti in ve, da ga ima oče rad, čeprav ga morda ni nikdar poljubil ali stisnil v objem. In prav takšen odnos zaupanja in podpore skušamo vzpostaviti tudi z udeleženci socialne aktivacije. Zavedanje, da je tam nekdo, ki vate verjame, te spodbuja in po potrebi »brčne v ta zadnjo«, je lahko veliko bolj učinkovito kot fizična prisotnost nekoga, ki mu ni mar.

Z udeleženci 3. skupine socialne aktivacije že od vsega začetka delamo na daljavo, kar seveda ni idealno, se je pa izkazalo veliko boljše od pričakovanj.

Možnost virtualnega srečevanja nam je odprla nova vrata svobode – svobode, kaj? Kako bomo svojim zanamcem razložili svobodo v tem čudnem obdobju? Najbrž tako, kot so stari starši nam slikali nestrpna pričakovanja poštarja, ki je predstavljal nevidno vez v tkanju odnosa med fantom in dekletom. Ali pa tako, kot so nam starši opisovali trenutke, preživete ob stacionarnem telefonu. Vsak medij zase je dolge razdalje med nami navidezno krajšal in pridal novo dimenzijo k otipljivosti sogovornika – če so pisma zrcalila le njegove misli in občutja in je telefon temu pridal še zvočno podobo, nam sodobna tehnologija omogoča, da sogovornika vidimo, slišimo, z njim govorimo in tudi neverbalno komuniciramo. Čudovito, kajne? Le še človeške topline nam manjka, možnosti, da stisnemo dlan in ujamemo vonj parfuma, ki ga oseba nosi ... To je tista vrednost, ki je (trenutno še) rezervirana za družinske člane in pripadnike skupnega gospodinjstva. Je tisti ideal, ki bi dandanes lahko predstavljal svobodo.

Udeleženci so nov način dela sprejeli hitreje in lažje kot strokovne delavke. Nas je bilo strah neznanega. Kako vzpostaviti skupinsko dinamiko in povezati skupino? Kako predati vsebine na kvaliteten in zanimiv način? Kako spremljati napredek udeležencev? Pa praksa: bomo v tej situaciji uspeli najti delodajalce, ki bi bili pripravljeni sodelovati z nami? Kaj bo z obiski lokalnih institucij? Brez sramu priznam, da sem prvi teden bolj slabo spala.

Spremembe so pač edina stalnica v življenju in naša uspešnost se kaže v sposobnosti sprejemanja in prilagajanja nanje. Z veseljem ugotavljamo, da se socialna aktivacija ni izgubila v nepredvidljivosti koronske sedanosti, temveč so prilagojene oblike

dela uspele ohraniti rdečo nit in sledenje ciljem, ki ostajajo enaki kot poprej – podpreti udeležence v višanju njihovih socialnih, funkcionalnih in delovnih kompetenc, jih okrepiti v osebnostni rasti ter spodbuditi k (ponovnemu) vključevanju na trg dela. Trudimo se, da na naših virtualnih srečanjih prioriteta ostaja aktivno sodelovanje udeležencev, ki ob podanih vsebinah širijo tudi razpon računalniških znanj in – verjeli ali ne – tudi kreativne delavnice je moč izpeljati prek ekrana! Še vedno se v kar največji meri povezujemo s predstavniki lokalnih organizacij in skrbimo za to, da program ohranjamo zanimiv in poln vsebin, ki ponujajo širino ter uporabno znanje. Ker trenutno teče 2. modul izvedbene faze programa, v kateri udeleženci največ časa preživijo vpeti v delovne procese lokalnih delodajalcev, je prav, da se javno zahvalim prav vsem, ki nam odpirajo vrata in nudijo dragocene priložnosti pridobivanja delovnih kompetenc in izkušenj. Osebo menim, da je to faza preloma, ki udeležence opogumi in spodbudi k aktivnejšemu pristopu reševanja svoje situacije.

Želimo si, da bomo k trenutnim uspehom programa lahko prišteli še kakšno navdihujočo zgodbo – od septembra 2019 do aprila 2021 je po izhodu iz programa 38 % udeležencev izboljšalo svoj status na trgu dela. Če pa k temu prištejemo še udeležence, katerih izhod se uradno ne beleži v uspešnost projektnih aktivnosti, bodisi zaradi neumeščenosti na seznam bodisi zaradi izboljšanja položaja po uradnem datumu preseka, in tiste, pri katerih je največja sprememba vidna na področju dviga samozavesti in samozaupanja, pa je zgodba o uspehu še veliko več.

Še vedno velja, da se za vse informacije o samem programu, njegovem poteku, postopku vključitve ter obveznostih in bonitetah, ki jih vključenost v socialno aktivacijo prinaša, lahko obrnete na Zavod Slokva, so. p., na koordinatorko SA, pa tudi na svojega svetovalca/ko na ZRSZ ali CSD.

Program SA torej nemoteno teče in čeprav po tihem upamo, da ni več daleč čas, ko se bomo srečevali brez ekranov, konec koncev največ šteje to, da ljudje ostajamo aktivni ter stopamo v socialne stike. Zato ne bomo več čez omejevanje zbiranja, čez maske in delo na daljavo. Morda so nam ti ukrepi dali več pristnosti v odnosih kot vsa rutinska srečevanja, v katera smo bili vpeti nekoč, tam v času pred korono ...

Metka PAJER,
strokovna delavka Zavoda Slokva

PRIDOBLENE IZKUŠNJE

Po končani ekonomsko-poslovni fakulteti v Mariboru je zame iskanje službe kot novi na trgu brezposelnih in v času epidemije oteženo. Priložnost, da si pridobim delovne izkušnje za mojo smer izobrazbe, sem videla v Zavodu Slokva. Z vključenostjo vanj mi je omogočeno delovno mesto na Občini Muta.

Veseli me, da sem dobila priložnost spoznati delo na Občini Muta in zaposlene v njej. Mislim, da mi bodo te izkušnje zelo koristile in da imam majhno prednost pred drugimi, ki se ravno vključujejo na trg dela. S tem mi bo olajšano nadaljnje iskanje službe.

Julija MESNER

KMEČKA GODBA PERNICE V KORONAČASU

Godbeniki s Pernic

Piše se leto 2021. Zagotovo ni nobenega dvoma, da je za vsemi izjemno nenavadno in težko obdobje. »Kumrni časi«, bi rekel naš Prešeren. Mladi, stari, zaposleni, šolarji, študentje, penzionisti, glasbeniki, neglasbeniki, skratka vsi smo v isti godlji in lahko bi rekla, da smo tako rekoč stisnjeni v kot v vseh aspektih. Ne bom preveč dolgovezila o duhomornosti teh časov, ampak bom pogledala na stvar iz pozitivnega zornega kota, tako kot muzikantje to dobro znamo. Zaupala vam bom, kako mi, godbeniki, preživljamo to obdobje in kako smo se morali v tej situaciji znajti.

Da je glasbena sfera na Slovenskem, podobno kot drugod, zaradi zaprtja fizičnih prostorov utrpela veliko škodo, je vsem že dobro znano. Naši petkovi termini za vaje so se kar naenkrat sprostili, kar se je sprva med odzivi godbenikov izražalo z veliko naklonjenostjo, saj veste, da si konec koncev tudi mi malo odpočijemo. Včasih je, roko na srce, bilo tudi naporno po celodnevni obveznosti iti zvečer še pihat v inštrument. Hecno, a ne, če bi le vedeli, kaj nas bo dočakalo. Verjamem, da bi sleherni izmed nas zdaj našel še tiste zadnje atome moči in z največjim veseljem prišel na vaje. Kako zelo cenimo to, kar imamo, šele potem ko se nam poruši.

Znano je, da glasba močno vpliva na naše počutje in razpoloženje. Ali nas zelo rahločutno spravi v boljšo voljo, vpliva upanje, nas tudi zasanja in umiri ali pa da novih moči za naslednji dan. Konec koncev vsi nosimo svoj križ, svoje tegobe in znanstveno dokazano je, kakšno neverjetno zdravilo za te probleme je glasba. Kot zavedna in ponosna Slovenka si celo upam trditi, da naša tradicionalna slovenska glasba celi tudi tiste najbolj globoke rane. Ta me namreč velikokrat popelje v moja rosna mladostna leta, mi obudi lepe spomine, me umiri in napolni dušo. In melodije, ki jih igramo pri godbi, so ravno takšne, ki so mi všeč – za srce in dušo. Zato ima naša Kmečka godba Pernice poleg lepega kmečkega imena tudi lep odnos do tovrstnih melodij ter ohranja spomine na stare navade in izročila. In vse to je ravno razlog, da smo vsi člani tako zelo pogrešali naša druženja, naše vaje in ustvarjanja prelepih melodij.

Nekaj godbenikov sem tudi sama povprašala o njihovih občutkih, o njihovih razmišljanjih, kako gledajo na to situacijo in verjamem, da se s spodnjimi zapisi lahko poistoveti večina zasedbe.

Kot sem že v uvodu zapisala, pa smo tudi godbeniki iznajdljivi in smo preko spletnih platform priredili alternativni Jožefov koncert. Tako smo preko TV-ekranov poskrbeli za vašo ušesa (in tudi oči) in kljub kaotičnim razmeram tega časa izjemno dobro voščili vsem Jožetom in Jožicam za njihov god. Tako naše glasbe korona le ni utišala in po vaših odzivih, dragi bralci, je tudi take vrste koncert izpadel več kot odlično. Predvajali smo vam naše pretekle koncerte, ki segajo kar do 27 let nazaj, in tako ste lahko v enem večeru imeli predogled našega dolgoletnega delovanja, kako smo v teh letih zrastle, se spreminjali in iz leta v leto boljše muzicirali. V kolikor ste koncert zamudili, nič za to – hitro skočite na naš Facebook profil, kjer je koncert še vedno na voljo med našimi zadnjimi objavami!

»Pri godbi igram že 6 let in v takšnem času sem se zelo navezal na godbenike in godbo samo. Pred izbruhom koronavirusa smo se vsak petek dobili na vajah, kjer smo odklopili vse težave, se podružili in seveda, kot se za godbenike spodobi, tudi zaigrali na inštrumente. To so bili vsekakor izvrstni časi. Naenkrat se je vse spremenilo; ni bilo več vaj, nastopov, tekmovanj, občnega zbora, predvsem pa druženja. To mi zelo manjka in zato komaj čakam, da se vse začne počasi normalizirati. Sedaj doma občasno vadim, ampak seveda to ni isto. Ni istega vzdušja, ni družbe in ni toliko motivacije kot prej. Verjetno smo vsi godbeniki sedaj malo opustili igranje instrumentov ter bomo verjetno potrebovali nekaj časa, da se bomo na novo privadili in bo godba spet zvenela kot mora.«

Primož JAUK

»Perniška godba, dobri spomini in radosti. Življenje je turobno brez vaj in dobrih dogodivščin, pogrešam naša druženja kot npr. za prvi maj ali lepe nedelje. Z godbeniki smo kljub situaciji še vedno v stikih in upamo, da se bomo lahko čimprej spet srečali in zaigrali ter se dobro imeli.«

Matej KNEZ

»Od začetka mi je kar ustrezalo imeti petkove večere proste, sedaj po pol leta pa mi že res manjkajo vaje, nastopi, predvsem pa dobra družba godbenikov.«

Aleša HRIBERNIK

Ko pa sem ravno pri tradiciji, se tudi spodobi, da vsako leto naše melodije zazvenijo v vaših spalnicah, zgodaj zjutraj na praznik dela. Zato smo tudi letos, razmeram in varnosti prilagojeno, poskrbeli za prvomajsko budnico. Na pobudo Zveze slovenskih godb smo se povezali s Prostovoljnimi gasilskim društvom Muta, ki je godbeno glasbo predvajalo iz zvočnikov svojih gasilskih vozil.

Strast do glasbe nas godbenikov je velika, zato upamo, da se čimprej vrnemo v tisti »ta pravi«, čudoviti svet muziciranja in še bolj uspešno kot do sedaj nadaljujemo to našo glasbeno popotovanje. Vrnili se bomo prenovljeni, spočiti in še z večjim zagonom kot kadarkoli doslej. Komaj že čakamo, da se zopet snidemo. Kaj pa vi?

Katja VERHNJAK

UPOKOJENCI – NAŠIH SAMOSTOJNIH 30 LET

Kraja Muta in Vuzenica sta bila vedno tesno povezana. O tem priča tudi dejstvo, da smo imeli skupno Društvo upokojencev Muta-Vuzenica. Iz arhivov je razvidno, da je bilo društvo ustanovljeno leta 1950. Z leti je na Muti število upokojencev in članstvo naraščalo, zato so se takratni akterji in člani odločili, da gremo samostojno pot. Samostojno Društvo upokojencev Muta je bilo ustanovljeno leta 1991 in letos slavimo jubilej – častitljivih 30 let delovanja.

Društvo so vodili predsedniki: Stanko Račnik, Ivan Capl, Avgust Šrajner in Marjana Jerčič, od leta 2015 pa ga vodi Franjo Urnaut. V teh letih se je zgodilo marsikaj in še vedno imamo vsi skupni cilj – doprinesti čim več dobrega in zanimivega za člane društva. Delujemo v različnih komisijah in področjih, kot so sociala, stanovanja, druženje, rekreacija, šport, pohodništvo, kultura, izleti, letovanje. Ponosni smo na svoje prostore, ki si jih delimo z Društvom invalidov Muta. V teh prostorih imamo ob sredah uradne ure, koristimo pa jih tudi za sestanke, za pikado, igramo

šah, treniramo možgane ... Vsega, kar smo organizirali v teh 30 letih, se ne da opisati, so pa zagotovo ostali lepi spomini. Ob posebnih priložnostih smo izdajali tudi zbornik, kjer so zabeleženi spomini in delovanje za tisto obdobje.

Ob tej priložnosti se za podporo zahvaljujemo Občini Muta, Zvezi upokojencev Slovenije ter Koroški pokrajinski zvezi. Prav tako ne smemo pozabiti na Turistično agencijo Relax.

Zadnje dve leti ugotavljamo, da nam članstvo upada. Verjetno je za to kriva tudi covid situacija, vendar za vsakim dežjem posije sonce. Zato vas vabimo, da se nam pridružite in si tako naredimo življenje še bolj zanimivo.

Vsem članom čestitke ob 30. rojstnem dnevu društva.

Silva SKUTNIK

1. MEDNARODNO TOLKALSKO TEKMOVANJE BOLERO NA GLASBENI ŠOLI MUTA

BOLERO

1st International Percussion Competition

V prostorih **glasbene šole Muta** je bilo meseca junija pestro, razgibano, predvsem pa glasno, saj je pri nas potekalo **1. mednarodno tolkalsko tekmovanje BOLERO**, ki se ga je udeležilo več kot 100 glasbenikov – tekmovalcev, profesorjev in korepetitorjev iz cele Slovenije, Avstrije in Poljske.

Tekmovanje je potekalo pod idejnim in organizacijskim vodstvom profesorja tolkal in violine na glasbeni šoli Muta **Andraža Likarja**, ki je k sodelovanju povabil mednarodno priznane glasbenike z zavidljivimi življenjepisi. **Simon Klavžar**, profesor tolkal na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani, je prevzel vlogo predsednika strokovne žirije, družbo pa sta mu izza ocenjevalnih klopi delali še profesorica in vodja katedre za tolkala, harfo in dirigiranje na Akademiji za glasbo v Zagrebu **Ivana Bilić** ter **Aleksandra Šuklar**, mednarodno priznana tolkalistka in samostojna umetnica iz Slovenije, ki že vrsto let živi in dela na Dunaju. Na odru Modrega salona glasbene šole se je predstavilo 44 tekmovalcev, starih od sedem do petnajst let, ki so bili glede na starost razdeljeni v štiri kategorije. V vsaki kategoriji smo podelili lepe nagrade za prvo, drugo in tretje mesto, sicer pa nihče od tekmovalcev domov ni odšel praznih rok. Vsi so za svoje delo in igranje prejeli čudovita priznanja in darila.

Glasbena šola Muta s tovrstno organizacijo pomembno prispeva k strokovni pedagoški rasti na področju tolkal v Sloveniji in drugod,

naš primarni cilj pa je dolgoročno spodbuditi mlade glasbenike k poglobljenemu glasbeno-umetniškemu udejstvovanju na visokem nivoju. Tekmovanje za naš kraj predstavlja doprinos širšega pomena, saj s svojo internacionalno naravnostjo hkrati prispeva tudi k razvoju turizma in drugih panog na področju občine Muta in koroške regije. Dolgoročna vizija naše šole je obseg projekta povečati še na druge skupine instrumentov, s poudarkom na tolkalih, trobilih in pihalih in tako zasnovati enega pomembnejših in vidnejših dogodkov takšnega značaja v Sloveniji.

Ponosni smo, da smo kljub težkemu letu in epidemiološki krizi uspeli izpeljati tekmovanje v živo. Nedvomno je epidemija nepredstavljivo in močno zarezala v naše delo in življenje, a z veseljem ugotavljamo, da nam je na področju glasbenega izobraževanja kljub zaprtju šol uspelo ohraniti nivo in kakovost pouka. Dokaz temu je vsekakor uspešno izpeljano tekmovanje, ki ga brez trdega in marljivega dela profesorjev, učencev in korepetitorjev v teh težkih časih ne bi uspeli izvesti.

Glasbena šola Muta se zahvaljuje vsem podjetjem in posameznikom za sponzorsko pomoč, brez katere bi ideja o tekmovanju na Muti ostala le ideja, predvsem pa smo za podporo hvaležni generalnemu pokrovitelju tekmovanja – Občini Muta, ki je s svojim sodelovanjem pomembno prispevala h kulturnemu dogajanju na Muti, predvsem pa je jasno izrazila zavedanje o pomembnosti kulture pri nas.

Andraž LIKAR,
Melodija, ZGS Muta

ŠPORTNO IN MLADINSKO DRUŠTVO GORTINA

Gortina je zaselek, ki zajema velik del občine Muta. Število prebivalstva iz leta v leto narašča, nastajajo nove hiše in ustvarjajo se nove družine. Omembe vredna je njena bogata zgodovina, saj se je ime Gortina prvič pojavilo **20. aprila 1147** v listini renskega nadškofa Hartvika. Zgodovinsko jo zaznamuje potek rimske ceste, Ribičje, kjer naj bi se po starem izročilu nahajalo »Belo mesto«, cerkev svetega Petra iz leta **1326**, več kot 100 let od prve slovenske osnovne šole v kraju in še drugi pomembni zgodovinski mejniki. Žal pa lahko opazimo, da občina premalo izkoristi bogastvo okoliškega kraja za promocijo občine in razvoj turizma.

V zadnjih dveh desetletjih v kraju Gortina aktivno deluje Športno in mladinsko društvo Gortina, ki v sodelovanju z Občino Muta skrbi za aktivnosti in razvoj v kraju. S prostovoljnimi delovnimi akcijami, prispevki krajanov in sponzorjev je društvo prispevalo pri razvojnih projektih kraja. Skupaj smo obnovili fasado več let zapuščene Oničeve hiše in družbeni prostor v hiši. Največjo vlogo pa je društvo odigralo pri izgradnji Športnega parka Gortina, kjer je tri leta s številnimi delovnimi akcijami in prostovoljnimi prispevki pripomoglo k nastanku prostora za šport in druženje, na katerega smo na Gortini čakali dobrih dvajset let.

Športno in mladinsko društvo je tudi upravnik športnega parka, kjer z dežurnimi ekipami skrbi za košnjo in manjša vzdrževalna dela, skrbi pa tudi za termine uporabe športnih igrišč. Veseli smo, da je Občina Muta resno pristopila k izgradnji večnamenske dvorane v športnem parku. S tem bomo na Gortini pridobili zaprt prostor, ki ga bomo lahko koristili za različne športne in kulturne prireditve tudi v primeru slabega vremena in pozimi, v poletnem času pa se bo s svojo odprtostjo povezoval z obstoječimi športnimi objekti v parku.

Kljub epidemiji je društvo v letu 2020 ob upoštevanju varnostnih ukrepov izpeljalo večino aktivnosti. Prav tako smo v letu 2021 izvedli načrtovane prireditve:

Za cvetno nedeljo smo pripravili »pegel«

- V marcu so otroci doma izdelali vizitke za dan žena in materinski dan, ki smo jih razstavili v centru Gortine, v turističnem kozolcu pod kostanjem. Eno od vizitk smo podarili najstarejši Gortinčanki, ki šteje častitljivih 93 let.
- Za veliko noč smo v centru Gortine pripravili velikonočno okrasitev, ključarji cerkve svetega Štefana pa so prispevali večjo butaro za cvetno nedeljo.
- Izvedli smo tudi prvomajске aktivnosti s postavitvijo majskega drevesa.
- Aktivno pa že tudi potekajo dela v športnem parku, kjer z ravnanjem urejamo travno površino na nogometnem igrišču.

V prihodnje upamo, da se razmere izboljšajo ter da bomo lahko izvajali tudi prireditve z druženjem in brez omejitev.

Rudi KOLEŽNIK,
ŠMD Gortina

Postavitev »majpama« za 1. maj

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO MUTA

Prostovoljno gasilsko društvo Muta in Občina Muta ob **27. OBČINSKEM PRAZNIKU** vabi vse občanke in občane na **DAN ODPRTIH VRAT**

KDAJ IN KJE:

19. 6. 2021 pred gasilskim domom na Muti

PROGRAM AKTIVNOSTI:

- 16.00–18.00: predstavitev gasilsko-reševalne tehnike in vozil.
- 16.00–18.00: prikaz gašenja z ročnimi gasilnimi aparati.
V času dogodka bo možno opraviti servis ali nakup novega gasilnega aparata.
- 16.00: prikaz pionirske in mladinske vaje.
Brezplačen sladoled za vse otroke v času od 16.00 do 17.00.
- 17.00: prikaz postopkov oživljanja in uporabe avtomatskega defibrilatorja – AED.
- 17.30–18.00: tekmovanje v zbijanju tarče z gasilsko brentačo (nagrada za zmagovalca).

Vse obiskovalce čaka presenečenje.
Vabljeni!

PGD MUTA
Janez Tratnik, predsednik

OBČINA MUTA
Mirko Vošner, župan

1882-2021

V primeru slabega vremena se prireditev prestavi na nedeljo, 20. 6. 2021, ob isti uri.

TURISTIČNO DRUŠTVO MUTA

Posledice epidemije so v veliki meri onemogočile delovanje društev pri izvedbi družabnih, kulturnih in športnih prireditvah. Turistično društvo Muta je kljub težkim razmeram ob upoštevanju vseh varnostnih omejitev izpeljalo nekaj dogodkov v kraju.

V decembru smo člani po manjših skupinah in članih istega gospodinjstva postavili Božično vas v centru občine, ki je bila skromnejša kot prejšnja leta, vendar upamo, da je kljub temu pričarala vsaj malo božično-novoletnega vzdušja med občani.

Adventni venec

Velikonočna dekoracija nasproti občinske stavbe

Na podoben način smo v letošnjem letu izvedli naša že tradicionalna dogodka, postavitev velikega adventnega venca in velikonočno okrasitev kraja.

Velikonočna dekoracija pred vhodom v občinsko stavbo

Božična vas

V prihodnost zremo z optimizmom, da se epidemija covid-19 konča in ponovno zaživimo normalno življenje z druženjem in povezovanjem.

Rudi KOLEŽNIK

VRTNICE MIRU Z MUTE CVETIJO NA GRADU DVOR V PREDDVORU

Kdo ne pozna baročnega dvorca Štatenberg? Ste se sprehodili po sobanah Marije Terezije in Franca Jožefa? Pa ste vedeli, da je razstava pohištva na Štatenbergu last Florjana Sušnika in Tanje Šubelj, velikih ljubiteljev starega pohištva in baročnih oblek?

Dvorec Štatenberg sta grof in grofica, kot ju kličemo prijatelji, s pomočjo prijateljev in podjetja Impol, ki je lastnik dvorca, lepo uredila. Postal je zelo privlačna točka za obiskovalce, skozi vse leto se tam odvijajo poroke. In ko sta svojo zgodbo, zgodbo grofa in grofice, izpela v Makolah, sta poiskala nov izziv.

Našla sta grad Dvor v Preddvoru. Preddvor se nam je v spomin zasedel po podobi hotela, odsevajóčega v jezeru Črnava, ki so ga domačini uredili konec petdesetih let prejšnjega stoletja. Kraj je ime dobil prav po gradu Dvor, ki stoji v središču kraja in je zadnja desetletja propadal. In tega sta si grof in grofica zaželela obuditi v grajsko življenje. S svojo ekipo grofic in mladim županom občine Preddvor so si segli v roke in zavihali rokave. Dela na Dvoru potekajo pod budnim očesom zavoda za spomeniško varstvo. Od začetka januarja vse sobote in nedelje prostovoljci opravljajo obnovitvena dela, tako da je danes pritličje gradu že nared za razstavne predmete grofa in grofice. Pri delu se srečujejo prijatelji Tanje in Cveta, krajanje Preddvora in ljubitelji gradov od drugod. Prav v tem času se urejata stara lekarna in trgovina naših babic in dedkov, v vinski kleti že stojijo sodi, v degustacijski

Ambient pred gradom

Grajska gospoda

sobi je oprema za pokušino vin. Grajski tiskar opremlja tiskarno iz časa Gutenberga. V pritličju gradu bo tudi kavarna, kjer se bodo obiskovalci posladkali s torticami grofice Josephine, grofice Antoniete in grofice Emilije. Seveda bo najslajša sladica grofa in grofice.

Da bi zacvetela tudi zunanost gradu, je Tanja Šubelj k sodelovanju povabila svoje prijatelje iz cele Slovenije, da skupaj ustvarimo Vrt miru. Grofica si je zamislila, da bi na gredicah okoli Dvora cvetelo tisoč vrtnic. Tako se je Turistično društvo Muta odzvalo povabilu, da imamo za grad Dvor darilo. Podarili smo vrtnice in orodje za grajske vrtnarke. Tako smo donatorji grajskega vrta na Dvoru postali Turistično društvo Muta, Občina Muta in župan Mirko Vošner, Studio Abak, Rudi Koležnik, Struc Kovačija Muta z direktorjem Alojzom Turjakom in Drevesnica Omorika.

Vabimo vas, da obiščete grad Dvor, morda še prej preberete knjigo pisatelja Ivana Sivca Slepá grofica, ki opisuje zgodbo naše Tanje ali si ogledate dokumentarni film Grofičino popoldne Marka Radmiloviča z RTV Slovenija. Uradna otvoritev bo 10. 7. 2021, na katero ste vabljeni vsi občani občine Muta, kjer si boste lahko ogledali podarjene vrtnice in prečudovit dvorec Štatenberg.

Otica PARADIŽ,
predsednica Turističnega društva Muta

POSESTVO HERK PONOVO Z VAMI!

Pripravljamo vam mirno sprostitev v našem prelepem delu Slovenije z okusom lokalne kulinarike in drugimi dobrotami.

Za informacijo o odprtju, dogajanju in različnih dogodkih nas spremljajte na naši Facebook strani ali po elektronski pošti:
herk.posestvo@gmail.com

Matej SMREKAR,
član ekipe HERK

V SPOMIN ŠTEFANU ŠOŠTARCU

Pomlad je bila, ko se je rodil učitelj in dolgoletni ravnatelj Osnovne šole Muta, Štefan Šoštarec (poznani tudi kot Zlatko), in v razcvetu pomladi je sklenil svojo življenjsko pot.

Leta 1954 je kot mlad nadebudni učitelj prišel na Muto. Poln energije, vedoželjnosti, delavnosti in čuta za sočloveka je bil najprej kot učitelj in kar 35 let kot ravnatelj vzor mlajšim generacijam, ki jih je izobraževal za uspešno pot v življenju. Zaradi pomanjkanja strokovnih delavcev in nizkega števila razredov je v času ravnateljevanja opravljal tudi delo razrednika, vodil tajniške in računovodske posle. V tem času se je leta 1971 zgradila nova šola, čez približno deset let so dogradili telovadnico, uredila so se zunanja igrišča, leta 1992 pa se je zgradil še prizidek z učilnicami in kabineti za predmetno stopnjo osnovne šole. In končno so se uresničile dolgoletne sanje – iz štirirazredne je osnovna šola postala popolna osemletka. V času dograjevanja so v okviru športnega društva organizirali koncert ansambla Avsenik, ki je na Muto

privabil rekordno število obiskovalcev. Izkupiček prireditve pa je društvo namenilo za opremo učilnic.

S svojim prihodom na Muto je prinesel izjemno navdušenje nad različnimi športnimi aktivnostmi. Prepričan je bil, da je mlade potrebno usmeriti v telovadnico in naravo. Na njegovo pobudo so na Muti začeli igrati košarko in namizni tenis, mladi šahisti so se začeli redno uvrščati na republiška osnovnošolska prvenstva. Mizo za igranje namiznega tenisa je postavili v eno izmed učilnic in z učenci so ga igrali pred poukom in po njem.

Z vzgledom in znanjem je skrbel za zdrav duh v zdravem telesu. Bil je predsednik TVD Partizan in kasneje predsednik Športnega društva Muta.

Zelo pomemben je bil tudi njegov prispevek pri sodelovanju Športnega društva Muta s Poštnim društvom Heiligenhaus iz Nemčije. S tem sodelovanjem je pripomogel k prepoznavnosti Mute tudi izven naših meja. Prijateljske in športne vezi med društvoma trajajo še danes.

Poleg športnih aktivnosti pa je našel čas tudi za uresničitev svojega igralskega in režiserskega talenta. V okviru kulturnega društva Svoboda je v dveh letih režiral tri dramske predstave in v njih tudi igral. To so bile igre Matura, Oženil sem se s svojo ženo in Matiček se ženi. (Vir: Mučan št. 13, 2007)

V kinodvorani na Spodnji Muti je organiziral vesele večere, kjer je rad zaigral tudi na harmoniko. Veselje do življenja in druženja je pokazal tudi kot upokojeni ravnatelj. Redno se je udeleževal srečanj zaposlenih Osnovne šole Muta, kjer nam je pripovedoval zanimivosti iz njegove

pedagoške prakse in vedno je z nami tudi zaplesal.

Za svoje delo na pedagoškem in športnem področju je prejel številna priznanja: zlati grb Občine Muta, leta 1997, srebrno plaketo Namiznoteniške zveze Slovenije, zlato Bloudkovo značko, leta 2007 pa je postal tudi častni predsednik Športnega društva Muta in častni član Namiznoteniškega kluba Muta. V intervjuju za glasilo Mučan je povedal, da si je kot mlad učitelj in navdušen planinec želel dobiti službo v kakšnem odmaknjem kraju, da bi lahko hodil v planine. Povedal je tudi, da če bi se lahko sam odločal, bi takrat izbral Solčavo, a z dekretom so ga poslali na Muto. Misel pa je zaključil: »Danes sem zelo vesel, da so me iz Celja poslali na Muto.« (Vir: Mučan št. 13, 2007)

Njegovo veselje do življenja in predanost šoli in športu smo učenci in zaposleni zaznali vedno, ko nas je obiskal. Skupaj z nami se je veselil naših dobrih rezultatov in uspehov na različnih področjih.

Bil je vzor vedrega in aktivnega človeka in njegove vrednote in dejanja poskušamo uresničevati danes ter jih bomo tudi v prihodnosti.

V znak zahvale gospodu Štefanu Šoštarcu (Zlatku) zaključujem z verzi Toneta Pavčka:

»NISI SE IZGUBIL KOT ZVEN V TIHOTO,
NISI ODŠEL V NIČ IN POZABO:
PO TEBI MERIM STVAREM POMEN
IN TVOJO PESEM SKUŠAM PETI ZA TABO.«

Anita AMBROŽ, prof.,
ravnateljica OŠ Muta

V SPOMIN ČASTNEMU ČLANU NAMIZNOTENIŠKEGA KLUBA MUTA G. ŠTEFANU – ZLATKU ŠOŠTARCU

Gospod Šoštarec je dal velik pečat v razvoju športa na Muti, predvsem v razvoju namiznega tenisa, košarke, atletike ... Njegova športna pot na Muti se je začela leta 1956, ko je bil aktivni udeleženec v takratnih telovadnih nastopih in pri organizaciji jesenskega krosa. Isto leto je povezano tudi z začetkom namiznega tenisa na Muti. V malem prostoru sta bili postavljeni dve mizi. Za igro je bilo med mladimi veliko zanimanja. Po adaptaciji takratne telovadnice leta 1966 je nastal lepši in svetlejši prostor. Postavili so lahko štiri mize, zato se je zanimanje za to panogo povečalo. S

prihodom g. Šoštarca na Muto se je tako začela razvijati športna aktivnost mladih.

Leta 1960 je Zlatko na Muto »prinesel« košarko. V naslednjih desetletjih je bila tudi to zelo uspešna športna panoga, prav gotovo pa je tudi »oče« namiznega tenisa na Muti. Hitro je ugotovil, da je potrebno pričeti osnovno igranje namiznega tenisa učiti mlade, če želijo posegati po odmevnih rezultatih. Ko stara telovadnica na Spodnji Muti leta 1969 ni bila več aktivna, je eno mizo prinesel

na staro osnovno šolo. Postavil jo je kar v eno izmed učilnic, kjer je pred poukom in po njem igral z učenci. Leta 1971 je bila na Muti zgrajena nova osnovna šola. Prostor v holu je izkoristil za postavitev štirih namiznoteniških miz. Vadba in treningi so se izboljšali, zato niso izostali niti dobri rezultati, saj so se usvajale medalje na republiškem in državnem nivoju. Leta 1968 se je začelo dolgoletno sodelovanje s prijateljskim klubom iz Heiligenhausa v Nemčiji, kjer je bil eden med ustanovitelji. To sodelovanje traja še danes.

Ob 50. obletnici Namiznoteniške zveze Slovenije leta 1978 je prejel srebrno plaketo NTZS. Bil je tudi pobudnik Friedhelmovega memoriala v namiznem tenisu, ki ga v čast dolgoletnemu predsedniku društva iz Heiligenhausa na Muti organiziramo še danes. Tudi sam se je vsa leta aktivno udeleževal tega tekmovanja.

Med leti 1980 in 1995 je bil predsednik Športnega društva Muta in po zaslugah za razvoj namiznega tenisa na Muti postal tudi častni član Namiznoteniškega kluba Muta, ki še danes dosega najvidnejše rezultate tako v Sloveniji kot izven meja.

Namizni tenis je danes najuspešnejša športna panoga v kraju, z njegovim razvojem smo osvojili več kot 160 medalj na državnih prvenstvih v različnih kategorijah. Brez njegovega začetka tega danes prav gotovo ne bi bilo. Tudi v bodoče se bomo trudili ohranjati nivo namiznega tenisa na najvišji ravni. Verjamemo, da bi bil Zlatko na to še kako ponosen. To nam je tudi večkrat omenil.

Naj zaključim z besedami, ki jih je izrekel Cicero:

»Prijateljstvo ima različne namene.
Kamorkoli se obrneš, vedno te spremlja.
Nobena ovira ga ne more preprečiti.
Zanj ni nikoli nepravega trenutka,
nikoli ni napoti.
Prijateljstvo potrebujemo nenehno,
tako kot ogenj in vodo.«

ZLATKO, HVALA TI ZA VSE.

Damjan CVETKO,
predsednik NTK Muta

NA GORTINI ZRASTLA ŠE ENA CERKVICA

Ljudje smo zares različni, to ni nič novega, vendar so eni posebej talentirani in s potrpežljivostjo ter trdim delom ustvarjajo izdelke. Ena takšnih oseb je tudi Gortinčan Vinko Dravčbaher. Na koncu ulice ima svoj dom. Njegovo okolje krasijo miniaturne hiške.

Najnovejša pridobitev je identična cerkvica sv. Štefana na Gortini. Zidana iz kamna, pokrita z lesom, zares lepa ... Na njegovi zelenici stoji ob še eni ljubki hiški. Malo vstran je pred leti postavil tudi mlinček na vodo in lepo hišico. Pravi, da vse to dela

Gospod Dravčbaher ob svojih miniaturnih hiškah

z veseljem, čeprav je v teh izdelkih veliko materiala, ki ga je treba tudi kupiti. Takšnih »podvoigov« se loti večinoma v zimskem času, ko okoli doma ni drugega dela. Teh mojstrovin se je naučil kar sam, saj je postavil tudi že mnoge večje objekte. Vesel je, če se kdo ustavi ob njegovih izdelkih. Posebej s ponosom razlaga izdelavo cerkvice. Verjemite, ni bilo malo dela. Lepa je in pridite jo pogledat tudi vi.

Umetniku samouku Vinku pa želim veliko zdravja, da ustvari, postavi še kakšen miniaturni dom. Morda bo zrastle cela vas?

Marija OMULEC

MAJPAM – MAJSKO DREVO

Saj vem, mi »ta stari« radi obujamo spomine in pripovedujemo prigode in nezgode iz naših cajtov in smo včasih že »dolgocajtni«. Pa vseeno, jaz ne bom kar tak utihnili. Hmmm ... Pa dejmo še eno resnično!

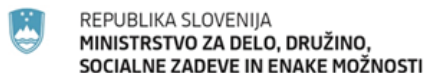
Dolgo je že od tej, ko smo bli mlodi, korajžni pa močni. Proti koncu mesca aprila so se dedi pa pobi z noše vesi že menli, kak bojo majpam postajli. No, za tste, ko ne zastopite, ka je majpam, bom pa zaj napisala, da je to majsko drevo al pa tudi mlaj. Je pa delovalo vse cajte mladinsko pa športno društvo na Gortini kot tudi še zaj. Tud v tistih cajtih je bil en predsednik društva in je mel nalogo, da priskrbi primerno smreko za postavitev. Naprosil je kakega pavra, da je šenkal drevo. Vsako leto je bil drugi na vrsti. Pal se je pa začelo ... Zbrali so se pobi na traktor in v lesu je že pela motorka. Več jih je blo zavravn, bolj so bli brihtni, kam naj drevo pode. Nazadne so se le zmenli pa ga zrušli. Tu pa marem rečt, da moj pa ja ni velkokrat menkal pavra. Tud letos ne! Ko je drevo podlo, je bil an vuržeh, saj je mel motorko v rakeh. Na lep vrh je še ekstra blo treba ahtat. Včosi so ga tud zlomli, tej ga je pa blo treba co štuklat. V goši so drevo oklestli, jo naložili na gumivoz, povezali pa prav počosi peloli proti Gortini. Ja, to ni šlo tak hitro, saj je blo deblo dolgo tudi do 30 metrov. Sredi vesi so se v tistem cajtu že zbrali še drugi, da so pomagali majpam zrihtat, tak ko je treba. Olupli so deblo, spod so kak meter pustli škorjo. Iz smrekavih vej so spletli krenc in ga okrenčlali s pisanimi pantlji pa ga privezali na zelen vrh. Prav na

vrh so pritrdili tud zastavo, tej je bla še Jugoslovanska. Tud lepa! Tej pa se je začelo najbolj težko delo. Dvignit drevo, ga postajt v za to pripravljeno lukno, ga zakelat, da ga ja ne bi veter obrno. Za to je blo treba močnih rok. Tokih je blo kar dost. Le komanda je mogla bit ta prava. In na horuk so se mišice napele pa korak za korakom dvignile smreko pokonci. Za dvigaje so imeli tej še rante, po dve in dve sta bli povezani. Ko je ritina sedla v jomo, so jo zakelali s suhimi kladami. Veselje ob postavitvi majpama se je zaj šele začelo. Žejni nismo rodi pa tudi tej niso bli. Pa še kak prigrizek se je najdo. Korajžni gratajo še bolj korajžni pa za betngo se marsikaj zgodi. Tak je enkrat tud en splezal na frišno polzko olupljeno deblo, ko so ga glih postajli, le molo je menkalo, da se ni dotakno vej. Od davč sem to vidla, pa si mislila, le kiri butl pleza gr. Ups, moj je bil, jo. Tej je bil pa ja mlod pa korajžn. Vse se je srečno končolo, dol nazaj je zlezo pa betngo je dobo. Majpam me vsoko leto spomija na tto dogodiščino.

Navodno okol 27. aprila za praznik OF je majpam že stal sredi vesi. Še vsako leto se postavlja majpam, podere, pripele, okrenčla. Zaj na drugem placu v športnem parku. Samo mišice ne trpijo več tak, saj ga dvignejo s strojem. Bi rekla, da druženja pa tudi ni več tokega, ko pred leti. Drugi cajti, drugi cajti! Le da ostane simbol, da še slovenska zastava veselo miga vrh majpama.

Marija OMULEC

SPLETNO ORODJE PKMO

Promocija aktivnosti za preprečevanje kostno-mišičnih obolenj in psihosocialnih tveganj pri delu

Nabor ukrepov za preprečevanje kostno-mišičnih obolenj in psihosocialnih tveganj pri delu

Fakulteta za vede o zdravju Univerze na Primorskem je v sodelovanju z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje izdelala spletno orodje (www.pkmo.si), ki vključuje nabor ukrepov za preprečevanje novih in obvladovanje obstoječih kostno-mišičnih obolenj ter psihosocialnih tveganj, povezanih z delom. Spletno orodje je nastalo v okviru projekta »Promocija aktivnosti za preprečevanje kostno-mišičnih obolenj in psihosocialnih tveganj pri delu – PKMO«, ki ga financirata Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS ter Evropski socialni sklad.

Kostno-mišična obolenja in psihosocialna tveganja (kot npr. stres) pri delu so pomemben vzrok bolniškega staleža. Analiza stanja kaže, da se pojavnost kostno-mišičnih obolenj in duševnih stresnih motenj v Sloveniji iz leta v leto povečuje, prav tako se podaljšuje povprečno trajanje ene bolniške odsotnosti. Zaradi svojih razsežnosti predstavljajo kostno-mišična obolenja in duševne stresne motnje veliko obremenitev za posameznika, zdravstveni sistem, zaradi finančnega in gospodarskega bremena, pa tudi velik socialno-ekonomski ter vsesplošni družbeni problem.

Da bi zmanjšali breme kostno-mišičnih obolenj in duševnih stresnih motenj, je bilo vzpostavljeno spletno orodje PKMO, ki je javno, brezplačno in namenjeno delavcem, delodajalcem ter drugi zainteresirani javnosti. Osnovni ukrepi so v skrajšani različici na voljo v e-priročniku. Za dostop do poglobljenih vsebin v obliki e-učbenika je potrebna registracija. Registrirate se lahko kot delavec ali kot delodajalec. Navodila za registracijo in prijavo v orodje so objavljena na spletni strani www.pkmo.si.

Ukrepi za preprečevanje kostno-mišičnih obolenj in duševnih stresnih motenj so predstavljeni v besedilu ter s pomočjo slikovnega materiala in videoposnetkov. Ukrepi se nanašajo na prilagoditev delovnih mest za raznorazne tipe dela, da bi delovno okolje na delavca delovalo čim manj neugodno.

Slika 1. Priporočila za ustrezno prilagoditev delovnega mesta

Druga skupina priporočil se nanaša na **telesno dejavnost**, kot so aktivni transport na delo, priprava telesa na fizično zahtevnejša opravila, aktivni odmori na delu, ciljana telesna dejavnost za različna delovna mesta ter raznorazne kostno-mišične težave in priporočila za prostočasno gibalno/športno dejavnost. Predstavljeni so tudi nasveti o razbremenilnih položajih in samomasaži.

Slika 2. Priporočila za telesno dejavnost na delovnem mestu in v prostem času

Tretja skupina priporočil se nanaša na področje **psihosocialnih tveganj pri delu** z nasveti glede prepoznavanja simptomov stresa in izgorelosti ter ukrepi za njihovo zmanjšanje. Na voljo so video vsebine tehnik sproščanja in vizualizacije.

Slika 3. Priporočila za zmanjšanje psihosocialnih tveganj pri delu

Posebnost spletnega orodja PKMO je vstopni »**Ugotovi in odpravi**« vprašalnik. Na podlagi podanih odgovorov delavec prejme usmerjeno poročilo o svojem tveganju za kostno-mišična obolenja in duševne stresne motnje v povezavi z delom – glede na starost, spol in tip dela, ki ga opravlja. Še več, poročilo glede na prepoznano tveganje in morebitne že obstoječe težave vključuje povezave do poglavij spletnega orodja, ki so, glede na samoporočane težave posameznika, najbolj priporočljiva.

Sodelavci projekta PKMO želimo, da bi spletno orodje www.pkmo.si pripomoglo k večjemu ozaveščanju o problematiki kostno-mišičnih obolenj in psihosocialnih tveganj pri delu ter k zmanjšanju pojavnosti in preprečevanju njihovih posledic v delovno aktivni populaciji, predvsem pri zaposlenih, starejših od 45 let.

Naložbo financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Republika Slovenija, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, v okviru 8. prednostne osi: »Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile«, 8. 3. prednostne naložbe »Aktivno in zdravo staranje«, 8.3.1. specifičnega cilja »Podaljševanje in izboljšanje delovne aktivnosti starejših, vključenih v ukrepe«.

**Marina DOBNIK, prof. šp. vzg.,
Fakulteta za vede o zdravju**

ZA MOJ ROJSTNI DAN DO URBANA

Razgled na Muto, Trbonje, Dravograd in Uršljo goro

V četrtek, 29. 10. 2020, sva se z mamo odločili, da se odpraviva na pot. Ker trenutno vladajo dokaj »čudne« razmere zaradi pandemije koronavirusa, svojega rojstnega dne nisem mogla praznovati. Vsaj ne tako, kot običajno. Rojstni dan pa je zame še vedno nekaj posebnega in neprecenljivega, zato sem tisti dan hotela preživeti na prav poseben način. Tako sva se z mamo odločili, da se podava na bližnji hrib, kjer stoji cerkev sv. Urbana.

Zjutraj nisva vstali preveč zgodaj, jaz sem vstala ob devetih, mama pa prej, ne vem točno, kdaj. Naročila mi je, naj spakiram za psa, ona pa bo za naju. Imam namreč svojega prvega psa, psičko Misso, kokeršpanjelko. Zanj je bil to prvi pohod, zato me je tudi malo skrbelo, kako bo. Za Misso sem vzela potovalno hiško in priboljške, ki jih imam sedaj v vsakem drugem žepu, mama pa jih pridno pere, saj jih pred pranjem vedno pozabi vzeti iz žepa. Potrebovala pa je še vodo in brikete. Ko sem vse to spakirala, sem se spravila iz pižame, se oblekla in pojedla zajtrk. Ob 11. uri, ko sva imeli vse pripravljeno in zloženo v avto, vključno s psom, sva se odpeljali na Pernice.

Pernice so majhen zaselek v občini Muta, leta 2002 so imele le 156 krajanov, njihova površina je 8,01 km², samo središče kraja pa leži nekje nad 1000 m nadmorske višine. Kraj je imel nekoč šolo, ki je zaradi premajhnega števila šolarjev zaprta, sedaj pa služi kot dom krajanov. Tam najdemo

tudi cerkev, zavetnika sta sv. Simon in Juda Tadej, ter pokopališče.

Parkirali sva nad Šilerjevim, to je malo naprej od domačije, kjer je živela mama, preden se je priselila na Muto, kjer živimo sedaj. Ko sva izstopili iz avtomobila, mi je pljuča takoj napolnil svež hribovski zrak. Na Pernicah mi je najbolj všeč, da so še eden izmed redkih krajev, kjer lahko najdeš mir, brez zvokov avtomobilov, tovarn in ljudi. Pa tudi zrak še ni toliko onesnažen.

Pokrajina je res prečudovita, najdemo namreč kar nekaj slapov, veliko potokov in odličnih razgledniških točk.

Iz avtomobila sva vzeli vse za na pot; odločali sva se, ali bi vzeli brikete za psa ali ne. Na koncu jih nisva vzeli, saj ne bi bilo ravno pametno, da bi se na vrhu najedel, nato pa s polnim želodčkom hodil navzdol. Ko sva začeli hoditi po makadamski cesti, sva že čez kakšnih 50 m uzrli majhen potoček. Missa se bi skoraj poškodovala, ker je z umetno nasute strme brežine hotela skočiti v potok. Čez kakšen kilometer pa sva zagledali meni nepredstavljivo lep razgled na Muto, Trbonje, Dravograd, Uršljo goro in še mnogo drugih hribov. Tam pa sva se poslovili od lepe ravne makadamske ceste in zavili desno na gozdno cesto.

Ko sva hodili v hrib, sva čez kakih 10 minut spet naleteli na potoček in Missa je takoj stekla vanj. Čez nekaj metrov so bile ob cesti nastavljene podrte breze, Missa je skakala po njih, jih grizla, nato pa se je ena skoraj prevrnila nanjo. Mama se je odločila, da gre nazaj do potočka, da v plastenko dolije vode. Ob prihodu nazaj se je jezila, da je več vode zlila, kot natočila, saj je potok tekkel preveč položno. Ko sva se končno začeli premikati, pa je zagledala ruševca (čeprav, če mene vprašate, ne vem ravno, kaj mama vidi). Pot sva nadaljevali do lovskega bivaka, malo pred bivakom mi je mama pokazala še staro lovsko prežo, na katero so

Postanek na Kozjem vrhu pri novi oznaki

kot otroci dostikrat plezali in bo zdaj zdaj padla z drevesa. Ostali sva brez besed, ko sva pred sabo zagledali bivač, ni več takšen, kot je bil. Ima razbita okna, polkna, ves je razmajan in tudi namerno uničen. Usedla sem se na tla in odprla čokolado, ki jo je mama naskrivaj dala v nahrbtnik. Missa je skočila name in me napadla, saj jo je hotela tudi ona. Ko se je plazila po meni in me gledala s svojimi lepimi očmi, sem ji morala dati kocko (vem, da čokolada ni zdrava za pse). Medtem ko sem sedela na tleh, jedla čokolado in žulila svojo miš (Misso), mi je mama pripovedovala, kakšen je bil včasih bivač. Povedala mi je, kolikokrat so kot otroci popoldan stekli do Urbana, se igrali, skrivali po gozdu, plezali na že prej omenjeno lovsko prežo. In ko mi je vse to pripovedovala, mi je postalo toplo pri srcu, saj sem si jo lahko predstavljala kot otroka. Ker sem vedela, da bova celo pot hodili po meji med Slovenijo in Avstrijo, sem jo malo povprašala glede graničarjev. Povedala mi je, da ko je bila otrok, je okoli meje vladal 200-metrski obmejni pas, v katerega brez posebnega dovoljenja nisi smel vstopiti. To se mi je zdelo nadvse zanimivo, saj tega prej nisem vedela.

Med potjo sem večkrat opazila neke luknje – jame, mamu sem vprašala, kaj je to. Odgovorila mi je, da kolikor ve in ji je babica povedala, so to včasih uporabljali za sušenje lana. Pot sva nadaljevali proti Urbanu in se ustavili na najini prvi razgledni točki, tam sem psu snela ovratnico in jo pritrdila na povodec, ki ga je nosila mama. Mama je nato povodec odložila na kamen in slikala razgled. Ko je vse poslikala, sva se odpravili naprej do Urbana. Ustavili sva se na Kozjem vrhu, pri novi oznaki vrha z nadmorsko višino in tudi klopco, kjer sem naju vpisala v novo planinsko knjigo. Mama ni vedela, da ta Kozji vrh sploh obstaja kot vrh, vedela je samo za krajevno

Z zvesto spremljevalko

ime Kozji Vrh in njena izjava je bila: »A tih par kamajov je pa ži kuj vrh.« Mene je to res nasmejal!

Ko je prenehala s svojim godrnjanjem in jaz s svojim pisanjem v knjigo, sva spet nadaljevali pot. Čez nekaj deset metrov sva se ustavili na najini drugi razgledni točki, kjer sva šli sprostit svoje mehurje. Malo sva še pojedli čokolade in se odžejali. Mama je začela s svojim fotografiranjem razgleda, ki ga ni in ni bilo konec, mislila sem, da bom dobila živčni zlom, fotografirala je pol ure (ne pretiravam)! Saj ne rečem, razgled je bil lep, videl se je velik del Avstrije in to stran res rada opazujem. Čez par metrov sva se ustavili že na tretji razgledniški točki. Ta je zame bila res »vau«, videlo se je veliko več kot prej, res mi je vzelo sapo. Tik pred samim vrhom – cerkvijo sem spet opazila neke jame. Mamu sem vprašala, kaj je to, odgovorila mi je, da so jim te jame služile kot hladilnice, ko je bila pri Urbanu lepa nedelja. Včasih, še pred drugo svetovno vojno, so se na Urbanu na veliko

praznovali lepe nedelje. Prihajali so ljudje z obeh strani meje, pri cerkvi so stregli kar štirje gostilničarji, eden izmed njih je bil tudi moj prapraded.

Ko sva končno prispeli do sv. Urbana in vse poslikali, sva se usedli in začeli jesti. Uboga Missa je bila tako lačna, da je kar cvilila, plezala po naju in praskala po nahrbtniku. Srce se mi je trgalo, ker nisva vzeli hrane zanj, zato sva ji dali vsaka nekaj svojega sendviča. Tako se je najina pot lepo končala, no, bi se, če ne bi jaz ugotovila, da nikjer ni Missinega povodca in ovratnice. Ker nisva bili daleč od cerkve, sva se vrnili in pogledali, če bi ga slučajno pustili pri cerkvi, pa ga nisva. Malo me je že grabila panika, sicer pa ne vem ravno, zakaj. Po poti nazaj sva se ustavljali na vseh postojankah, če bi ga kje slučajno pozabili. In res, našli sva ga pri najini prvi razgledni točki (če se še spomnite, ko sem vam na začetku razlagala o najinem odlaganju povodca na tla). Nato je pot do doma minila brez kakršnih koli posebnosti in ves čas naju je spremljal čudovit sončni zahod.

Ko ti zastane dih

Ta najin pohod za moj rojstni dan mi bo gotovo še dolgo ostal v spominu, saj je bil res nekaj posebnega. Še nobeno leto rojstnega dneva nisem praznovala na tak način, sedaj pa upam, da ga bom še naslednje leto tako. Res uživam v naravi, sploh sedaj, ko je ob meni Missa, uživam tudi v razgledih (razen v njihovem fotografiranju). Pernice pa so eden izmed mojih najljubših krajev, na njih se počutim celo bolj doma kot na Muti.

Eva VITRIH, 9. b

KORONAVIRUS MED ŽIVALMI NA DVORIŠČU

Bil je lep jesenski dan. Pihal je lahen vetrič in tako naznanjal drugo polovico dneva. Listje je ležalo vse naokrog in veter se je igral z njimi. Sonce je žarelo visoko in pošiljalo še zadnje vroče žarke na dvorišče kmetije, kjer so se zbirale domače živali.

Gospodinja je prišla na dvorišče in v rokah držala vedro, polno hrane. S svojim »Pi, pi!« je klicala kokoši. Pridrvele so pred njo in veselo zobale zrnje. Tam na vogalu je bilo korito za pujske. Gospodinja je nasipala hrane in pujsi so z veseljem pritekli. Kozam in ovcam je dala seno in krmilo v stajo na drugem vogalu dvorišča. Potem je pridrobila račka s svojo četico mladičkov in se pridružila kokošim in petelinom. Tudi goske so pritekly in si utrdile pot k hrani.

Tako so bile zaposlene živali na kmetiji. Potem pa je po cesti z veliko hitrostjo pritekly pes in se sunkovito ustavil na sredini dvorišča. Živali so kar obstale in nehale jesti. Kuža je trikrat zalajal: »Hov, hov, hov!« in dal znak, da bo povedal nekaj zelo pomembnega za vse živali dvorišča. Potem je začel: »Širi se huda virusna bolezen, ki se ji pravi covid-19 in je zelo nevarna. Za njo zbolijo veliko ljudi. Paziti bomo morali na našega gospodarja, gospodinjo in njune otroke, ki skrbijo za nas in nam dajejo hrano.«

»Zjutraj sem slišala gospodarja, kako je kar naprej glasno kašljal in kihl. Ni mogel že enkrat nehati,« je povedala ovčka. Petelin je zakikirikal: »Opazil sem otroka, ki sta čisto rdeča v obraz. Verjetno

imata vročino. Ležita v postelji. Gospodinja pa zelo slabo je in nima apetita. Verjetno je izgubila okus.« Koza je slišala pogovor med gospodarjem in gospodinjo, da je gibanje na domače dvorišče omejeno. »Vsak se naj bolj drži doma,« je zatrdila.

Živali so bile zares zaskrbljene. Niso vedele, kaj naj še naredijo za gospodarje. Dogovorile so se, da jim bodo pomagale. Predlagale so, naj se gospodarji odpočijejo, one pa bodo prevzele vse odgovornosti na kmetiji. Tako je račka z mladiči kuhala kosilo in pospravljala po hiši. Kuža je postoril delo v hlevu. Na polju so delale koze in ovčke. Goska pa je vodila vso delo na kmetiji in gospodarjem nosila zdravila, čaje in jim delala družbo. Živali so bile utrujene, vendar zelo zadovoljne, da so pomagale. Vendar ni šlo brez zapletov. Kosilo je bilo včasih sladko namesto slano. Bolniki so dobili grenak čaj in na polju je zrasla kopriva namesto solate. Ko so gospodarji ozdraveli, so živali zopet prevzele svoje običajno delo. Gospodar in gospodinja z otroki so bili zelo zadovoljni in hvaležni živalim. Obljubili so jim poletne počitnice na bazenu.

Ko se je bližalo poletje, je gospodar na sredi dvorišča postavil veliki bazen in vanj natočil vodo. Živali so se oblekle v kopalke in ko je bila voda dokaj topla, so zaplavale in se igrale v bazenu. Takrat pa so gospodarji stregli živalim in jih pogostili z vsemi dobrotami s kmetije.

Jožica KRAJNC

ZA BISTRE GLAVE – REBUS

1 2 3 4 ~~5~~ 6 7

1 2 ~~3~~ ~~4~~

~~1~~ 2 3 4 ~~5~~ ~~6~~ 7

1 ~~2~~ ~~3~~ ~~4~~ ~~5~~ 6 7 8

GESLO: _____

Geslo rebusa pošljite na naslov Občina Muta (pripis »Rešitev rebusa Mučan«), Glavni trg 17, 2366 Muta, najpozneje do 31. 10. 2021. Izžrebali bomo srečnega, ki bo prejel praktično nagrado.

KRIŽANKA MUČAN ŠT. 37

						SLIKA: GOOGLE	ŠVICARSKA REKA, LEVI PRITOK RENA	NAGNEN SVET, STRMINA	AVTOMOB. OZNAKA ZA REGGIO CALABRIA	DEKLE IZ FINŽGARJEVE POVESTI	ARABSKI BOG MESECA	KUBANSKI IGRALEC BASEBALLA (OMAR)	AZIJSKA TISKOVNA AGENCIJA (MIDDLE EAST NEWS)
						DOČAKATI PETDESET LET							
						ZDRAVILA (NIŽJE POGOVORNO)							
						ODGOVOR NA KONTRO			DEL VERIGE				
						EDVARD GRIEG			AFRIŠKI GRM, DRAŽILO, NASLADILLO IRSKO MESTO				BOLNICA
SESTAVIL: ALOJZ ERŠTE	ČLOVEŠKI TRUP	GEOME- TRIJSKI LIK S POŠEVNIMA STRANICAMA	RIMSKA ŠTEVILKA 99	GLAVNI ŠTEVNIK	OSNOVNA MERA	KEMIJSKA OZNAKA ŽVEPLA	GLAVNI SUMERSKO- AKADSKI BOG	MORSKA PTICA GORA V JULIJCIH (2275 m)					
Začetek gesla										OSLOV GLAS	KEMIJSKA OZNAKA ZA MAGNEZIJ	KEM. OZN. ZA KISIK BALON, NAPOLN S PLINOM	
SREDNJA DOBA STAREJŠEGA TERCIARJA						SLOVENSKI KAJAKAŠ (ANDREJ) NARAVNI LOGARITEM							
OZNAKA ZA LUMEN			NEMŠKI AVTOMOBIL FINSKI HITR. DRSALEC (PENTTI)										
Nadalj. gesla 1										ITALIJANSKI LOKOSTRELEC (LARIO)	AVTOM. OZNAKA REKE		
	DŽIHADI- STIČNA SKUPINA V IRAKU IN SIRIJI	POTNI LIST ZA BLAGO SLOV. IGRALEC KEKKA (MATIJA)				ZEMELJSKI PLIN C ₂ H ₆	ITALIJANSKA MANEKENKA (DEVON)	TUJA IN NAŠA ČRKA FRANC.-RUS. SKLADATELJ (CEZAR CUI)			OSNOVNA ŠOLA RUSKA REKA		
ZNAMKA RAČUNAL- NIKOV				16. ČRKA SLOV. ABECEDA	SODNIK V GRŠKEM PODZEMLJU ONA (ANGLEŠKO)				MEDN. ZVEZA ZA SMUČANJE NA VODI BIBLIJSKI OČAK				
Nadalj. gesla 2													
GRŠKA REKA, EVROTAS				IME JAP. MIN. ZA ZDRAVJE 23. ČRKA SLOV. ABECEDA					DEL IMENA GORE NA AVSTR. ŠTAJERSKEM (2019 m)				
Konec gesla										KARNET, POTNI LIST ZA BLAGO			

SLOVARČEK: KAT – afriški grm, dražilo, nasladilo; NOLIMAL – Andrej, slovenski kajakaš na divjih vodah; UMSN – mednarodna zveza za smučanje na vodi, osnovana 1976 v Milanu (Union Mondiale de Ski Nautique); HAKUO – Yanisagawa – ime japonskega ministra za zdravje, delo in javni blagor; ISIS – džihadistična vojaška skupina v Iraku in Siriji; LAMMIO – Pentti (24. 10. 1919–25. 7. 1999), finski hitrostni drsalec, bron na OI 1948; ENKI – glavni sumersko-akadski bog; KJUJ – Cezar Cui, francosko-ruski skladatelj; GALWAY – pristanišče in zaliv istega imena v zahodni Irski; BUO – Lario di (13. 12. 1965–), italijanski lokostrelec, srebro na OI 2000; HILAL – arabski bog meseca; AEROSTAT – zrakoplov ali balon, napolnjen s plinom, lažjim od zraka.

Geslo (začetek, nadaljevanje in konec) pošljite na naslov Občina Muta (pripis »Rešitev križanke Mučan«), Glavni trg 17, 2366 Muta, najpozneje do **31. 10. 2021**. Izžrebali bomo srečneža, ki bo prejel praktično nagrado.

Rešitev iz 36. številke: PRAZNIKI V ČASU KORONAVIRUSA. Nagrado prejme ga. Šantl Miroslava.

**O.P.S.
BREZNIK**

30 let
1991-2021

Koroška cesta 41, 2366 Muta, www.breznik.net

AC Podrzavnik
Servis in prodaja vozil
02 87 61 000 | 2366 Muta

GEOMERITVE

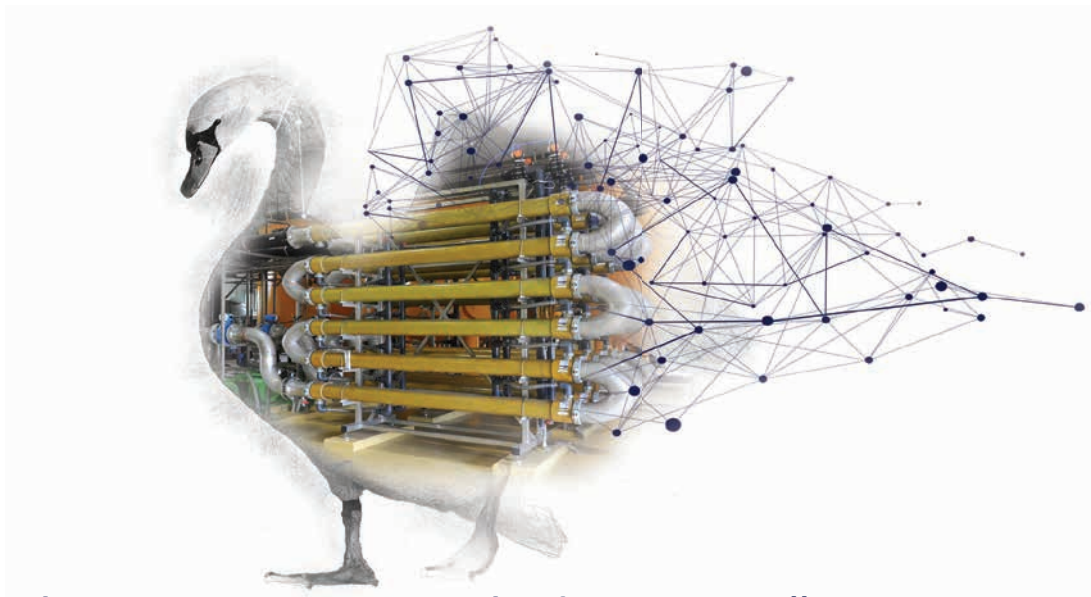
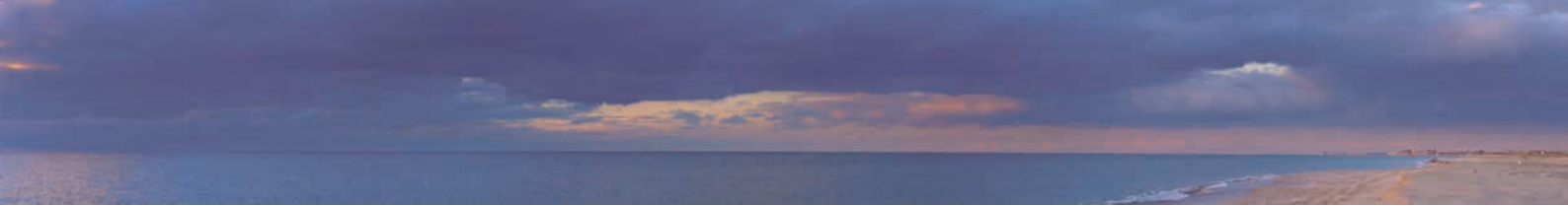
PODJETJE ZA GEODETSKE IN DRUGE STORITVE d.o.o.

Pohorska cesta 15, 2380 Slovenj Gradec

02 88 21 320 051 387 930

info@geomeritve.si

www.geomeritve.si

© RIKO

Okoljevarstveni sistemi prihodnosti po vaši meri.

Na področju okoljevarstva nudimo celovite rešitve pri pripravi pitne vode in čiščenju odpadnih vod, gospodarjenju z odpadki ter izkoriščanju obnovljivih virov energije. V sodelovanju z renomiranimi partnerji nudimo najsodobnejše tehnološke rešitve in opremo, ki zagotavlja nizke obratovalne stroške ter visoko zanesljivost v obratovanju.

Spoznavajte naša ključna znanja in kompetence na
www.riko.si.

Koroška lekarna

Z NAMI DO ZDRAVJA!

DARO d.o.o.

www.struc.info

VIDEOVERDNIK

SNEMANJE IN FOTOGRAFIRANJE

051 205 046 | info@videoverdnik.si | videoverdnik.si

27. OBČINSKI PRAZNIK – PROGRAM

ČETRTEK, 17. 6. 2021	
18.00	SLAVNOSTNA SEJA OBČINSKEGA SVETA S PODELITVIJO OBČINSKIH NAGRAD
PETEK, 18. 6. 2021	
8.00	BALINANJE DRUŠTVA UPOKOJENCEV IN DRUŠTVA INVALIDOV MUTA, BALINIŠČE SP. MUTA
9.00	TEKMOVANJE V STRELJANJU Z ZRAČNO PUŠKO, DRUŠTVO UPOKOJENCEV IN DRUŠTVO INVALIDOV MUTA, STRELIŠČE MUTA
10.00	SLOVESNA PODELITEV LISTINE OBČINA PO MERI INVALIDOV, OBČINA MUTA
18.00	SPOMINSKA SLOVESNOST OB 30. OBLETNICI OSAMOSVOJITVE TER SPOMIN NA BARIKADE IN ZAUSTAVITEV KOLONE JLA JUNIJA 1991, PRI SPOMINSKEM OBELEŽJU – TETRAEDRU, KOROŠKA CESTA–TUŠ–ZG. MUTA

SOBOTA, 19. 6. 2021	
8.00	PIKADO TURNIR DRUŠTVA INVALIDOV, VEČNAMENSKA DVORANA GLASBENI DOM BISTRIŠKI JAREK
16.00–18.00	DAN ODPRTIH VRAT PGD MUTA, GASILSKI DOM MUTA (V PRIMERU DEŽJA SE PRESTAVI NA NEDELJO, 20. 6. 2021, OB ISTEM ČASU)
NEDELJA, 20. 6. 2021	
9.00	VSI KOLESARIMO, KOLESARJENJE DO KARAVLE V BISTRIŠKEM JARKU IN NAZAJ, PRIJAVE SE ZBIRAJO OD 9. URE PRED OBČINO MUTA, PRIČETEK KOLESARJENJA OB 10. URI
PETEK, 25. 6. 2021	
7.00	DRUŽENJE V MUHARJENJU, MITNICA MUTA, RIBIŠKA DRUŽINA RADLJE OB DRAVI

DRAGA PUC: PODOBE NEKEGA ŽIVLJENJA,

fotografska razstava v počastitev Karla Pečka ob stoprvi obletnici njegovega rojstva

Karel PEČKO

Razstava poskuša subjektivno – avtorsko, a vendar z zadostno mero dokumentarne ostrine, predstaviti manj znane postaje in dogodke v življenju človeka, ki je »videl dlje, kot se sme sanjati.« Pomemben del svojega življenja, ki je bil vse kaj drugega kot sanjski, je kot otrok in mladenič odživel in preživel tu, v Bistriškem jarku in na Muti.

S tem, ko je s svojimi sodelavci dal življenje Koroški galeriji likovnih umetnosti, je poudarjeno na svetovni kulturni zemljevid zarisal Koroško in Slovenj Gradec. Ta je z njim in tudi zaradi njega postalo mesto glasnik miru.

Razstava je hkrati pričevanje o življenjski poti, ki je bila svojevrstna kalvarija in primer neuklonljive prežihovsko-samorastniške življenjske moči, vztrajnosti in pokončnosti. Sestavlja jo 84 fotografij, postavljenih v 11 poglavij. Njihovo mehko vezno tkivo je 'osebni komentar' – so fragmenti spominov Karla Pečka, ki jih je v pogovorih z njim ohranil profesor Andrej Makuc.

Projekt je nastajal od novembra 2017 do februarja 2020. V delu sta ga podprli MO Slovenj Gradec in Občina Muta. Izbor fragmentov misli in fotografij ter postavitev, razvrstitev in poimenovanje poglavij so delo Josipa Košute.

Razstava bo na ogled v prostorih Občine Muta od 17. 6. 2021. **Vljudno vabljeni!**

Draga PUC

